

medner o debbles avi cō estech
 fet la nit d'la cerna. q̄ne dñ ali
 altres debbles q̄ a parvia q̄ la
 sua aia era trista fins ala mort
 o q̄ne estech apres enaigona
 d'la mort e sua de sandy podero
 saniet avi q̄ dñ sent luch q̄
 la sua sandy vaia del seu cors
 fins es era. Capitol. lxxxv.
 qui ensemia q̄ li fulna aue
 gades crever les sues dolores

No crevmet encara de ses
 dolores e a ensemiar a nos
 p feta humilitat pces al
 gme nres de falliment
 corporals enq̄nt hom se q̄s se
 gone q̄ ja es damnt totu avi
 com es fam set foet lassit e
 altres spñals avi cō tristore e
 ploer tēmor e desplaer e dolor
 car tot aco es exercitamet de
 vtut en testimoni q̄ ell era ver
 hom. Enpo car no pces totu
 los defalliments corporals avi
 cō malalties ne lenaua polle
 ne passions desordenacio de natura
 ne apres totu los defalliments
 spñals avi cō ignotacia cobe
 lancia malicia ne pmpotēcia ne
 rebelho carnal cōtra la raho ml
 essent. Ne apres necessitat de
 sofrere alyma passio cōtra sa
 voletat car cō dien los sants
 doctores la sua passio noli sofrere
 cōtra la voluntat dela sants
 dñitat. ne cōtra voluntat

d'la sua raho. Jatsua q̄ soz cōtra
 voluntat dela carn avi cō do
 na a entendre la nit d'la cerna
 orant al pare en loz diens li
 pare no avi com no vull nae
 avi com tu volas. Per q̄ deo sab
 ari q̄ se q̄s d'itat dela sants sep
 tina. Los sants doctores muor
 met le mxe de les sines en lo
 Terc libre e en la. xv. discrip
 on pesa co q̄ pcomes es en lo
 capitol a quest. Dñ avi ma
 ter q̄ jhu vst enq̄nt hom ach
 vera pahor e vero tēmor de
 va tristore. no avi q̄ les d'itas
 passions li torbassen la raho
 avi cō fan a nos ml hōsser de
 mar de ne q̄ma vtut. e. e. ne
 q̄ne neli volquessen en ver i o
 soloran grau dela cōtemplacio
 dñinal no cōtra seu q̄ li d'omasso
 pena e timent ala sua aia on
 eren. Car com die es res d'aco
 no sofreri p forza ma voluntat
 tiamet cō se q̄s los sants
 doctores ne q̄ ignoat de q̄ sofreri
 voluntariamē pena p forza. Dñ
 avi mater sēt Agosti en un sermo
 de resurreccio q̄ ameca. Gaudet
 frēs q̄ no pces la dolor aq̄lla
 natul q̄ne apella pena de mori
 car dñ q̄ spñat ne senti dolor
 avi cō nos sentim en la separao
 d'la aia ab lo car. Pcom aq̄lla
 pena materna no soz en la q̄lla
 q̄ mori sine dolor se q̄s q̄ dñ

sente Jeronim en lo fimo dela sua
 Assumptio seguen se que noli
 po altatua uo deu eff exigu eff
 estai en lo mo redemptor. Ca
 pitol. xxi. qui mostea contra
 illegime heretges qui negare
 q ihu xpi no sofer dolor
 dolor

A totas heretges appellat
 ihereticas qui han posat
 que lo Salvador hich
 lo cors santu fidei han
 exiguissimae negat q lo Salvador
 no soferi en lo cors dolor ne passio
 james. Et de mater los fillos de
 Agne quis dicit saluamur fraliter
 posen q ihu xpi no soferi dolor au
 com nos posam ut james ptes
 mort ne passio car dicit q deu no
 p m terra james q tan alta psona
 morte au mar qm los iueq lo
 volqu non p adre ell los escapu
 enre uis iauora ell pven
 quere in alter hom q li ressim
 blana mole lo qual crucificaren
 en loch dell e laura ell amargadu
 men sen papa al cel e james des
 pme no estred vnt. Et deus ac
 notat q sent Gregori son entep
 de Gubria capdela dita heretgu
 q podrosamet impuqua lo du he
 retge e disputa ab ell duat lo
 Empador en Constanti noble au
 co ell mater uocepta en sde moale
 e smalmet lo uence aq mater en
 semar li com cors santu fidei non
 pot palpar ne pot mouer ne ex

eque obras de natura ne deumna p
 xl. iohne imoblamet ariolo pno
 cors de ihu xpi en forma claramet
 de si mater in totes les obras du
 mit dices. Et contra aqnesto he
 retges e contra los fidealime
 a porten altres e sequente talor
La pmera es que cum ell enformis
 q soferia fam set fret calor e
 passio en la terra si res daco no
 era ver donchs ell no era hom
 verdaader ans en quanaua le
 gentis mostren lo cotruu. La
 Segunda es que si los heretges dicit
 ver seguen se qd sant euangeli
 q dicit lo cotruu dicit fals e la se
 xpiana es nulla e psequet tota
 la preceptacio els muros. De me
 redemptor e ses paules qui noli
 ans de temp pnuiciam de sa
 mort e passio e les pphetas de
 sante pphetas qui dicit digne
 tantes miraculles tot acd su
 fals e care e mille la qual cosa
 elle expressimmet nequens. Et a
 questa materia valio es cotruo los
 fralimo qui lo saluado ihu xpi
 dicit eff sobre tote los homes q
 james foren ne fam en fante du
 e en iustia e en tota pfectio e lo
 nea. La Tercera valio es aqnesta
 car la puericia del saluado es
 londa mole p los sante e ples san
 tes septes sobre tote los altres
 donchs come q la dita puericia
 ell mestra p soferir tales passioes
 e affanre en si sobre tote los alt
La Quarta valio es car tot
 seel xpia deu uenit q ihu xpi

es salvador e redemptor del mon
e q com dñi sent pere a questa
redemptio no es feta p ame ne
p argent ne p pedres precioses
mas p la sua preciosa sanch e
mort, donchs penes sofrer. La
qnta es car tota aia qñeta a cors
passible se dol qnt lo cors se dol
Com donchs la aia del salvador
fos qñeta a cors passible ella se
dolia de les dolors e passions que
lo cors de fora sentia. E aco si
sonamet dñi lo psalmista plat
en psona del nre redemptor dret
Ego sum pauper et dolens. que vol
dre q ell era pobre e dolorat, e
ysaves. 63. Vere langores meos
nre tulit et dolores meos nre por
tauit. E nol dre q vradament
porta meos malalties e dolors co es
les penes q nos deuen a deu p
meos peccats. Capitol. x. q.
qui ensenya que les dolors del
sempor fore sobranes en esta
vida

Du aci encara bastig en la
exposicio dela passio del sen
yor axi. No solamet es
blasfemia dre q lo salva
dor no sia estat dolorat, ans en
cara lo blasfema aqll q dñi q les
sues dolors no sien estades sobr
vanes, com ell mater digni Jac
noz. p. Vosaltres qui passats
p lo camy desta vida attenets
a verats si james son dolor tant
gran com la may. Segonamet
appre aco mater. Car dñi dauu
en psona del Salvador plat a deu

lo pare axi. Semor en hui posades
sobre my totes les penes dels homes
e aco deu entendre q li ha posades
dament penes q artant mntencio
aqlls q los peccadors demen a deu
donchs grans penes sofrer. Te
tamet axi co hama sobranamet
noble e alta aia axi hama excel
lent complerio donchs tota passio
era en ell gran e excessua. Qua
tamet car p aqlla materia valho
lo sentre era en ell fort viu ela
passio del sempor era fort dolorosa
¶ Quantamet car com dñi Anselm
en lo seu Cnt des ho. la vida de ihu
xst era fort excellent donchs p dre
la vitupblamet son a ell de sobri
na dolor. E daco hauem semal p
la sua mort qui axi este. espai
xuda en la creu entat q com se dñi
pilat se marauella co tantost era
mort dela qual cosa son causa la
poderosa dolor q sofrer. E si ma
met li feya molt greu les penes
q sofrer p aqlls q nou conerien
neu volien coner e p molts deso
neximetos. Axí mater li agreua
na les penes car sofrer en la aia
e p tot lo cors maiormet en lo truu
car dels peg e de les mans qui
son parts nervuosas els clag eren
greosos el seu cors pesaua mole
com fos gran e ben fet e pema
viu de sexta fins a nona. E se
namet fa gran testimonij q les
dolors de ihu xst en la creu eren
sobranes qnt dre. Et dñi de q
les deu men p quem ad desparat
care axi lo hama lo parelorat ala

sensibilitat dela carn axi cō si no
 fos deu m p deu spalmēt dūndū
 Apparia l'auors segons los doctoz
 car dien que tot lo hama lo pare
 l'erat ala infermetat e frenolitat
 natū e aco p tal q les doloz
 sues fossen maiores e la redēptio
 fos p copiosa en multi placi
 no de doloz e de altres pantes o
 bres sues. Capitol. x. m. q
 mostra com les feu crever la
 paternal ordinatio p altres
 causes

Per mes crever les doloz
 dela passio del mē redēptoz
 dolch lo seu pare segons
 q los doctoz tracten co
 munitat sobre lo tze de les sen
 tencies distic. vij. que la dita
 doloz q era en la dita sensualitat
 e en la carn se estenes e pmas
 fms ala p alta porcio dela sua
 raho en la aia axi q la sua san
 ta aia fos p tot afluída e p
 tal afluicio general fos la mē
 aia creada q es tota corrup
 puda p lo anustamet ab lo cors
 corruput de ques seguere vna
 cosa fort maravellosa co es q
 aquila aia en vna matexa po
 cio de la matexa hama sobreona
 dolor p la passio e altres penes
 damut dites enseps hama sobi
 ran goig p la vista dela santa
 dūmicitat e axi la doloz e lo goig
 concordans enseps q lo vn no
 tobia nq nymuua nq desordina
 ua ab laltre e aco p spul disse

facio de deu es per q lo goig q en
 ell era deent altamet deu no era
 contrari ala doloz q la sua santa
 aia sofria p la natal conuicio q
 ell hama ab la carn e en creu
 ment de sa doloz era q no contris
 tant q ell fos fort afluído e in
 mātat en la part sensitiua e en
 la carn maior met en la passio
 qnt penaua en la oeu. En po
 sens copacio era maior la doloz
 q ell portaua en la sua aia se
 gons la part ronal o en lo en
 temmet e aco a par p tal qnt
 la portio d'la aia en que rona
 ble es p alta e p vna e p q
 pceptua natā q no es la carn
 Segonamet car la rai e dolua
 dela passio dela carn soltra oco
 de moltes altres coses qrans ja
 damut toquades maior met d'la
 pcreuerencia q s feu ala ma
 restat dūmial en jpa psona de
 ell mater. Tercamet car met
 preua e pderaua q nos hūme
 p dū lo Regne de deu q no fera
 sa carn nela mort del seu cors
 e p raho d'aco se moua enuere
 nos volent sofrire tot co q sof
 ria p amor e p gran q passio
 q ell hama a nos e p desiq q
 p sa passio e mort fossen deli
 vats d'la mort eternal ens o
 bres la porta del Regne dms lo
 qual deqm no podia entrar mo
 p virtut dela sua santa mort e
 passio car axi hama et'nalmet
 ordenat tota la santa conuicio

Ja sia q̄ p̄ altres dies moltes deu
nos pogues hauee recemuts e sal
uats axi com los doctors sants
ensemien / e lo dit mestre de les
sines en lo dit libre o determe
na altament / eu pua p̄ dñses e
sants doctors q̄ Dñi axi mater
sent Bernat que be ensenya q̄
x̄st̄ q̄ mes se doha emaior co
passio hauna de mes mals e
peccats e pills q̄ no hauna de
ses dolors ne dela sua passio
e more, car somm plora p̄ mes
colpes e penes. E no legim q̄
james ploras p̄ sos flagels ne
p̄ les tribulacions e penes.

Capitol. v. C. m. qui ensemu
cō en lo Saluador estech tristoz

A lo Saluador estech
encicra p̄ agreuament de
ses dolors passio e estech
segons q̄ ell mater dix
en la mt̄ dela cena en lo dit diet
Crista es la mja ana fins ala mort
e es mathi. xxvi. ca. no pas tris
tor q̄ li torbas la rao ne q̄ fos
contra rao axi cō somm es en nos
Mas en ell era tristoz deuellant
deles regles e p̄ncipis dela sua
eternal e infallible sancia / e al
seu ceat entemmet dictat e en
sement ans q̄ ell se entristis q̄
ell denja hauee tristoz p̄ tal rao
e causa car p̄ la dita matira no
ell p̄bes e hach en si passio de
ra no tribulatura del entemmet
axi cō auergades es en nos mas
discretament zelat cōtra peccat os

parua iunt exa loch e temps p̄ q̄
amor de veritat e de justicia e la
uoz ab sobrana madurea e salua
Item hylarig omelia. ii. Dñi
axi / Lo sempor prenat ma ma
tura pres alguns mes de falli
ments, no p̄ nata / ans p̄ sa p̄
uolentat no empo pres aquels
qui son peccati o ma a peccati
Axí com es ignotacia car ja no
merezquera si fos ignotat Empe
del instant dela sua gceptio fins
q̄ en la creu iusticia tote tope
merezque p̄fectament no pres
p̄clmatio ne promitat a mal
ne difficultat a fer be, car tot aco
es via a peccate mas p̄ sa gran
hūilitat pres de fallimet de forca
natal en sa infantia car / mes
no podia anar e la sua santa
mare lo portaua o altres / Ja pres
axi mater de fallimet de eloquia
car estant petit no plana ell
tot era paula e lingua eternal
de deu lo pare / Pres axi mater
de fallimet de more no pas axi cō
nos car ja sia q̄ ell enq̄nt hom
hagues nata mortal e passible
en si era era oposta de humors cō
traris e hauna en si qualitate dis
cordants axi cō los altres homes
Empe tot aco era subiuat ala sua
uolentat car res no sofere m̄ p̄ dia
p̄ferre contra sa uolentat cō fos
sobranamet innocent / Car de
clarea lo sempor benent segons q̄ le
gim iohis. x. Dñi Dñi axi p̄ lo
poder de se par de m̄ la mja ana e
de pendre la altra vegada p̄ les

quals p'aules e altres q'so aq
 mater nos dona a entendre
 q'el mortu el s'p'tor pena tota
 era en libertat dela sua volentat
 e q' a s'p'tre n'ces miseres/ e
 s'p'tes mort tot ho porta ab
 gran valor e liberalmet e ab
 sobrana pacencia. Capitel.
 .xcv. q' mostra co en lo bre R
 demptor carigue temoz

La maior difficultat q' he tro
 bada en esta matia si es de
 la temoz filial e reuerencial
 car sens d'upte aytal temoz
 estech en lo n're saluador maior
 q' en negunia illa p'sona car
 aqua no es sino humillar si ma
 terre p'regonarmer p' esguar dia
 gran e infunda alca de deu. E aq
 no es alsi sino voluntaria subie
 tio des miteri adu e esta estech
 mes en lo R'edptor q' endegm al
 tre en q'nt hom p'tal d'ne ell y
 s'p'tes ca. xi. R'plemit en s'p'te a
 moris d'm. lo es lo do del sant
 sp'it lo qual do se appella temoz
 a deu. Aquest recopli l'esp'it del
 n're saluador. E aci los doctres
 dien que esta santa temoz es a
 jta dela qual dauid d'm en lo
 psalm. T'moz s'p's p'manet in
 selm seli. E vol d'ne q' esta en p
 tota temps. Car dien q' fa tota
 temps en los benahm'ents segos
 lo seu os reuerencial. lo qual deu
 es tota temps en tota creatma
 r'lonable. p' q' apue q' d'questa temoz
 no cal fer mecio ne q'stio car sens
 d'upte ell estech maior en la t'ul

del semor q' en negun altre matia la
 difficultat q' aci fa si es dela te
 n're natal y la qual la aia nos
 vol p're del b'ors l'ns p'lo de p'timer
 s'p'te gran enigma. E p'tal lom
 tem la mort segos q' posa iohann
 damascen q'ni aci mater d'm q'
 esta temoz se appella natal e es
 s'p'du q'nt la sensualitat sent al
 g'm mal esdeuenidor no p' la
 raho mas p'lo sem e aytal sen
 timent engendra en lom temoz
 que es dita natural. E desta
 fan q'stio alguns doctres si ihu x'p'i
 la p're en si mater ay com
 p're en si passio de tristoz e de
 tra ay lo d'm'it es d'ne. E deu
 aci s'p'te que segos aq' q' posen
 q't saluador hac empres en si a
 questa passio amo p' si mater lo
 test del sant euageli m'arch. xij.
 q' d'm q' ell en loz estant de set
 setman q' p're la cona. Cepit pi
 lueri et d'edre. E vol d'ne q' ell
 agu se cometa despaedre e de
 emyar e aci fou ell pensant
 en la mort p'tal se seguau agu
 tantost que ell d'ne als toz d'edre
 q' aperta tristia es la ma aia
 f'his ala mort. Segona met a
 questi q'ni aci posen han p'sigra
 part dels doctres s'ntes antiche
 q'ni aci mater han posat. E c.
 cament car dien aquesto lo sal
 uador p're en si tota los de falli
 meris de n're nata q' no son pec
 cat ne via d'reta a peccat e
 son acceriment de les siues penes
 e de merit com doncho la passio

De temor sia artal seguen se que
 sensual temor estech en lo Salua
 dor. No que dien aquesto A
 lexandre sup ayathau q la temor
 q estech en lo semor estech p
 ell presa en se q pmerament
 enquant era a confort de lo sea
 mebrez pahoruchs co es dels
 seguenz martiris q hauen
 hauey paor en la mort e en
 lmes timentos qm vecheren
 gran confort co saberen q lo Sal
 uador hania haguda pahor
 en la sua santa passio. No ves
 meys dien aci aquesto q la
 manera del tembre del semor
 no era semblant al tembre nec
 car en ell la temor deualla dela
 rabo ala sensualitat/ la qual
 ell volia afluire p les rahons
 assignades/ e en nos es p lo co
 tenci/ car en nos la temor pu
 ja dela sensualitat fins ala rao
 p la qual cosa apare q la dita
 paor en lo Saluador era p me
 ritoria p sa manera de genit
 cio qm era p electio e ordenacio
 de sa volentat/ e en nos ve ptal
 la sensualitat es motuada no p ma
 volentat mas p natural manera
 Capitol. xcvi. qui mostra de
 les rahons dels coturis q nega
 lien temor ess en lo semor

Uos contraris alleguen p
 merament lo die de ysaas
 diene cal. 83. del Saluador.
 No erit tristis neqz tur
 bulentus. Co as q no sia tte m tor

hu. Esta cosa es dien aquesto q lo
 semor no hach tristor turbant al a
 rabo n turbacio repugnans al admi
 nal ordmgao, la qual haquera si
 la uors volgues ab efficacia no
 moue com lo contrari fos orde
 nat per ell matere et eternalment
 Segonamet en sent Agosta en lo
 libre

Dni axi. Signus pfectioms nulla
 timor est. No es sensual de negma
 pfectio. Com donchs en lo Saluado:
 fos pbrana pfectio seguen se q en
 ell no estech james negma artal
 temor. Tercament dni sent jero
 nym. Contristat xps no timore
 patiendi qe ad hoc dicit si qstatur
 p scandaluz aplos et cusionem
 futam iherlm. E vol dir q i i vs
 en loit hqlla mt dela cena no hach
 tristor p pahor dela mort car per
 moue era degut mas huc tristor
 p lo escand de los apostols q pderon
 la vera fe es cotrista p la dstru
 de iherlm quis deua segure e ac
 p lo peccat dela sua mort. Quor
 tament sobre aqua paula de sei pui
 qm es ad philipenses. 2. q dni. Cupo
 dissolui et ee cu xpo. Dni axi sent
 Agosta e parla a manera dom
 q fa qstio. Anles coronado quidit
 mori et dñs coronato timet morte
 E vol dir axi sent Agosta lo amalle
 quis deua coronax p sa victoria so
 de gra en la mort el semor quis
 deua coronax tem la mort qm que
 diga q nos. Quicammet habent
 pma solus. 3. q pfecta caritas fecit
 mittit timore. E vol dir q pfecta ca

vitat fora quia pfecta temoz. Com
Donchs en lo saluador sia pfecta ca
riat seguen se que dalt foragita
dell tota pavor. **S**is enamet h
lari diu xpi. e lo mte de les fines
lo allega en aquest ppoie mateu
en lo **Terce** libre en la **vi** distic
tio on diu **Nec pot fieri ut ti
mor eius faceret in vobis cuius
fiducia gmet in fuctis** **E** vol
dre q nos pot fer q en les pau
los del Saluador estant en loze
no sia significada negma temoz
qui atots en fema gran fianca
e effore en sos fetes. **S**etenamet
ytant com en lom son maiores
les rahons de no tembre artat
lom tem meys si ha sem. **C**om
Donchs en lo Saluador fossen so
branes rahons de no tembre
Donchs dell sobnarnamet estech
fora tota temoz. e q en ell fossen
sobnanes rahons apar pmera
ment car ell sobnarnamet desha
ua moru p amor del humanal
lmatge a saluar segos q apar
luce p. 2. qndm. batisma heo
baptizari et qn coheretoz. **E**
volha dre q noli era pena cogi
tar q haula a pendre mozt p
nos. **S**egonamet car ell haula
sobnana caritat a no tembre mozt
Tercamet car ell siba la mextima
ble. retribuio q ell espava hauez
en lo cors p la sua mozt. **Q**uarta
ment car era segre sobnarnamet
q ell sia espavat dla mozt pstant

Tendema al poad de nona donchs p
q haquera pavor. **H**omenament
car james estech fet negu mou
met en la sensualitat del Salua
dor qui no fos dabans ja pceust
p la sua alta sanca e raho doctri
en ell no estech passio feti ne
gma en la sensualitat q pmer
no fos en la raho de q seguen
q la dita temoz q diu h fo en
la sensualitat abons estech en
la raho e temoz qui es en la
raho ne pot ess posada en la
raho com sia illicita e contra
du e torb la rao. **S**ic tot mo
ymerit en lom qui dala. **U**anu
la raho es moumet brutu e
sens raho e soptos e artal no
pot eer en me semoz. **D**onchs
conech q tot moumet q ell haet
fos pmeramet pceust. **E**n la
raho de ques seguen dien daste
q artal moumet no pot a nulla
en la sensualitat car orde es na
tural q la conoxença nra p
cestea de la sensualitat ala rao
Segons q posa **A**ristotil en lo
libre de sensu et sensato. on diu
q nichil e m. intellectu. **I**n
vno fiut m sensu. **E** vol dre
q james no. penissim sino q
hauem pabnt p lo sempre james
no denalla la opacio del entom
ment ala sensualitat e p q se puet
aqui no haet negma temoz.
Nouenament car negu no ha

paor deo qui pot fogre sis dol / co
donchs ihu xst pogues no mo
rir sis volgues donchs ell no
hae paor de morir James // De
nament certa cosa es qd estamet
e condicio natal del Salvador
estech molt pg alt e pg pfer
qd estamet o condicio de ignora
cia / com donchs en aqst esta
ment la sensualitat estagues
de tots pmitis subingada ala
raho ney pogues hauez dis
cordancia donchs molt mers
ne poch hauez en ihu xst / e p
conseguent la sua sensualitat
tots temps q sent ala mort e
a tot co q la sua raho volch //

¶ **O**mnemmet ola raho sua co
sent ala sensualitat fugent o
volent o no volent la mort
ole repugnana / sili consentia
seguent se que volia vert contra
la voluntat de deu / e si avi fos per
cara mortalmet sili repugnana
Donchs la voluntat dia rahe e dia
sensualitat foren entre si repug
nats la qual cosa nos pot legu
dament posar en lo Salvador //

¶ **O**mnemmet car co tocana la qsta
rao damunt maravella es hore q
los maîtres anassen ala mort fort
goiosamet e avi co si unassen / a
un bon comt / An co legim de
santa Agatha e daltres santes
maîtres / e q lo Salvador haques
paor de morir

Capitol. xii. dñ. q mostra co sol
les rahons dels contraris

¶ **A**questa difficultat he tant
longamet tocada ptal co
en mon temps ne viu gra
co certacio en presència mya
¶ **E** sens dupte la pma via es pa
segura p les rahons damunt assig
nades. e Respon atotes les rahons
allegades contra ella qd duen en
tendre de temor finil e mudmal
e viciosa e danyal be co doen q no
estech en lo Salvador / mas no jue
q en lo Salvador no sia e stada te
mor segons la sua sensualitat
¶ **L**a Segona via es pg aparenu e
expon lo test de sent anach q diu
q ihu xst ach paor e diu q deu
entendre q en ell estech gran istor
e dolor p les rahons q sent serom
hi assigna segos q damunt es ja
allegat / e p moltes altres ja di
nunt tocades // La Segona rahe
feta damunt aqnest posu dien
q los nouells en esta parte no con
orden ab los vells tots temps sil
ua de emnacio de la santa esglere
ala qual vote tostemps estar
¶ **L**a Tercera dien q lo Salvador no
pres totes aqstes coses qui poden
toenax a aportar temer / mas
aqstes qui a ell plaguese dele / qd
no estech temor sensnal ne en la
sensualitat co tots temps la sen
sualitat fos regida p la sua alta
raho e segos aqlla sens degn desmamet
Capitol. xcvij. q mostra si lo
Salvador haeh verqomp

Qun duxte mouen encara
alguns. Si lo saluador pres
ab si vergonya / e dien
a los doctors comunq
ment que axi com plach ala diu
nal maifestat e ala voluntat de
liberada dela aia del Saluador
pendre en la sensualitat paor
tempurada e subjugada ala sua
raho e axi p coexmet de les
sues dolors axi p aqlla materia
raho li plach pendre viciosa
vergonya. E axi no q segons q
no dinnacion libro. ii. ca. 3. Ver
gonya es spacia de paor p q axi
com die es dicitur q aliquid pi
hor es bona e altera mala. Ver
gonya mala es com algu tem fer
le ptal q no sia mes spreat per
los dolents semblants asi mares.
Mas bona vergonya es qnt lom
tem offendre aqll qui deu honor.
E aqsta temoz es en les psones
spirituals q tots temps se temen
que no hagen deu offes e ptal
lo supliquen ab vergonya del
peccat q han o cunden hauez fet
e esta vergonya no estech en shu
yst car sabia q ell no podia o
ffendre deu ne podia peccar. p
q hi ha altra spacia de vergonya
dela qual diu Aristotil en lo se
gon libre dela sua ethica que es
Temoz gloriacionis co es temoz
de pdrer honor e aquesta es auer
gades mala co es qnt lom p
vergull moquit desha bea homali
p los altres es tem molt de pdrer

la dita honor e si la pdrer onarce
en gran vergonya. Aquesta no son
en lo Saluador qns estech son
de tota humilitat q aptals honoris
mes sprea sobna namet axi com
mostra sattenes co q legim Johis
vi. on se deu q com lo dolguessen
fer per fugi es amarga mas
l auora es bona votal vergonya
quar la psona tem de pdrer vir
tut e encorren mal simpli
e mes spreat de si mater / e esta
es virtut e loncea deliberadamet
obrant en los coratges virtuosos.
Aquesta p altre nom se appella
bon zel. Sots encara la dita
vergonya qnt diu temoz de
honor se conte vna altra ver
gonya qui es natal en casu
p la qual casu amiat natal
ment asi mater auorece na
turalmet son mes spreat car co
natal dretu am be natalmet
axi natalmet li es mes de
amar si materia e sonbe e de
fugar son be e vergonya presa
en esta manera no es virtut
ms es passio com la temoz
natal dela qual es dit desus
e axi posa lo dit philosof en
aqll mater libre hatfia q be
ateglada la raho sia dita passio
meritoria qnt es en hom q es
en gra e en esta manera estech
en lo Saluador q co haques sa
humanal natura sobna namet
dreta ama si mater natalmet
e de tot virtu p q les fos fert ha

ma naturalment vergonya iusticia
 q la arreglas altament e p sa ra
 ho elegis somn amar e corat
 e manspreat somn vitupri q
 reete p la mort dela creu del
 qual dnu axi ad hebreos. xij.
 pposito sibi gaudio sustinuit
 crucem et confusione cōcepta.
 ¶ Vol dire q ell sofferi lo vitupri
 dela creu ab gran goig mers
 peccada tota ofusio e vergonya
 ¶ q dnu axi bñ metodia mar
 tre en los sues cōtemplacios/
 ¶ Xp̄ia guarda q nes ofusions
 e vergonyas ha aportades lo
 teu receptor p tu si pensses q es
 adre que semor tan famos e vir
 tuos en miracles e en doctna e
 en obres sobre altes qm ab tanta
 honor era p tot lo mon reebut
 e maroimet en iherl lo dia del
 ram e q̄t dia d la sua mort fos
 pres e ligat e menat apres p
 tan grans cases axi mersprehn
 uolment apres axi agriament
 uotat e escarmit e a mort sen
 tenciat e ab la creu al coll me
 nat ab so de tropeta p lo nuig
 d la ciutat tot nuu al mig de
 dos ladres crucificat e clauat
 e p tot aq̄t maluat poble ma
 lare e blasfemat. ¶ En hanch
 hoy semblants vergonyes e cō
 fusions e tu no sofferies p sa
 amor vna petita iñiuria p sa
 venencia ne p dnyarress. Pensa

donchs qnes vergonyes e dolors
 ta ell appellades p tanta malces
 tat e desconexencia tanta si don
 ques not gres presta met ala
 sua voluntat p totes agstes coses
 apres la gran multitud daleos sues
 grous dolors. Capitel. vch.
 qui mostra com les dites vlti
 deuem tenir fermamet en me
 moria

¶ Ex co que es dit apres lo
 ganiet e clarimet com
 la vida paosa del nre sal
 uador son tota dolor e ten
 e martiri e p ruyho de aço dnu ell
 a tots los ses amchs e fides xp̄ias
 p jeremes *Recordare*
iniquitatis et transgressio nis int
abstinere et felle ¶ Vol dire a
 casa jns mebre dela sua pobre
 tat qui estech tanca e dels grans
 semals de amor qui ta ensemate
 qui passen tota comuna man
 de amor et queit mebre d la ama
 gor e dolor q ell porta en la sua
 santa aia tote temps mentre axi
 visque e d la fel e dolors q ell
 pres ensi p satisfere a deu lo pue
 p les tuos iniquitats p q̄ queit
 fossen p dnyades segons hauerem
 dit deso. ¶ Per q dnu axi maxima
 en vn seu bmo q donchs faran los
 carnals q janes les dites dolors
 han en memoria q̄ tot son tempo
 despene en plaers e dats carnals
 des quals dir lo saluador q malhrs
 son car la lre cōsolacio tota es en
 la present vida ne dia e vne

medra senta res ne fan neigma
pacio al gran juhi de deu qd tal
daquesto dire job q passenhr
vda en st consolacions e en delles
a ells placent e en vn pnu deu
lancals en infern. E diu sent
johs apocal. xviij. q mana als
demons laors que segonz la
multitud dels plazer vils e car
nals q sich han datu los sien
dada pensio e timentos p
q gelou qui lo dit doctor. O
donchs tu que vols saluar ha
ges pietat dela tua aia e pau
rat dolors p vera contractio
e deuins p humilitat e paciencia
en tes aduersitate si vols que
les dolors del teu redptor te
saluen finalment. El p uol
C. qui mostra quinze consola
cions hauna lo me saluador.
inagimet dels santos Anjels

Ite sia q leo dices dolors m
cessant niene tme metasse
lo cor del mee redptor ex
cessuamet. Enpo segonz
q cosa m suo timentos la p
uidencia diuinal li donaua que
tades algunes grans consolacions
forunes ultra la vista dela diu
nal essencia q ell hauna imobla
ment tots temps. E ac huen
macth. xj. on legim q lo sal
uador volent declarare com deu
reuelat los seg secrets als hu
mils als amiqua als grans
saur del mon diu q exaltauit
m spu. cu es q en forma vna

spual alegria e plaer qm co
com diu lo psalmista. sm mlti
tudme doloy m corde meo. Co
solaciones tu; letificauerunt au;
mas. E vda dire q mee semor
deu segos les dolors e tristors q
trauet al hom li dona pnu
grans consolacions e refrigeriu
E iustia q lo mee redptor no ha
gues mester consolacions de ne
igma creata empo le plaue
ala sua benignitat pendre m a
xi am apar luc. xvij. que volch
ess. ac solat e confortat p languel
ano q anas ala passio. En
macth dien los santos doctores li
plach q de present q este del
pime q estech encor nau. pnu
al pime q huc sponat en la creu
tots temps haueu compannia
angelical e ac pnuamet p hu
uer consolacio iudicades plau
ab ells familiar met pbre les
coses p ell falsedades en les q li
ell lo volia cooperare e maue
ment en co que ell ven q era
salue deles aies car p ac son
trameses los angeles amicus
tare a nos segonz q diu sent
pau ad hebreos. p. xi. ma
ter volia abt la dita q per
via angelical p moles alter
ralons q han adre ala fi de
aquest capitol. Segon m m
car am die Bonauentura m sed
sinax distic. xj. articlo. j. diu
na cosa era q multitudine d An
jels snt imputada al seu fru.

ari com legim math. x. q de fet
a pres q hac venuda: les tres
teptacions del diable los angels
li fimen co es adar li admar
a qui marex. En esta maria
plac Chimas m epla ad patma
xuz posa los següent pmito
Lo pmer es q al Saluador jams
no fan dada custodia angelical
car qntal custodia ell no hac
mester qui es custodi e regida:
de los angels e de tot lo mon/ ne
lo demom dat al senyor p exa
fora ell no podia ala sua santa
aia fer violencia car era vinda
ab deu qui es virtut infunda
Ne podia enganar son entem
ment qui era illuminat per
lum de glia, m p ablammet
podia traxer a mal la sua santa
volentat qui era confirmada ab
sobrana gra p q lo exa q lo
demom fera pucat lo Salua
dor p ser teptatios no entrea
na dms mas tot era defora
ne era p pbacio del senyor/ mas
exmpli me q poderosimet co
tra stez al demom ari co ell feu
E axi marex lo dit exercici era
p mes al demom ptal q totis teps
son tornas q sus dei co de fet
o fera e te qn miseria. Lo
Segon pmit es q en la dita
multitud dels Angels haun un
pncep dells sobre tots los al
tres a ell familiar lo nom del
qual sabia ell e la sua santa
mare axi lo Saluador lo ve

uela e li dona conuenci del du
pncep e de tots los sea oparions
e tots l'ahagueze en gran reue
rencia a pres a Jhu xpi. Los
Angels aquests du aquest q
eren legio co es. vi. del vi.
Assignar qntal raho car du q
los misteris del Saluador. pr
tote ptenen complmet en nom
bre de sis en les coses qrunes
fan sots aqll nombre e sots ell
estech lo mon creat e Jhu pma:
nat e la reparacio general dli
esgleya present es sots la vtrta
del Dusen sagell qrunes q du son
Johan en lo Apocalipsi. Jhu xpi
veeme lo mon en la sexta pua
e Adam estech creat en semblan
dia e axi es estat de molts altres
misteris p q li es estat dat plac
p Angels posats sots si co es
misteri spal. Lo dert pmit es
q aqueste Angel es del orde de
les virtuts uo es car tot los
non mes en los quals lo dit
senyor estech dms la cambra de
glial faceren patoro ala alta re
ceptio del senyor en la sua natu
tat la qual reparacio fo en alto e
en marauelloses miracles e po
deroses nomtats que fore fetes en
la dita natuutat del mo. Redptor:
axi co haue a dire co plare de la
santa natuutat e com obra de
miracles e de grans nomtate
se ptonga ala oeda dels sants

Angels appellaco dicitur segons
 q' posa dicitur in libro de Angeli
 ca gerarchia p' tal plach al sen
 yor dnu aqnest q' p'ncip a qui
 tot aco era comanar fer e ordi
 nar for del orde de les vtutes. E
 pat sta q' lo semor for bastant
 ala dita ordenacio fer en vn mo
 ment. Empero qui lo mon feu en
 six dies q'ul podia fer soptosa
 ment volch tot aqtl' teps oc
 cupar en les dites ordmarios
 e en altres coses p' altres p'tm
 yents ala glia del seu pare e
 ala nra saluacio q' el co haue
 a cuare dauall. Lo q'et p'mit
 es q' aqsta legio santa de los An
 gels no desempava jamcs lo
 nre Saluador fins q' ell fin q'lo
 reficau en cors e en aia e als
 rebudes totes les gerarchies
 angelicals p'ra son impi e aco
 for fet lo dia sant de Ascensio
 e totes los Angels fore posats
 p'ra lo seu fuer e no hac mest
 fuer de negun en spals. Lo q'nt
 p'mit es que lo dit p'ncip e co
 pania angelical fon dada al
 Saluador p' dar a entendre als
 Angels qui era aqtl' hom e de
 q'nta reuerencia emers deu q'
 los Angels li fueny. Segona
 ment q' los dits Angels q' del co
 meca met del mon enca exluq'e
 les vtutes e obres miraculosas
 de deu veessen en aqtl' hom de
 la vna aqsta sagrada q' la p
 sona diuinal hauna ab aqta sca

hinnatay e aq' contemplassen lo q'ra
 poder e saber de deu el glorificassen
 en lo p' al' qui hanc for deu q' el
 carmet q' ell q' era cap de la nra
 angelical e humanal haqner ab
 si totes temps de casom estimer
 ala sua cōplacio e oporua p' q'
 de la nra angelical l'ama sa
 legio de sa dita e dia nra huma
 nal l'ama ab si la sua santa ma
 re e josep e alguns acostats pa
 rents e apres q'nt hac p'ccats
 los santos Apostols e dexebles e
 altres molts en los quals era for
 cōplac com los vera tan santos
 e tant leals p'uidors de deu. Et
 tament car de fet los santos An
 gels e ven en gran fuer del seu
 en moltes maneres. E p'me
 rament are l'innucl' los demo
 nos terribles e apres p' l'ines t'p'ta
 tions lo hauien mole impordi
 nat e empu. E aca no q' com
 diu Alchmy. Los de
 monos apres q' lo Saluador es
 tech garnet veent ja la sua aci
 bada santedat haqner cōfello
 molts entress e ab luafes cab
 totes los altres p'ncips infernals
 com lo t'p'tarien e ala se cōfello
 ven quen anas gran multatut
 e dels pus aguts q'nil t'p'tassen
 necessantment axi q' al mers p'
 sobres de imporcuntat lo puo
 cassen a impaacia p' vltio d'ac
 exen li q'el imporcuntat p' l'ines
 t'p'tations q' li exen for q'ant
 flagell p' q' los dits santos Angels

un com aquells a qui era estat pmei
e a pres lo sent a onses ari com
aquell qui era estat noble pncep
e cup del poble de israel. **¶** Ultima
pare ne trametia al pncipatoru
p dar los cōsolaas e alqun ve
frigeri aqo fem sōm an cō a
pare de tots qui tot era pietat
pura e sobriana clemencia. **¶** Dm
a aquest doctor o qui poria
dm los dnm̄ dms pares e lor
dā dit pncipatoru ab qm̄ desuy
espauē les dtes visuacons cab
quant spū e plaer de manauē
del m̄e redempto: q era q fem
q dms cō estana d ari dā al
tres circūstancies dls angelos
ho dren tot lavamēt p se: los
plaez e a pres preguen lor
dā recomanassen mole al r̄dyp
tbr dls pmpetressen nouella le
nedictio sua. **¶** Ultima part tramē
tia a paradīs eternā p cōsola
a Elic e Enoch en lo seu iue
nimenū. **¶** A pres los tramētia
als pnceps dles custodies myst
licals que sōn sobre tota la t̄ra
p cōsola: ho molt dela memoria
que ell hania dells e mōtarlos
a lur custodia fervent e dnm̄
ciat los com tota la purgatiō
dls pñels sua era tirada adn
e illuminada p los sants Apō
cal̄s. **¶** Dm̄ aquest q mōtard
los appellaua ari maten p̄el
veffen dā qual cosa los dms p̄
c̄ps romamen sōn cōsolaas
dla sua vista com dles sants
reuelacione e p̄sformaciō. **¶**
Terc p̄nt es que lo Saluador
estant p los deserts en sa iouētū

se dolia e ploraua ayramet p los
grans mals q veni en lo mon p
la gran ignorancia dls pñels
e p la malicia e duricia dls cir
cūtes e verales grans penes q
estauen appellades envidia e en
mōrt e dampnatiō p̄etnal p
rabo dms dnm̄as tant des
plaer dolor e tristot q marauel
lauen se los dms Angelos cō no
de fallha p q laura acostamen
se acell cōsola: lo seipus l̄re
sōm e s̄: ca. **¶** Quarta p̄nt
es que lo precios sentō: rochia
gran plaer plant ab ell: cōsi
derans los q e en benahm̄ rato
en si e tant fort amats a ell
car nos podien fadilla: dā sua
vista ne dls: s̄nes s̄ntes p̄nt
les ne d cōsiderar la sua s̄nta
vinda e dls s̄es qeste e manes
q totes eren p erer v̄noscō
e s̄ntes p rabo d ari lo p̄
tr̄nguen sonen d m̄ltos cōfō
les quals ell los declaraua ab
tanta claredat e ab tanta car
tat q tots estane esp̄metats
e glorificane lo seu pare en la
p̄smitat dela sua s̄ntes e dā
sua ardent caritat. **¶** Dm̄ aq̄st
q ensemana en sos dms t̄: tu
benignitat e dolçor: q los corat̄ps
e les pens̄s dls Angelos arren
quima e arripna e endura
ontat q̄u era vnaxed q s̄ssen
al precios dms mat̄ dms
ab̄re d dolçor: q sos altre p̄nt
¶ Quarta p̄nt es q̄ lo l̄nort

at benygo sempre p[er] forma altam[en]
 los d[os] Angeles en molto secreto
 diuinali passato presente e este
 nombres no manifestato encara
 a m[un]do / els obra la p[er]f[ec]tion
 d[os] p[er]tes s[er]p[en]tas els omagn
 tallo de natiu[ra] als qualo p[er]mes
 no tre p[er]nata / els obra lo m[un]
 tre com los general e tota nacio
 d[os]na e[st] appellada .ila l[un]dia
 fe e aq[ui]to sien poble de d[eu]
 e los p[er]mes qm[er] en comadren
 ensegna[re] fins ala fi del mun
 e l[un]dia los sua d[os] l[un]dia
 v[er]itas e congeuen tota s[er]u[is]
 e ell los declara la g[ra]tia p[er]
 cacio d[os] apostole e la p[er]f[ec]cio
 d[os] martires xp[ist]ians cum d[os]
 d[os]nar a p[er]s la sua mo[rt] e
 p[er]s p[er] .ccc. An[os]. E la v[er]
 la del unenim[en]t de Ant[io]ch e
 del Regne e p[er]f[ec]cio e or[de]
 mo[rt] e del p[er]s final la sua alta
 g[ra]tia e de l[un]dia angelical
 rep[er]to e componia m[un]do ab
 los homes cl[er]o e del seu p[er]f[ec]
 Regne e axi de moltes altres co
 sas altas fore amagades als s[er]
 u[er]itas s[er]p[en]tas e axi aq[ui]to q[ui]
 sien en s[er]p[en]ta s[er]p[en]tal amor els
 s[er]p[en]tas en moltes altres maneres
 s[er]p[en]tas beneficis axi co a mag
 nific[en]cia s[er]p[en]tas e liberal e s[er]p[en]
 n[un]ces com[en]t aq[ui]to q[ui] lo m[un]
 a ab q[ui]to amor lo s[er]p[en]tas lo
 s[er]p[en]tas p[er]mes q[ui] co en q[ui] los d[os]

Angeles benalherat sedam[en] q[ui]
 plier e d[os]u[er] estat ablo s[er]p[en]tas
 am[en] ell estant p[er]mes en lo ventre
 dela sua mare Car co estech no
 uellamet p[er]mes no era ma
 ior en lo cos de vna non o de
 vna auellana s[er]p[en]tas q[ui] p[er]mes molts
 th[er]m[en]ts e q[ui] ell axi p[er]mes t[er]
 altamet s[er]p[en]tas lo s[er]p[en]tas e p[er] la sua
 au[er] acols era molt delu[er]able de
 v[er]mes axi co a notable e a nouell
 s[er]p[en]tal del gran poder de d[eu]. Car
 ell l[un]dia no plana encara axi
 p[er]mes e la dita p[er]f[ec]cio era
 axi copiosa q[ue] reuelaua ablo
 e q[ui]to m[un]do axi de si ma
 ter com d[os] d[os]m[en]t dela mare
 e d[os] coses p[er]f[ec]cio p[er]f[ec]cio e
 estu[m]m[en]t e d[os] q[ui]to s[er]p[en]tas
 del Regne del seu pare p[er] d[os] esta
 uen axi marauellata en clarific[en]
 lo que totu temps lo volguere
 s[er]p[en]tas v[er]mes e hor[re]. E d[os] m[un]
 q[ui] d[os]m[en]t ara d[os]m[en]t v[er]mes la p[er]f[ec]
 de jere[m]ias ca. 31. A v[er]mes crenda
 bit v[er]mes e q[ue] la s[er]p[en]tas tan
 quaria d[os]m[en]t si lo q[ui]to b[er]mes es
 s[er]p[en]tas v[er]mes ple de tota v[er]mes q[ui] esta
 ra tanq[ue] d[os]m[en]t lo ventre dela q[ui]to
 mare sua ell estant d[os]m[en]t e hom cap
 ter e patto sempre e rep[er]to del cel
 e dela tra e de tota natiu[ra]. Capi
 tol . C . iij . q[ui] mostra q[ui]to era
 lo p[er]mes dela q[ui]to e q[ui]to
 ben ella a conseq[ue] p[er] ell
H p[er]mes p[er]f[ec]cio d[os]m[en]t
 d[os]m[en]t q[ui]to estech lo
 p[er]mes que totu la s[er]p[en]
 d[os]m[en]t p[er]mes d[os]m[en]t les

preciosas entranyes d'la q'losa
a pres q' ady cōsentit al missal
q'ce celestial p' q' que dit es
que lo dit premar era deu no
dellamet fet hom d'les humors
p' altres e p' excellents q' even
en la q'losa de les quals l'u
mors de carn e de la sua p'iosa
sanct estech lo p'ios are del
Saluador e d'nd' aqll estech p'te
ta la santa trinitat creada e in
fusa d'na lo du ca a la sua santa
aia ab tot aqll sagrat or nomet
de d'ns sp'uals are cōdamit e
dit Resta ara que digam lo mille
rimet q' la q'losa ha acōscq'm
en si materia p' esta p'uar nauo
del fill de deu e f' p'at' q' ve
p' l'ane del seu q'libe fill e de la
mare deia s'ouen esusar de pla:
de artale d'nes p'p'nes e p' l'ima
gran p'fufficencia e gran o'lp'p'
e beatalitat E m'p' q'nt aci ro
no vull res dir de m' mat'ere
q' en esta materia s'm s'ou' c'ab'
haa p'lamet vull recom'ar co
q' los q'ant' d'ctors antichs e no
uells dien p' tal he pres q'p' de
posar ma bestial lenqua en la o:
del meu s'euor e red'ptor e ap'e
en exaltatio de la q'losa mare s'ua
e aq' i'ncamet p' q' nor c'or'p'ua
p' mole plac tot' t'emp' ~~l'or'ant~~
e manat m' e mar dit al meu
s'euor e ala p'etiosa mare s'ua
la amor e la laor de quals man
p'ncipalmet moqui a ordonar est
presnt libre p' m'osa d'nd' e
la d'na esusado no d'ch' aci lo
s'equente p'mis lo qual e p'osa

Carotenfis in finem huius inuentionis
et finem tunc. Et p' m'ca q' d' co
tinent q' deu et'nal estech om'or
nat en lo cors d'v'nal de la s'ua
mare tota la v'nat'ge de deu p'
sada pell creant a ella estech
s'egone les tres p'os s'ues b'nal
leuada p' d'ns nouells e q'ant'
q' ady deu tot p' d'ns a pres la
santa aia del seu fill nat' al s'hu
est no crea nen ed'ara nen
exaltara neq'ma alt'ra nen
ha fet james q' d' d'nesta exal
tatio h' q' s'ua s'ua q' lo seu ent'
niment fos alt'amet tenat en
les q'ans altres d'v'nal' are
q' ella cōcl'ra s'm v'st cō d'ch' a
nem d' d'nu E m'p' a pres id'
ta cōceptio ella estech leuada
p' l'um appellat s'ob' e s'ec'aphical
qu' s'ob' pupa tota la angelical
intelligetia p' d' d' d' d' f'
tra d' l'umenia en lo libre de
vera sapia q' d'ella es ent'f' la
p'ula q' ex' est' v'nt' e e ma
ter aquitio' car' d' s'ob'v'na
conerenga ella es la mar e la s'ua
el abis a pres deu e s'egonamet
h' de aq'nt' mat'ere s'egone lo d'ch'
d'ctor que la sua santa aia ve
le tan q'ant' ex'emet de q'ant'
e de caritat q' a pres la aia del
s'euor null t'emp' ne vecl'ata
neq'ma ex'ata angelica ne hu
mana p' tal c'anta la s'ua es
q'lem ala sua q'lia are. S'ola
s'ue ex'emplo p'latu' d' d' d' d' d'
E vol d' d' q' tot' p'ch' la q'losa
al s'euor e aq' p' la s'ob'v'na q'ra

q̄ james altre p̄ma creatu li pla
 que tant q̄ d'eternitat h̄r de aqu
 que la sua santa voluntat recte
 sobriantmet crexmet en tot lo
 ornament del seu spirit̄u in cō
 en tots los dons del sant sp̄it
 en totes les virtuts q̄ fore en ella
 en plenitut a pres lo Saluador
 Etal dū sent Jeronim. Nichil
 virtutis nichil splendoris nichil
 gr̄e quā totū fuit in Maria.
 Et vol dñe q̄ no es estada virtū
 ne gr̄a ne resplandent ornament
 de nob̄m sp̄it q̄ tot no s̄ia estā
 en la gl̄iosa li Quarta met h̄r
 daqui que la sua memoria es
 estada v̄ri p̄ulegrada repada
 e restituda al estamēt de ig
 nocencia plena q̄ ensempe se
 presentaren a ella totes les vir
 tutes e dons e gr̄acies q̄ huma
 onst e p̄ casoma virtut li da
 ua special alegr̄a dñs la sua
 aia e de totes ensempe huma
 s̄tirmamēt sp̄al merit e goig
 Car dñe aci a quest doct̄r la
 virtut dela fe dexi cō a celestial
 sp̄it li ensenyaua tot cō a q̄
 era obligada a creure. Et com
 ella volia p̄ lo esp̄it e l̄m̄ dñs
 la alta dñnal la magnific
 cia bonea dolor e amor noblea
 bellea pietat e dem̄cia de n̄re
 semor deu axi altes e plenes
 excellenc̄es e passants totesem
 Lauors la sua aia abs̄bra e f̄rie
 repetia la laoz ja d̄m̄t expres
 sada ab f̄m̄t Enscend̄t. Mañ
 m̄ficat aia m̄a dñs. Et a pres

guardant en la espanca am cō a
 sp̄it de gloria aq̄lls t̄ms qūm̄
 lens que lo semor huma appellau
 a ella maror̄met e a pres at̄m̄
 los clets tot lo seu sp̄it se delitaua
 en alegria ab tot lo seu engon
 en la gran magnificencia e libe
 raltat de aq̄ll sob̄m̄ al morner
 crid̄m̄ ab m̄extimable alegr̄a
 Et exultauit sp̄s meq̄ in d̄o sa
 lutoris n̄s q̄ aq̄s q̄nt at̄m̄p̄a al
 esp̄it dela caritat e amor dñi
 nal a nos loar p̄yana la sua
 santa aia s̄bre si mat̄na equi
 noli era ves basant a loar eq̄l̄o
 ficar aq̄ll qui tot ex̄p̄ma amor
 e qui tanta amor li huma en
 semada e apres en ella e p̄ ella
 li tot lo humanal l̄mat̄gr̄. Et in
 cō dit es de aq̄stes tres virtut̄
 theologicas axi deu oncedre de to
 tes les altres virtut̄ e dons e
 gr̄acies. Cap̄col. C m̄ qui mos
 tra com del bon hom es l̄uier en
 si virtut̄ e bones obres

Dita aci p̄ la tua salut q̄
 segons que posa lo dñe de
 tot aq̄ mat̄m̄ dñs de q̄nt
 solacos sp̄ials qui han los
 virtuos̄s cōtemplans los d̄l̄s
 de lurs virtut̄s q̄nt deuotament
 pensen en ell̄s e en lurs p̄f̄ec̄ions
 q̄ p̄tuen al hom en esta vida e p̄
 al altre. Et axi declara sent f̄rie
 gori en lo p̄mer libre dels sermo
 nals exponet com los fills de job
 se cōndimen ex̄ appellauen lurs
 f̄ors siues a qui ell ensenya com
 lurs de deu e virtut̄ en la aia
 fa sp̄al com la aia ex̄ q̄ li

Item pot. e
 raito.

dona singular alegria de si ma
 terra, e p son officia li cone que
 arui facta p que codon q la
 maior benalmyreanca q hom
 ha en esta vida es vuree virtuo
 samet car lom virtuos toto teps
 lo te alegrera virtut / e li dona
 gran cofianca en fer les coses
 de deu sens paor q dñm q co
 q mes desplaer e pra a porta
 al hom vuree en peccat maior
 ment en peccat vell e qtrua
 cor dñm q lo gran peccador ja
 mes no vm alegrer car la con
 sciencia lo remort dñs tote
 temps q dñm q deles grans
 tristors e cofusions q han los dñp
 nats es qnt james no entengie
 ren en virtut smo en cõplir lñr
 voler / e axi o trobarax sapie x
 hon ha q daco fan spal col / e
 plant en infern lo qual tote
 temps los dñm / p q dñm a
 quest faent tal exclamacio adu
Semor .e com es lo mon tan
 mal hm q nos troba vn hom vir
 tuos ne pñe ne vell / o donchs
 semor de virtut haies ne pietat
 e vuller hñs rebelles volētus
 qnar a virtut q no peresquen fer
 los vics p la tua merce . E a
 pitol . C m . q mostra cõ la
 gliosa es molt exalcada enipñ
 es feta mare de deu p lo dñ
 sant premar

En cara es p aqsta santa
 incarnacio del fill de deu
 dat ala gliosa gran de

matre de deu car es feta p
 aco mare de deu . qm es lo maior
 grau de honor q deu hanc donat
 a neqma pmoa creatã p q ac
 nõ q Damascenq . li . 3 . ca . 12 . en
 senya com la gliosa es mare de
 deu e aco posa la santa septua
 mathi p on dñm . C m desposata
 cõs mater ihu . E vol dir q la
 gliosa mare de jhs estech despos
 da / et iohis . 14 . hanem q estua
 a pres la creu co es lo pñ de la
 passio la mare de jhs com dñchs
 vna matena cosa sia ihu xpi e
 fill de deu sequer se q com ella for
 mare de jhs q axi matex estech
 mare de ihu xpi e de deu q hñe
 es axi segons que posen los . rras
 comunamet que la gliosa es po
 vera mare del fill de deu q neq
 na altra mare de son fill na
 tural q la raho es aquesta
 car ala gliosa son deu p don
 virtut de amnistiar sufficiet
 matia des matena aqñ com
 bmet precios la qual matia
 p ajuda de deu hama passua
 e actua virtut de procecar
 e pdulhr lo precios cors de jhu
 xpi e p virtut de deu en vn
 instant de aqulla matia estech
 fet lo pñ cors de jhu xpi Me
 ja p aco prendica res ala ma
 termitat ca a fer en vn instant
 co q natã triqa a fer lonch
 temps p que appare q en la
 gliosa hñe poder maior q en
 tota altra fembra de pdulhr

Lo p̄cios cors de jhu x̄st̄ car en
ella estech ensem̄ps poder̄ natural
e poder̄ d̄m̄nal al dit cors a
formac̄ e ultra aco q̄ tota la
mat̄ria del dit cors p̄cios estech
sua e aco tot no es en altres
mares p̄ aco apar̄ q̄ d̄m̄ d̄m̄
macon̄g li. 2.º. ca. **D**la error
den nestou q̄ negua q̄ la ḡlosa
for̄ mare de deu. **Q**uantes pri
m̄legis q̄ntes honors e q̄ntes
reuerēcies q̄ntes dignitat̄s e
q̄ntes laors son fert̄s ala ḡlosa
p̄ esta santa maternitat ari
p̄ deu tot poder̄s com p̄ los An
gels e p̄ los benahm̄rats e per
los homes hoc encara p̄ los
diablos e a despit̄ l̄re no es len
gua mortal q̄ sia bastant aaco
a declarac̄. **E**n sp̄cial te dire
un p̄m̄legi q̄ posa aques̄ doc
tor des̄p̄ alleigat q̄ la ḡlosa ha
a cos̄eguit p̄ aquesta s̄nta ma
ternitat e es aq̄ll q̄ ella es p̄
bastant a empetrar gr̄a a son
deuot e aq̄lls q̄ c̄ncerament
recorren a ella q̄ no tots q̄ntes
son en p̄ad̄s m̄ en tot lo mon
e p̄tal d̄m̄ q̄ la d̄uem p̄posar̄
en m̄es orōis tots temps di
ent li. **M**onstra te c̄ m̄es q̄
deu meruist̄ ee mare. **C**o es
monstra ḡlosa q̄ est mare q̄ p̄
nos a defendre de tot mal has
meresaut̄ ess̄ mare de deu car
com d̄ren los s̄nt̄s ias̄ia q̄
la ḡlosa codignamet̄ no

hara meresaut̄ ess̄ mare de
deu car p̄ aco co es p̄ la s̄nta
incarnac̄o a ess̄ p̄ aytal meru
mare de deu passa tota virtut̄ a
merit̄ nor basta neguna creat̄a
em̄ps ella ho ha meresaut̄ p̄ la
p̄ietat̄ d̄m̄nal q̄ ans q̄ ella en
cetes lo fill de deu la deu aaco
disposta p̄ la sua humilitat̄ e pu
ritat̄ e p̄ moltes altres virtut̄s
e aquest̄ merit̄ se appella meru
congruu p̄ los theolechs e aps̄
que conc̄be lo fill de deu ella enes
estada digna e p̄ aytal meru o
ha meresaut̄ auidant la tota t̄p̄
la sob̄re ab̄ndat̄ gr̄a q̄ lo s̄nt̄
sp̄it li dona en la conc̄pc̄o. **L** fill
de deu e aco se appella p̄ los theo
lechs meru digni q̄m̄ es mer̄
q̄ merit̄ appellat̄ meru congruu
p̄ de congruo. **A**ri com haue m̄
a dem̄e q̄nt tractarem̄ la mat̄ria
de los merites. **C**apitol. **E**h. pu
monstra q̄ mes li es estat̄ donat̄
en quant es estadi mare de deu

Ultra les dites quates li estech
dat p̄ valho de la dita maternitat
que ella hara portat non
meses lo fill de deu en son ven
tre e apres la par̄re e hara pr̄
tat en sos bracos e alleiat de sa
tet e q̄ sia estada sa no d̄uica p̄
q̄ d̄m̄ h̄m̄en̄eg m̄ epl̄a ad Rom̄
m̄im̄m̄ p̄b̄m̄m̄ q̄m̄ pot pessar̄
aq̄lla benaueit̄urada e sob̄re deuota

creata ab ipsa diligencia e deu
no. estana pensant com poetas
reuerentment aqst sanc premu
e apres tots aqlls. nou mes
q porta com li fila los drapels
lets en q apres com son nat
lo embolca els fila grossets/cor
sabria ella per special reuelano
del temps q ella portuna q ell
no volia absr hauec res delicat
mas tot ho volia apres an co a
amador de special vna /appellat
li encara la faya ampla p a
sempre lo /e les gonellates grosse
tes es des q la sobrana li feu
de fila dric morat esme dels q
yo om vn troc en Aluerma
q es en Lucia. e aqlla gonel
la no ha cofines mas es fix
ta ab aquilla an com se son los
barrets comunamet de estam
e aqlla coxia /e quant son gra
cobria lo fins als peg /aqlla no
estoch tallada en la passio qnt
lo semor estoch en la creu an
son d aqll aqni ptingue per
fort an co dm lo sant euangeli
Es vequda a mans de xpians
e han me dit q es en Roma a
sant johan de letoran en la ca
pella q sapella santa scz. E
finalmet dm an lo hmanu
bessa q favia vna prouet filla
dm pages si sabia q day a non
meses de gnes ess muller del
Empador ne ab qnt esndi ca

uocio se appella a dm missa vn
preuere conceplatu e deuot e
te santa vida. e ab qnta reuer
cia correata lo cors de ihu xpi
e si aco fa la creatu simpla qnt
mes aqlla benesta plena de lum
cestial e de gra e de virtut e
de tota santedat dema fer p dig
namet reebre lo sant dels sants
qm la hama desda de totes les
ultres del mon p ess mare sua
e p q ell fos son fill oet ac nor
basta me entenmet are com
dm aqnest hrenes q sobre aco
ella hac dmerfes vegades qnt
consell ab los Angels q i mar
dauen q la informassen prego
nament en totes les coses que
ella dema fer en portarlo e en
reebre lo reuerentment e qna
vida dema teme ab ell emiera
ell portat lo dms si mitera
E apres q lhaques parvi ju
fia q p lo lum de gra q en ella
era qn fos bastat a endrean
ho tot q mpo p la sua gran
hilitat volian pendre q sell
dels se q smdros e santos Angels
loz quals sabia molt zelac e
estar p tota honor del semor
Capitol. C vi. q mostra co la
carn paca de ihu xpi estech
dela reueret carn e smel
dela qlosa contra ilqms
heretges

O Antuarciensis de laude vir-
ginis posa aghia dela ma-
re del Rey de paradys e
dela concepcio dell matere
algoms pmissos. Lo pmer es
aquest com dnu ell dnu sent
Agosti sup genesim q lo sal-
uador estech e deualla de Adam
segons la sua corpulenta sub-
stancia p occasio de aco se leua
vna error q lo sobrenobrez
deu accant lo mon dela pma
e pus meta matia pces vna
porcio e part la qual posa soto
forma de tra en lo camp ap-
pellat damacen situat apres
dela Ciutat de Ebron e aglla
porcio de tra son posada en lo
cors de Adam segons sa mana-
plamet. E en lo dit cors e mis-
tey dels sones angels ella rec-
be forma de carn e semnal
car semnal matia e nata de
carn tota se pot pendre p vn
matere com dignam q lo fill
comunamet es dela sba del pa-
re. Lo segon pmit de agsta
error si es que la dita portio
de matia impeculosamet p
totes les generacions mijmes
passa fins ala genacio del cors
dela glosa e ag estech p deu q si
uade e cuberta e vinda ab forma
de neta sanch e pmea dlla qual
sanch p obra del sant feu estech
format lo pcos cors de ihu xpi

E dnu aquesta error p q p dnta
matere vaho ihu xpi es dit fill
de Adam e de Abraam e de dauid
Lo Terc pmit si es q la dita opi-
no es falsa e contra los sants
doctores car damacens Gregorius
et Anselms si posen q la glosa
carn de ihu xpi ans q fos vinda
ab lo fill de deu no era distreta
dela altra carn dela glosa ans
dnu Damacens axi com dit es
q la pcosa sanch de ihu xpi es
tech formada dela po pma sanch
q era en la glosa. E aco apar-
tae si aytal portio de carn vera
o de matia pma fos tornesa
axi co aquesta error posa del
pmer hom fins al cors dei. glosa
p totes les generacions amau-
tant lom q p la sua saluacio se
era tant obligat e subiuat a
tanta misia co es portar sob-
si carn e sanch e estar tanqt
dms vna fembra e portar tanta
dolor co si de fet li vera portar
p satisfere adu p los peccats dels
homes p q lauors tota arden
Coana lo feu deu e fill de lau-
gorosa q tot lespu li leuaua en
alt. Co si deques volax fins al cel
ab lau- ensueisant e ab ardo ella
tota abreacar e adu p amor alt ce-
dant. Et exultant sps mgi i deo
salutari meo. E diet aco tota se
cofirmava es apysana p amor
en lo feu car e sobrez amoros fill
p dntes altres vies la glosa se

delectana en les quart de la santa
ana del fill e de aqll deu hom
les quals sien longues de dre
p q les leys als grans cõtem
planga a pensar e a altres a
recomptar. Capitol. C. vii.
qui mostra com ala gliosa fon
dada la uors e dilata da la
copanma angelical

Ore uerencia del dit sagrat
oremus si es estada da
da excellent custodia
de Angels / Cou diu ser
bernat en vn seu s'mo aqlla pa
uula dels cantichs ayille d'ipei
pendent ex ea q li foren dato
dnl Angels en sa guarda e
aco p reuerencia de aqll glios
semor q ella portaua e per
honor d'fuer a ella mateira
E diu Origenes q aco estech
fet p l'innocẽ de tots p'mtes de
ella lo demony p tal q no s'abeu
si era uerge, car si ell haguera
vist q ella era uerge de q'mer
haguera gelyt q ella portaua
lo redemptor qui de ma noxe d'
uerge segõs la paula de r'sanes
qui dix. Ecce uirgo concipiet
et pariet filium etc. E la uors
ell james nol haguera teptau
ne haguera tractada la sua
mort ne haguera fetes d'altres
coses q fera. des quals lo sal
uador hac e aqrean honor elao
e lo demony na gran cõfuso
e pena qm cõ mexas q' d'obru
aquesta tan alta guarda fu
E p'fama algunes deuotes excla

macions e notables d'uptes en la
lettra q trames a santa paula en
betlem e ala fi dnu axi. O si sa
bres aqll glorios collegi angeli
cal qui deualla del cel tatoft cõ
Gabriel ne deualla p saludar la
gliosa com se posa dauat ella
ab tan gran q'bis esperat lo
seu cõsentimet lo qual hagu
tut ueren soprosamet lo p'cor
cors del fill de deu p lo sant spe
rit format p'fotament e uer
la sua santa ana creada tan
altamet e tot aco ab la p'sona
del fill vnt tan subtilment e
tot tanquat dms ueritoe d'no
nal tan subtilmet puoc a
marauellax en la omipotẽcia
del semor e en la sua obra tan
excellente aduare l'ne repado
e semor fet ardentment p'par
li co q la santa esglia canta
tot jorn Adoramus te glorificam
te gras agimus tibi p'p' mat'm
honores et gliaz qua dediti om
ccate p'p' ista sanctissima in
carnate tua etc. aq'm matrem
co d'ne place los d'ns sants An
gels ab lo semor nouell hom
subuyat ala sua marestat offe
rme se al seu fuer e recõp'rat
cõ eren aq'm trameses de p'ra
dis per guarda lo p'cor p'ru
jut e del p'cor uerell de q'm
en q ell sea t'mcat / cert dnu d'q'st
q p'rogere lo q's beners e be
magnamet volgues pendre
l'ne fuer e axi o feu q' d'nu
It m'rauen quan cõtinua met

ab fort gran delu passant ell q
era ne com estaua allí ne com
era venyut saluar los homens
e p repar los Angels etot lo
mon milloror fets maners an
alta e amagada. Et apres deu
q granen lms puellugencia en
hees la gliosa enqnt considerau
ques lo excellent e etnal e gene
ral semor de tota creatá hama
elegida aqta donzella pobrelleta
p mare estaua tota marauellat
glouficat la sua gran bonea e
clemencia, mas sobrenamet ma
ruellat de la sua acabada san
tat e virtut considerant com
mferita tant pme hama tanta
feta e pme e tanta gracia
de deu e comen q era tot aco
pme dela noblea e magnificencia
diuinal, laqual lauora ab tot
lms efforte loauie en aqta tuta
gra e tan p feta obra sua. Adm
enqnt q apres les dies coser
lo pncep del dit ayllenoy ab
los altres qui ab ell exen regus
preuqueren en companyia l'angel
qui dabans la sua de pt de deu
tot poderos lo confirmare en
lo ffa q dabans feya el dema
nate de totes les maneres de
vnce dela gliosa. Et du q qnt
lo dit pncep ab altres q ab ell
haguere horden les excelle
cies dela gliosa fore fort anats
de pme la e honorar la tat com
poguessen apres deu. Et feta li
la reuerencia q li ptam la salu

duen la hmitmet. eli pposare la cau
sa p q exen aque tuermetes de pri
de deu qui la saluans molt. eli
tuermetia p elle la sua bndictio
la qual ab sobrenamet hmitmet age
nollada hor e tantost lo adrea
an co a creador seu e de tota crea
tura e de qmet demanali aldu
pncep deles altres e excellentes q
tuermetes e gerarchies de paradís e
del orde del Regne e dia magnifi
cencia dia laoz diuinal. Et qnt ho
hac hore ja no hama spm arant
estaua esbalada, e no contrastar
lo gran goig q hach deles pforma
cions angelicals empo queuissat
en gran plor pensat co los dy
nats hauen pdut aqta tan gran
goig p a tot temps. Et lo dit p
ncep la copla e li dix qnt lerat tot
ala gouernano general de deu q
en ellu glouficara la sua justicia
Et aque ordonare en temps de ma
nera de lms guarda e de qntua re
uerencia e laoz al semor e en fa
vien p lms pme e presena q
demom no hpreuques sospita q
ella no fos la verge de que deu
deu puer nace en totes coses alta
met ordenades. La gliosa los pre
gua q la pformassen co fens tot
defullmet e ab tota reuerencia ella
aportara aqll sagrat puerat q
feta q psi materia e p alced nos
celestials ella fos sufficientmet p
formada en esta maria, empo
p mlla ser lo fuet de deu e p
mlla honorar lo semor soum

hanc ab ella sobre aco special
 colloqui totu temps premissa aco
 vacio. e demanant q illuminacio al
 deu e Rey eternal q ella portava
 Et ala fi dnu aqnest axi los dms
 demoms james ves daco no sa
 beren que dignitat es d'aglosa
 q la psona glosa se pot ama
 gnar aqnta q no es glosa se
 gons quel plau p q' appar
 q lo millenari dela dies angels
 se pot axi amagnar q james
 los demoms no sabren que ad
 uenimet ne lme pncipia e axi
 o feren de fet segons q aqst
 doctor diu. Capitol. Cvm.
 qui mostra co natura humana ha
 teebuts igams temfete p esta
 sagrada encarnacio los quals
 lo fideliu la glosa

Quoniam contemplat donchs la glosa
 lo alt misteri e sagment
 dela incarnacio del fill de deu
 e les sues preempnecies q
 posen totes les obres de deu segor
 que posa sent Agostu .13. de trinita
 te / e apar p co q' d'omut dit es
 ensemants com esta cosa es pn
 cipi dela ma saluacio e mort
 dela ma mort / e clau qns ha obr
 ta la porta p entrar ala gran
 misericordia e amicitat e pau e
 benivolencia del Rey eternal p
 rahyo de aco alla fi de son cantich
 faent de aco a dru en special so
 branes q' d'acoe diu d'axi. Qui
 cepit isrl pueru suu. recordato

me sue q' aqnest nos expon
 al p'p'ite orells dient q' istad
 vol dr' veent deu e significat
 lo poble xpia q' p la fe fanta q'
 te veu e coner q' es deu e qst
 du q' es ap'lat infant o fidei
 seu e aco p special amor car
 axi co ha hom comunamet sp'at
 amor als fadoms q' hom se ha
 nodats axi me semor de ha spe
 cul amor al poble q' ell encor
 nat ha elet ap'lat premit
 e informat e p los su prepa
 dors e dexebles los ha trat e
 nodat p vrbu dela sua p'osa
 simch / aqnest dnu donchs s'ist
 pit co es q' aqst. mtal p' el
 ha a fi pres e elet ex'icat
 aqnesta fanta incarnacio la qual
 aqnest poble ha recbuda e no
 lo poble ne lo fill vell / co es lo
 antich testamet. ne los fills de
 aglls / mas los xpias lo hom ve
 bat sacrificat p lo fill nouell q'
 aca es ap'lat puer / p'tal dnu
 la glosa. Suscepit isrl pueru
 suu q' Pertul dnu leo p' pen
 sa hom q' nima es la tua d'up'at
 q' deu hanc tu repat / de tu ses en
 carnat p tuos e stat mort e
 penat / q' guardat noti fier e' est
 merent car la sua simch se cla
 ma a deu e fa abans q' la simch
 de Abel q' anda tant cotra son
 feare q' deu ha lo dit feare
 dignat e informat e h' fara
 donqs a tu q' della no has memoria
 ne p amor della levares vna

inuita. Com ell en po nos sia in
caronat p toz meritis / mas p pma
gra e misericordia sua / p tal se se
guen en lo dit vers axi. Reco
datz e misericordie sue. co es de
totes aquelles q han fetes del come
cament del mon enca / comencant
a Adam a qui p dona a Enoch q en
padiu En porta a Noe q no nega
a Abraa e als ses q tant mag
nifica a Moyses qui tant honra a
Dauid qui tant ama e. tot lo
collegi dels sants pphetes q avi
altamet illumina. Item Du ac
Pabonq guarda com deu ha reebut
p esta causa incarnacio e exalta
lo seu fill adoptiu co es lo poble
xpia / e li ha ensejada la sua
spal media / car lom p lo pmer
peccat hauid p duda pmeramet
la sua excellencia q era q a sol deu
era subingat d la qual conyhe sub
uigant se al diable. Mas ara
p esta santa incarnacio lo demo
n ha p duda la semoria. e Jhu ve
tader deu lo seu cap e semor / car
es repat ala pmeria excellencia.
Segonamet huna p duda la amf
tat de deu e era p ell almat nuu
vegut lo Saluador qui es miguan
cer entre deu e hom e aquest ha
feta la pau. Tercamet huna per
duda la innocencia p peccat p lo q
no podria adu satisfere / mas lo
saluador ha satisfet largamet p
tots / e en aco e p tot aco apar lon
tempet du aquest del dit vers
co dit la glia. Suscipit i sed
puerum suu recedatq e matre sue

sequer se. Enat locuz e ad pres
mos abraa. et semm eiq n seld
Quod dicit q la dita media a nos feta
incarnat se ja lahuna demiciada
a Abraam aui co deffa en lo sego tract
at daquest libte hanc en sempu
Hoc encara du aquest doctor
matem no solamet ho huna p
mes incarnat se a Abraa. e a
Dauid co dit es en lo dit tractu
hoc encara a Adam e reuela co
es ja dit a qui mater e a puer a
Noe / e a Moyses e a Israh e a Jacob
qui foren la semet de Abraa hoc
encara als sants pphetes qui demul
laren dell / e atot lo clets es estai
aco demiciat qui son ne san pmes
Donchs du en spit Salamo can
ticoz .3. O filles de sion co ei uer
xpianes exite vn poch de les abfu
ritate e de les occupacios mudi
nals. Iq e stas enreguades venute
lo vre Rey e pensats en la coroa
q li ha posada sa mare co es la glia
berge maria / e aqsta corona es la
sua santa hmanitat q p esta incar
nacio ha reebuda que es gra de hu
mama nati cofia nca de tots los
sperants goig de tots los clets con
fisso dels demonis / alegria dels cofis
benahmrats spill dela pamea de deu
e manifestacio del seu poder / en la
qual guardar se delaten los Angels
e tot padis es illumnat del seu lum
segos q posa aqst mater doctor la
garnet en aqlla materia homelia
Capitol. Cir. qui ensemra a la glia
una a visitat e acensolav Santa
Elisabet

Apres les costes d'antuit dites
 atteniet la glosa a les pauls
 les quals Gabriel li ha
 unia dites co es que Elisa
 bet sa cosina germana antiga
 e exorca hama concebit p spe
 cial dispensacio de nre senyor
 deu. **D**iu sent luch ca p que
 lauors la glosa tantost de qua
 gong q ach de aco ana a visitar
 a Elisabet a puocar la a spenal
 gong e a fer grans genties a
 nre senyor deu del marauellos
 premat que dat li hama sobre
 tot cors de nata car era natu
 ralmet exorca e ptal q la fms
 enans e apres del seu part pn
 de natzaret e ana en iudea
 en vna ciutat q era en les mu
 tanyes de iudea luy de natzaret
 qualtq. xxxm. milles. **E** diu ser
 luch q amana tost e aco feu
 dm lo cõteplatu p tal q no fos
 molt vista p les gentes. **E** diu
 aci lo dit cõteplatu. **I**n dõte
 qui est deuor dia glosa cõtepla
 aca. **J**oueneta sagrada Regina
 dels angels amat ptant cum
 a peu ab aqll phomenet beneit
 espos seu e axi soleta q non ha
 altres fmdors ny compames e
 parlen ab dõs p lo camy dela
 gran virtut poder saber pietat
 e clemencia q ha enseuada aqll
 vell e gran sacerdot zacharies
 e ala sua vella e exorca mltz
 q en luy vellea los ha dat infant
 q aytal infant com aqll era
 ja e sua seyor q lo snt sprit del

qual ella era plena li dona a
 sentir dms si materna. **A**has at
 ten dm aqnest com la glosa ay
 sola e sens tota vana qparria
 va altermet acompnyada cor ab
 ella era tots temps la santa tri
 mitat. **D**ient li Gabriel dabans
 dms teõti co es q ab ella e dms
 ella era lo fill de dm encarnat
 ab ella era la glia tota e orna
 met de totes les vntuts e dons
 del snt sprit e lo snt elct josp
 espos seu. **E** apres lo pncep
 angelical ab son anllenay axi
 com dit es. **C**apitol. Cr. qui
 declara q Elisabet no era al
 camy ala glosa

Com la verge glosa entras
 p la casa de Elisabet filia
 dala dm lo cõteplatu ay
 deu sia ab tu cara sãr mpa
E atten aci en algms pntes
 q poson algms grans doctores
 Lo pmer es q zacharies ne Eli
 sabet ne luyos parents nols era
 ven a camy fms que foren dms
 la luy casa car es reputat a
 gran vntut entre les psones
 spituales e iat sia q aco pma
 fer als grans senyors p q sien
 mes homans e temuts p lo poble
 empo nos deu fer entre psones
 hmls ne vntutes religiosamet
Molch empo deu lo pare q lo pin
 del fam lo poble de iheru eris a
 camy a jhu xst ptal seyor q dm
 sent setonim que fos mayor la
 cofusio e vergonya dela mori
 e passio sua lo duedres sat sequei

¶ Justicia q̄ entre los altres lochs
 li hysq̄nessen a camy lo poble aq̄
 consentia lo Saluador p̄ queu
 feren per iḡam deuocio que ha
 uien en ell / e que deessen la iḡam
 virtut de deu en la multitud de la
 mirades que ell feya / e q̄ ay
 creḡnessen firmament en la sua
 sana doct̄na es saluassen. Lo
 Segon p̄mit es q̄ com dix lo sant
 Abat Sabbas i portable cosa es / e
 a deu fort abominable q̄ negm̄
 reliquos maiorment euangelical
 ostengua nes p̄mit q̄ la sia e
 dit a camy / ne sia p̄ altres ne co
 pumons seḡ a compampat en son
 p̄mit / e p̄ valho de haure ma
 hoc honor ne peata ms̄ q̄ ay tali
 coses p̄mit / car en fema q̄ es
 iḡam lagotec / eu fa p̄ q̄ plume
 e ay tals vartats son fort re
 pugnat̄s a l̄ur santa religio q̄
 tota es fundada en vera humilitat̄
 ¶ comunament ay tals p̄fones
 ay d̄mes porta deu finalment
 a gr̄ms vergonyes e confusions
 Car com dix lo dit sant Abat
 abominable cosa es a deu pobre
 ergullós / e maiorment lo pobre
 euangelical / ay com es lo Religi
 os q̄ entreat en son orde seu volu
 tariamet a deu vot de pobretat̄
 ¶ Segm̄ del sant b̄ste Elia q̄ q̄
 com entocana p̄ algm̄ loch e sen
 tia q̄ li volien exre a camy mu
 daua lo camy p̄ q̄ nol entocassen
 e entocana de m̄ts ptal q̄ negm̄
 no sabes sa entrada e negm̄ nol
 des entocax. ¶ Recomp̄ta de Edi

do Abat de Chumy de santa me
 moria q̄ com sabes q̄s seḡ fr̄ces
 fussen ex̄ts a camy ul seu palad̄e
 qui vema nonella met de Holm̄u
 on feza fet doctor / q̄ atots q̄ ex̄en
 ex̄ts dona senyos disayp̄nes al
 Capitol / els enclaustra p̄ dos me
 ses que no hysq̄nessen del monest̄r.
 p̄ la dita vartat q̄ hauien fea
 e comesa ex̄t al camy al dit pa
 lordre / e aq̄est es lo p̄mea p̄na
 del p̄posit p̄me. Capitol. Cxi.
 qui mostra com sent ioh̄a se ali
 gra d̄ms lo ventre de sa mare
 e adora e saluda lo Saluador

L Segon p̄mit en esta maria
 es que de com̄et̄ cō la iḡia
 hac saludada a Elisa + ay
 com dix es tantost la v̄ntu
 del Saluador tant poderosament
 vench sobre sent ioh̄an q̄ santifica
 de special santificacio al v̄mpl̄ tot
 del sant sp̄t / e aq̄ en tan alt
 goau que ell no hac los emp̄reu
 mento q̄s altres infantes han en
 v̄s̄re de v̄ho ne de merxer / ne
 en moltes d̄ltres manes seḡons
 q̄ dix sent Ambros̄ sobre fet iuch
 ¶ Dix q̄ ell com̄ca de v̄s̄re estant
 d̄ms lo ventre de sa mare de ūll
 seny que solen haure los homes co
 mumamet en la edat de xxviii
 Anys en la qual plenu ih̄u x̄i
 mou / ay q̄ negm̄ta edat de inf̄at
 ell no senti seḡos dix lo dit Ambros̄
 a pu mat̄re dela qual doct̄na e
 p̄mit trahen los doct̄res q̄ p̄m̄met
 q̄ sent ioh̄an d̄ms lo ventre de sa ma
 re hac plena sanḡa e co hac
 plenūt̄ del sant sp̄t e v̄s̄ del

feach arbitree e merxesch aq cõti
 nuamet ari altamet e copiosa cõ
 han acostumat de merxer psones
 de tan alt estamet e qui han tuta
 virtut e gra de deu. **Terciamet**
 aqm ell hac clava conõreca de ihu
 vst ari cõ de deu incarnat e aqm
 present dms la glosa a ell visitat
Terciamet q dla dita presencia del
 Saluador ell hac spual nonell e
 gran goig. **E** segons lo mestre
 de les hystories en semal de aqst
 tan gran goig ell qui segons q los
 altres infants dms lo ventre dela
 mare tema la cara qrada emers
 la mare, lauors pmmucle gra
 la cara emers ihu vst. **E** dien
 aci alguns doctores q am los infans
 son dms la mare. tnguen los pms
 sobre los vlls en semant vergonia
 q ans delue narriet ja sien
 p deu apat e aco p lo pedut aci
 gnul q han ab r. **E** mposent po
 han segons aglls dien se leua los
 pmmets dels hulla e ester los
 mans jntes emers lo Saluador
 aduane lo de fet e cõfessant lo crea
 dor saluador e redemptor seu e
 faent li grans gracies dela sua
 santa visitacio e dela sua gran
 satisfactio e spual ornament
 q li hauna lauors fet en la sua
 ma. **Quartamet** dm aci vri
 costum de laude johans q tan gran
 son la spual influencia q la gra
 de deu exerce sobre la ma de fet
 johan q la dita influencia pas
 sa ala mare car de gmet li co
 ma conerencia dela diuinal in
 carnacio e la seu pphetar dilla

segons q claramet mostra la Res
 posta dela dita Elisabet dona ala
 demur dita saluacio dla glosa
 car de gmet q la glosa la salu
 da ella li respos ari segos le
 gym luce pmo roidant alt tota
 feruent e ja plena del sant spu
 o beneyta est tu sobre totes les
 altres fembres e beneyt es lo
 frmit del teu ventre e don me
 ve amy q la mare del meu sen
 por vngua a visitar amy. **E**
 pres beneyta cosma q despres
 q la deu dela tua saluacio es de
 guda ales mes orelles se sale
 grat lo meu infant e lo meu ve
 tre e benahurada est cor hac
 cequit fermamet al anget m
 ta parlat car tot co que ta dit
 fa en tu acabat p gra de meser.
Deu q **E** lauors daqm mater se
 gons que dm sent luchi cu. p
 la glosa faent al seu creador
 qres de co q vera present e hona
 p la boca de Elisabet est fet an
 mater p nre semor tota eleua
 da en spie seu aqm lo magn
 ficat ma ma dms co es ora
 magnifica loba e boner e glosa
 la mte ma de gran cor lo meu
 semor e ari lchant aq mater
 acaba tot lo dit psalm. **Capitol**
C xij qui mostra del acurama
 ment que feron lo Saluador
 e sent johan e dels altres col.
 que se quren aqm

L **Terc** pme en esta ma
 teua segons lo cõtemplatiu

es pensar la gran amor q' sul
 madre hama a sene johan baptista
 segons quels moftra visitant lo
 e donant li les gaudes d'omni
 dies q' p' d'essa d'm aquef' ora
 mater la amor que sene joha
 hama a jhu xpi e p' raho d'aco
 pensa q' patra que la uora no
 parlassen ablenqua corporal
 car hor cala on po plauir se
 apleo dies santes dies an co
 se plen les dies entre si mantes
 ab hantes de vida e mantes altes
 e no de la tra e p' q'usa q' johan
 romas altament informat en
 los grans secrets d'm nals e en les
 officas als q' nals era apellat p'
 me semor deu e segons q' ca h' p' p'
 cat p' los grans p'phetes e en spul
 com era apellat a dir testimoni
 al fill de deu d'mat tot lo mor q'
 ell era aq'it qm era estat p'mes
 xme a saluar lo mon e uenit
 les altres coses penmetes al die
 officas Esta encara aquef' t'or:
 p'me en pensar la influencia
 de q'ra d'ada p' jhu xpi a sene phi
 co son gran cur no plamet cal
 ca la mara me encara lo p'ice
 Car lo dia de la circuncisio de sene
 joha uenit co aq'it qm era ple del
 sene s'ne segons q' apar luc. p.
 tuncost co son delurat de la p'dna
 de sa p'ula leuante deu dir. Benedi
 ctio d'ns des isrl' 2c. F' u' d'it q' tuncost
 for me semor deu de isrl' car
 pla dita incarnacio del seu fill lu
 hua visitat lo seu poble de israh'

P' raho d'aco a par q'nta es la honor
 que me semor ha feta en esta p'ca
 a sene johan cur p' son esparre la
 x'iosa en casa de son pare hu fet
 lo psalm de magnificat e lo p'ice
 aq'it mater hu fet lo psalm de
 Benedictio d'ns des p' lo qual tots
 temps la s'nta es'p'era s'na q'lo
 rifica e loa tots iorns lo seu
 creador jhu xpi q' d'essa encara
 du an lo die circuncisio estont
 aq'it la x'iosa que segons d'm s'nt
 luth hu estech q'ant p' tres meses
 quantes santes r'hois e mantes
 e collacions tractaren entre si
 matera plants de la maria d'ia
 coceptio de la ma e d'ia alca. q'
 jntes co'placis dona la x'iosa a
 elisabet e a zacharies la uora
 estants tristes p'ral co' h' uenit p'dna
 la p'ula p'phetit los de la alca
 del fill e de la sua s'ntedat e d'm
 fiat los co' lo p'ndela sua circun
 cisio zacharies cobraria la p'ula
 e com p' aq'it los daria deu gran
 goig q' tota t'pe lo mon se de
 q'ra faent sp'at memoria
 de la sua natiuitat tots anys p'
 avtal dia co' naxera. Capitul. C.
 xij. qui parla de lo p'ouulgis
 que deu ha d'aco a sene joha. en
 sp'rial

Qu' forcame se alguns grans doc
 tores deuots de sene joha h'p'
 a publicar ses dignitats
 sp'rialment johannes os an
 en m' libro de laude johanne die
 q' grans p'phetes hu abuts en mol
 tes coses sobre los altres santes
 e maiorment com es estat de

nunciat p vn matre Angel ab
 ihu xpi co es p sent Gabriel
 vn com apar luce pmo **E**
 go namer que es estar demu
 crat en lo loch pms saqrat
 co es en lo temple d'ieu e
 en lo sancta scōz e en lo pms
 duet temps co es en la hora
 del sacrifici qm zacharias offe
 rui timama. e ch encens en lo
 dit loch segons que tot agm apre
 areganiet l'omela. **Edi.** on se
 du acc com ne que se dema
 se **N**o acc qui pu sia q lo
 saluador no fos demitat en
 los dits lochs e temps emp
 pensat qui era ell e la gliosa
 e a tractat dela sua santa in
 carnatio tot loch en totos estri
 coses era p homiat e puale
 p lur presencia q no era lo te
 ple ne lo sancta scōz ne quat
 los pies humen en lur temps
Lo dicit privilegi de sene phan
 co que li esch p deu lo nom p
 se vn co apar luce. p. lo qual
 cometa p. p. e sener p. s. ari co
 lo nom de sjo p la qual costen
 tenen que sene phan sia sem
 blant a ihu xpi en son entra
 ment en lo mon. **vn** co apar
 p moltes coses q dell son dices
 semblants a ihu xpi. **ali** sia sem
 blant ala si. car sia martir
 e ihu xpi estech ala si martir
la sua la mort no fos semblat
lone encara a ell aqhest nom
 p sa mptatō car es mpre

tat aqst en que es qm e en sene
 totan son qm p exors si pmsse
 co que d'ist es dit co es q ja
 en lo ventre de sa mare em ple
 ad sene sje **E** no acc q a sene
 phan p seu exatōes e pferōis
 son estats imposate moltes nomis
 co es ven lanternna Angel a
 mich del espos qha crida p
 arde. **blta** natatō ppheta
 testimoni e d'ists altres locs
 quals a ell mprete e a ell ap
 plicare sia massa larch. **L**o se
 privilegi sen es car son nat de au
 imatō co es de mprete pph
 tes sacerdotō o sjo co es de
 diuū ari com apar p lo pu
 ventesh que hania ab la gliosa
 e ab ihu xpi qm even demallatō
 de diuū segons apre ad roma
 nos. p. **L**o dicit privilegi
 es que es exebut p mprede
 en quant ex de mare e vicia
Lo dicit car hūe q nasque de
 pure sime e sene colpa demit de
 segons apre luce p. **L**o dicit pri
 uilegi es cordms lo ventre de
 sa mare son purgat del peccat
 original e acc co son sificat p lo
 aueniet de ihu xpi a ell co es
 snt la gliosa d'ist a **elisabet**
 segons dit es **P**dm acc vn
 dicit q no solament son mpre
 fiat del peccat original. **l**uore
 hūe encara deles sues coses e
 sequides q donen via a peccat
vn com es ignorancia **obedi**
 fragilitat e impotencia e de tota

malicia. Lo hmiten car se qd du
es fon plen del sant spit e do
tat ari en excellent grau de
pphetia. Et com dnu Crisostom
de laude johannis no solament
ell ppheta dms lo ventre de sa
mare alegrant se dela presen
cia del Saluador ell sa ppheta
dient e predicant e denunciat
del Saluador coses altes e ama
gades ans vlt aco fon ell pph
tat p los santes pphetes e fen lo
prece ela mare pphetar ari co
apare dnm luc. p. q. Ne es ma
rauella dnu aca. Fabans si tant
gran ppheta fon e tan altes co
ses sabe q ans que fos nat p
tece mesls a pres ho en spit
tanta alta lico reuelacio e in
formacio p la honera aia del
Saluador a ell feta no contrasta
q casima de les santes aies fos
son tanqds dms los ventres
de lhrs mares. Et dnu aquest
doctor e qntes verguades ho desi
sat satis co se plauen aqilles
dues santes aies sens q les ma
res non porre ves o com fms
formana en si materia p solma
na amor la aia del Saluador
la aia lamma de sent joha. o
qnta q solacio spal. o qnta san
ta doctna ne veete ans q dell
se ptis no es marauella si sabia
lecees moltes sens q james no
aptes ari co dnu sent Gregori

en lo pmer libre de son dialogo
car lo mestre dels mestres im
mostra sa dms sa mare letree
lengues arts ciencias virtute
misteris consells leys e cosas
celestials angelicals diuinals
e humanes. Capitol. lxxij. au
continua encara los dies priu
leges de sent johan specialmet
com la glosa esteth sa madama

Lo nouen priuilegi de
sent johan si es q la glosa
es estada sa madama el
ha de sea lenat aco presen
piadosamet alguns santes doctrs
coteplatis e en spal ho pofa. lxxij.
uetea en lo libre de dnt x. e
pofa co la glosa lo lena el cobr
el bmer. Et dien co aqst dele
johan estant en los brazos dela
glosa la guardana ab tant gran
placere que no volia altre guarda
e qnt la glosa lo daua auent
des a Elisabet sa mare ell giva
na la cara ala glosa ari tosi
e alegramet que paria no tro
bar placere en altra cosa e qnt
dauala de fit en fit q digueres
q james no volqueru fore altre
la glosa q vera premalo e
abraçanalo e li fera se que tes el
besano ab fort gran placere passau
el infant aqst qui era ne q sia
ne cu hama a ess spal sudor
del seu fill e com hama esser
assimilat elect en glia en totre

aquestes coses magnificaua lo seu
 creador qui en tan grans obres
 manifesta lo seu poder. Ser
 tes deu aquestes hames no estech
 per hom q' aytal portada hui
 ra ajuda com ha haq'ida Ioha
 Nodem encara aqueste p'ule
 q' amstar co lo dia dela san
 ta circuncisio ha merestat a s'
 pare que li sia estada retuda
 la parla e huna p'phetia d'la
 p'curacio del fill de deu en
 que lo psalm d' Benedictus
 Dns deus israel etc. Et pot a
 iustar co p' tota aq'lla tea la
 gent se mirauellana sobre
 totes estes coses diet q' qum
 infant fa aq'll i tante mira
 cles hana deu fetz en sa circun
 cio e en sa natiuitat e circun
 cisio. Et diu aq' honauera
 q' omes la gent ala circuncisio de
 Iohan la q'losa p' veig'oma fa
 maq'ana que les gens aq'les
 nota veessen e aco era la sua
 excessina honestat ho veq'ia e
 sa gran humilitat. Et q' diu q'
 tots temps estech en loch que
 hona a q'lla s'nta p'phetia que
 zacharies seu lauors plat del
 saluador e de Iohan e ha en
 lo dit psalm d' Benedictus Dns
 deus israel q' magnificana e
 glorificana en les dies p'ales
 lo seu creador en aytals obres
 sues attemet e format lo seu
 entemmet en aq'les s'ntes

pauls p'tal ordonaren los s'ntes
 pares antiehs que quant lo diu
 psalm se diu al cor a les mati
 nes que los officiantes estigien
 tota en peg fora les cadues
 guardant se en sp'al lauors de
 tot altre plac. Ans deuen q'm
 tota l'ne p'uellig'ia a q'ifica
 nre semor deu de les grans o
 bres e bonfias q' ha fetz al
 limmanal ematge de lo quali
 lo diu cantich fa menar. Ca
 pitul. C. xv. qui continua ari nu
 ter les dies priuilegis e en
 sp'cial com ha al mon gran
 goig donat

Lo deu priuilegi de s'nt
 Iohan es q' absi ha q'uan
 goig portat e aco loca
 gabriel co diu a zach
 ries q' daria deu goig e alegria
 a ell e ala sua casa en la na
 tiuitat d'aquest infant. Et
 legim luce. p. e aqueste goig
 se esteu ari q' comunamem
 tot lo mon se alegra en la
 festa dela natiuitat de s'nt
 Iohan ha p' e sp'almet deu en sen
 rar gra goig la s'nta f'ctio
 una dela qual es moltre p'
 cipal e molt assenyalat d'q'st
 goig q' deu ha fet p' lo diu. In
 quel d'nuar a memoria p'pe
 tual e a honor de s'nt Iohan
 Segons que diu Greg' s'nta

De laude Johannis es gong spual
 q deu fer aqll dia lo xpia do
 nat a me semor deu gvaans
 gvaans qui la dita santa Reli
 gio xpiana ha volgrida dotar
 de tan gvaan sant com es sent
 johan e an acostat a ell qui
 ha fetes obres de tanta vtut
 e pietat de tots temps al mon
 en spual en lo pres daquest glo
 rios sant si attens ala sua co
 ceptio fins ala sua glorificacio
 segons q es ja qucom catost dit
 e es adre a pres deig tantost
 Mas com diu li comens en lo
 segon fmo de sent johan lo
 Demom ha subit tant fer q co
 lo dit gong sia spual e sia di
 putat a finalmet melmar me
 semor deu a fer misericordia ala
 dita santa religio xpiana e a
 puocare sent johan a preguar
 lo semor per aqlla e det q
 lo coteari sen seigneu car p
 suggestio del dit enemich tre
 lo dit gong spual muden alguns
 misables xpians en gong car
 nal e criminal e diabolical
 Car la mt de sent joha an co
 a psones orades faent caritates
 dissolucios co poden ne saben axi
 co si sent joha hania plaer de
 lmo dissolucios e follies e enca
 ra fan honor q aqll dia alguns
 fan gvaan a suspicacions e male
 fics e obres e actes del demom

(la qual cosa torna a gran mespreu
 e gvaan deshonore de tre semor
 deu e del seu glios sant mo sen
 rec sent johan. Car met. e rbi.
 qui mostrea com alguns mal
 vsants del gong son p du pimit
 Et raho de aco segon diu lo
 dit doctore me semor deu
 creat teamet som en semal
 q aco li desplau molt gvaan
 Infortunis e gvaans cassos e moltes
 males venturas sobre aqlla q aco
 fan e pco na molts en care e aps
 deymats en la ana e aco es q lo
 diable vol e casu om q si ventat
 aqll dia o me venir qualq gvaan
 deymatge a molts. Et segonmet
 diu aquest doctore els ho merece
 le p la gvaan deshonore q fan a
 deu e a sent johan e lo peccat
 qui es fore gvaan maior met en
 hom xpia. Car com diu sent A
 gosti en lo libre de doctna xpiana
 e posau Gracang. 26. q. 6. No
 licet q artals suspicacios o male
 fics fa or q sent sapia q ell ha
 treynuat lo pati q seu ab deu en
 lo baptisme e ha violada la san
 ta fe xpiana e es enemich de deu
 e an com pagua e pfeel e apos
 tata encorreguda troblamet en
 la gvaan indignacio e ira de me
 semor deu p tots temps si donchs
 nos recocria ab ell p gvaan e
 digna pma dels gvaans infor
 tuns e cassos que son es de que
 aqlla qui an sullen la dita festa

116 tot lo cap

potian comptare infants, mas
sua massa lonch, basta q' si attes
tots anys poras hopz e demer
qualq' mal tany qui sobrecue a
aqtls qui ayals coses fan en lo
die sant dia p' q' es necessari
a tot foel r'pia q' sen estiga
Capitol. Cxvii. qui mostra co
la gloriosa tornat sen en nazza
ret pres comat de santa Eli
sabet

L onzen privilegi de sen
Johan es estat co q' deffa
es ia tocat en lo Rego
pmit qui de sen Joha
parla dient com dms lo ven
tre de sa mare estech dotat de
sanea e co se alegrava de Jhu
xst encarnat a ell laura da
stunt p' lo auenimet e presen
cia dela gloriosa e jacia q' la di
ta gloriosa sabed aco emps da
uat los altres p' a magar los
grans seaxto de deu ella li
feya les falagadures amoro
ses q' les mares iustes fan
a lures infants comunament
suada tots temps sobrana
prudencia e maturitat. Q' no
q' dnu aca Teofila sup lucam
q' totes les dites coses acaba
des la gloriosa sen torna a
nazaret a casa sua soleta sen
buenta e missatge ab lo seu
espos joses e Penisa donch s
dnu aquest doctor qn amnat
tan dolc fon aqtl que la glo

riosa sen a Elisabet prencipi
la e informat la sobre les gracs
del benfet tan gran que huma
veebnt de nre semor deu faet
la en sa vellea mare de aqtl
fill tan excellent o qnta san
ta paula ella li dix e la bener
ta vella qui vena aqlla santa
infanta e la pensana q' era
mare del Rey de gloria e q' era
plena de tota santedat e vir
tut e era verige e pura e por
taua deu tot poderos dms si
materna e vera q' les paules
q' li dena appareien mes paules
de deu q' no della. E pensana
com era sa cosma grec mltan
e q' tant era amada p' ella e
tan gran dona la huma vege
da a visitar de tan l'm e la ha
mia fuida en lo part e ja da
bans p' tres meses e pensana
la gran amor q' infant Joha
tan petit li ensemma e vera
q' aytal cocata della de tots
pmito comdaua fallir com la
gloriosa pres lo comat q' dnu
aquest q' tota puocida a la gra
mles corda alt grante se als pos
della supplicat la q' no p' n' da
qm mas q' romanques car
zacharies era bastant a puehr
a ella e a p' sep tots tepo e s'obec
aco matere li supplica zacharies
e co la gloriosa li digues q' aco
no podia fer car manament
huma del semor de tornar sen

de present en natzarret laucey
Elisabet ezacharies la simpli
caden que altra vegada los be
neys lo fill e aells e ayu sen
Nela glosa volch recbre d'ri
ne dona ne companyia ne ca
nalca d'mra que li offerien, mas
comana los adieu pensant q
ella era be acopamada del
fill de deu q portava e dels sants
Angels q eren ab ella, e del
seu Espos Josep e ayu sen torna
li natzarret a sa casa pobre on
no hama pa ni vi ne hama
possessio ne molta pecunia p
q torna al treball acostumat
vimen de son texer e costre ayu co
dabans e ab lo treball de Josep
quis aludana de art de ferer
e de fuster e ayu vimen en seps
en sobrana pmeritat e santedat
e en molta pobreza. Tu q est
contemplatiu be has aci muria
de contemplar e hauret q passio
da mare de deu passant esta
vida present en molta foeta
e dens hauret gran goig q la
resembles spalmet enaco al
meys q si de fet non fus q to fa
ca de snar e ans q t mny ve q t
vulla illuminar e assemblat esta
ment a portar e en aqll fer moze
p'acsegure les eternals viues
e p' q miera q tots temps estan ab
ella e ab so fill q tots temps ayu na
teix d'ns ab sobrana pobreza.

Samuel. C. xlvij. qui mosten con
sent Johan baptista esfecti d'
tat de molt gran santedat

L Dotzen privilegia de fet
Johan es q ell fonderat de
singular santedat e ac
cona a entendre lo salua
dor Mathi. 12. qnt dir q entre
tots los nats de les fembres no sen
era leuat maior de sent Joha
Crisostomus en lo libre qui es du
de laude Johanne proha la sua
santedat p d'nses vies e en spal
p la sua humilitat car ell nos tenya
p digne de tocar la correa del
calcamet de Jhu vst co es de
als pes segons apar luce. 3. ne
tenya p digne de batiar lo fil
natur ayu cum legim mathi. 3. ca.
p'rogat si era vst Elias o p'pheta
Respos q no era res daco mai
q era ayu co dona deu q es vn poeh
de vent. Segonamet se pua en
sua santedat p la sua aspredat
car segons q dien los sants doctes
all estant p'fat de fet anys entra
ayu en lo desit vestit de vestidura
feta de pelo de camels e q era for
aspra e era cme de pell de ouell a
me saua mel saluatge e lagosta
qui ere vermenets petits tenya ay
qua ne james begue vi ne cosa
q pogues embriaguar e p'fuerza
en esta vida. v. ca. anys segons q
tot uco apar mathi. 3. 2. mathi.
p. 2. luce. p. e la sua p'rogatio

era q̄ tot hom̄ ses p̄ma q̄ volgues
saluar. **T**ercamet p̄ma la sua
santedat. La accendit caritat que
hama adu e al phisime / e p̄
amor de deu p̄tes martiri p̄
Peodes agraia e p̄ amor del
phisime p̄p̄caua h̄det mei / no
v̄let explaue a neqm̄ p̄tal p̄p̄
cant als p̄ncip̄s q̄ no p̄m̄ien
correctio de neqm̄. ell los dehia
oxi. **E**ngendrats de v̄bres e
es fills dels diables q̄ ha enfen
yat de fogre ala sea terrible de
deu. **E** als Canallers amones
tiua q̄ foss̄ q̄t̄s de l̄ur seu o de
des / e no volguesen pendre res
de sos subdit̄s ne d̄ltres. **E** d̄llo
james no sen fa satisfactio / e als
p̄ncip̄s amonestana de no fr̄e
v̄tia deu e contra sa ley. **E** d̄llo
vicarij sey. **E** am̄ lo dit **E**oades
m̄gues p̄ am̄ga la m̄lle de s̄
f̄are / e de uo ell lo rep̄ngue
fortmet / p̄tal ella li tracta q̄ p̄s
lo cap / an̄ cō legim̄. **E** d̄llo
d̄la sua s̄ntidat tractu sent j̄han
locador an̄ cō ap̄re en lo s̄mo q̄
legim̄ en la festa de sent j̄han
degollaa. **D**ic̄ q̄ sent j̄han era
maior q̄ hom̄. p̄re als Angels s̄
ma de tota ley / q̄ s̄n̄nacio de ena
ḡdi deu dels apostols s̄nt̄ a d̄s
p̄ph̄etes. **L**im̄ del moy dem̄cia
bor de jutge / e m̄im̄ an̄ tre
nos e deu. **C**apitol. **C**iv̄ qu
austa a a altres p̄m̄ileḡs
de sent j̄han

Ultra tots los d̄ts p̄m̄ileḡs
ne posen dos los s̄nt̄s al
tres h̄n̄les e es q̄ ell ha
s̄hu b̄terat / apar̄ aco an̄ly
3. a p̄res ha a s̄hu d̄st̄ d̄m̄strat
ab lo dit / lo qual dit es en p̄
tama luent q̄ com̄ un cristall
qui posat en lo foeh no pot t̄ner.
Lo seu p̄cios cap t̄ne les me
notetes de sent Salvestre en Ro
ma. **L**o Saluador deu d̄ll̄ q̄cia
lanterna accendit e luent j̄han
j̄nt̄ p̄val̄o de totos estes cos̄s
la s̄nta esgl̄ia de sent j̄han de
letran / **E**n p̄tal e cap de xp̄ian
dat e la fort s̄m̄ta reperit en
les d̄t̄s secret̄s d̄la m̄. **E**l
ha posat tantost p̄mer ap̄res los
Angels en la let̄ma / e en les
mat̄nes d̄m̄ tot p̄m̄. **B**enedict̄
d̄ns deq̄ isrl̄. lo qual feu son p̄re
en la sua creūcio. **E** en la m̄ssa
canta los Aḡns de lo qual ell
mat̄re dix̄ ensem̄t als altres
lo saluador. **E**n les vespres com̄
ta lo magnificat. lo qual feu
la ḡiosa v̄n̄t a d̄st̄re e s̄m̄ sa
mare **E**lisabet com̄ era p̄m̄s
d̄ll̄ **S**olemnizat enata la s̄nta
esgl̄ia la sua nat̄ntat e no
de neqm̄. **A**ltre ap̄res de s̄hu x̄st̄
Det q̄ns p̄m̄ileḡs ha sent j̄han
b̄ta. **E** ap̄res li ha deu dit en
p̄dis seḡs a q̄m̄ s̄m̄ta ḡan
te gl̄ia a p̄res la ḡiosa / e de sa
creūcio q̄lia la memoria la s̄nta
esgl̄ia en les mat̄nes en c̄m̄u
en lo hymne de laude a q̄t̄ vers̄s

Secunda credens / E deu tot poderos
 qui p ell ha p obrats e obra somm
 molts e sobnas miracles maior
 ment en aquells qui en ell han spe
 cial deuocao el tenen paduocai
 spat segons lo flors scors / recopu
 ptotes estes costes apar com la
 incarnacio del Saluador no sola
 ment los passats hoc encara aquells
 qui foren presents li fan gran testi
 mony axi com sent iohanna bap^{ta} e son
 pare e sa mare e daltres molts
 los quals recopu pua emysos p
 q los doctors q p les costes d'essa
 tes / dien q tot xpia deu hauer en
 gran venerencia a mo sempre seu
 iohann e deuocao axi co aquell q es fou
 car e acostat ab ihu xst axi p
 gran penitela com p gran sante
 dat e omistat . Capitol . Cxxi
 qui mostra com la santa esglia
 puoca a tots los xpianis a fer a
 deu grans gracies p esta santa
 incarnacio

Tenenet dochs la santa esglia
 xpiana al prios cors e gran
 sagramet dela santa incar
 nacio del fill de deu / e atotes
 les altres costes singliors q della s
 dessa dites pposa a tot lo poble xpia
 la qnta feria dela dñica terca da
 uent antal Antafona . Inuenim
 qnta sit iste glia q ingredie ad
 saluandm ppos / E voldre q ab
 sobrana diligencia attemam al
 gliaos semper / e penssem qnt es
 gran aqnest qui per via desta
 santa incarnacio es puocat en lo

mon a saluar les genes e pobles p
 duto / p la qual para exponem
 al pposit Remigia en la teoria sui
 hominra diu axi . O xpia no sles
 couel ne negligent dia salut tua
 e pensa qui es aqnest qui del
 cel es denallat e atanta pena do
 lor e misia es dat p saffer al seu
 pare p tot peccat e p saluar a tu
 guardat te dich altra ueritida co
 . aqnest es la tua vida la tua glia
 e corona . si leal fuidor li est en
 altra manera sapies q aqst es a
 qst del qual es scit . Qui co la
 pis offensions et pecca scandali
 q q quassabit carita m era mltor
 mig sanguis exigneu contra sibi
 ingratos / Co es q aqst e la pe
 dra en la qual molts han oner
 peguat e son arigitos en infern
 e oncepogran e amuan molts
 altres car li eoen e son descom
 Aqnest es aqst la sanch del qual
 se clama d'ortal e crida cetera
 elle a deu lo pare e lo pare ha
 posat tot iulri en les sius mans
 donchs tem lo car ales sius mans
 e al seu iulri has a uent / E
 donchs aqst volo cofidare amar
 e firmo ueritas q es ne q sap ne q
 pot ne q ha ne qn amich es ten
 ne q ta fet ne quet fa / ne q te on
 ten la fez p lo est / o si mal volo est
 car p qualq parte uayes laha
 ordenat etnalmet ell en q entem
 a si q ala tua snta e sequete se
 aq matere asl . Capitol . Cxxii
 mostra co se deu hom puocat a
 leat ihu xst encarnat e fet hom

Deuissa donchs que es aquest
 glorios semor que ve a sal
 uar, e si non saps pensar
 pot dir de deu aquest es q
 non se. Aquest es deu eternal
 poderos e font de tota sauea e de
 tots bens fill es natul de deu lo
 pare ymatge e resplandor dela
 sua substancia, aquest semo pn
 tpu a sprea ab lo seu pare en
 semps ab lo sant speru p amor
 q es en ello infimda lo qual
 semo spre es deu p ello eternal
 ment spreat e aells equal en
 tota pfectio de lre essencia e
 natura p aqst es lo mon creat
 ornat e pintat e totes les suos
 coses son a nos spull dela sua
 sciencia / potencia e bonea e de
 gran magnificencia aquest ha
 merescut q dela creacio del mon
 fins ala fi casu lo o mal hua
 lo be q ha en lo qual to velun
 la sua infimda liberalitat e cle
 mencia e la sua pfecta e acubada
 potencia e aquest es p angels
 oms q omynes demuciat, p los
 patelarsqz jutges Reys e sacerdots
 despat e plozat p los santo pares
 e p los pphetes pphetat del co
 mençamet del mon fins q vench
 p somals e fides pmes e fides
 Aquest es estat infanccr entre
 deu els homes p ell ahmats e p
 deu condpnats e aqst p la sua
 pioosa mort ha deu pacificat lo
 mon ab ell reconciliat e aqst
 es aqst fort pncip general
 al qual regonem p semor tota

creati qui p la sua virtut ha des
 baratat lo pncip del Reine de moza
 Aquest es aqst sobran mestre
 e doctor dms los iulhs del qual
 son tranquades totes acts totes
 lers totes iulhs e totes sines e
 totes los greans tresors e abissos
 del gran saber de deu lo pare

Aqst es lo cap de tota la santa
 esglera catho^{ca} e de tota la santa
 religio xpiana en ella influent
 a ella regent e gournat en
 ella attenet e ella qsuat ara
 com a sobran pastor e gran pue

Aquest es qstruic jutge im
 uersal dels Angels e dela ho
 mens e dels bons e dels mals
 p dar solemnamet a casu segun
 los meritos Aquest es tot lo
 me le aquest es lo me qom
 aquest es lo me ver amich
 aquest es la me fi e la me ipe
 tual benahmranca. Capitel
 XVII qui mostra que la festa
 dela santa incarnacio sia molt
 honrada e remembrada

De r valho dico diu aqst la
 festa dela santa incarnacio
 del fill de deu molt deu ale
 gret lo cor del xpa e molt
 puocar lo a gran reuerencia de
 deu car esta es la festa deles fes
 tes hny diu aquest plome del diu
 dela incarnacio q hny es la fes
 ta dela santeqz terminat qm esta
 incarnacio ha obrada la maiora
 obra q fer podria enqne ha om
 da me natura sola ment ab la

persona del fill de deu. **H**my es la festa de deu lo pare enqunt ha fetes noces ab lo seu fill anistat lo ab la humana natia / axi com ab la sua cara esposa. **H**my es la festa de deu lo fill qui en aqst sant jorn es estat nom qui en sa persona a quest mat'mom ha confirmat / e qui ha pres lo nom de sa esposa p sa gran amor e bonea / e que es dit ver hom e li ha dato inestimables dons mes q ala natia angelica ne altra q sia ptes lo cel. **L**my es la festa del sant spirit enqunt a ell es atribuïda esta santa obra de amor e ell es dit amor / e spiritus p amor del fill e pificat ala aia del saluador p sobras dons de amor / e ala mare del fill de deu p spat amor testificada e ordonada de sobre alts dones. **H**my es la festa de l'alt deu el hom qui hmy es estat dit p'mamet hom q hmy ha lo mon exaltat / e en son merit e p son merit ab deu ligat / e en la via del Regne collocat. e dms la mare ja p angels adorat axi com a Rey de cel e de terra. **H**my es la festa dela gl'iosa mare de deu qui hmy es p'mamet mare del seu creador feta e ordonada e p tota la santa trinitat p sp'it e nouella santificacio consagrada e a Regna dels Angels ja deputada. **H**my es estada feta sposa de deu lo pare q'p'mona e mare e cambra / aia e palau de deu lo fill secretaria del sant spirit tresoreria de tota la santa trinitat. e dels se'g grans dons e gra

cies. **H**my li es estat dat grau de sobrana cōtemplacio e ontant q qui deu que a moyses o a sent pau es estada feta iguaa de contemplar / en esta present vida de veure la diuinal essencia vna en la materra p dreta raho es forçat de posseir esta materra visio e grau de cōtemplacio. **H**my e moltes vegades altres es estada atorgada ala gl'iosa q hmy en si materra ha cōcubut lo fill de deu e en les sues entranyes es estat fet aqll precios mat'mom del fill de deu / e dela natia humana. q' en sobre pmada hmy en santedat e en gra / e en tota altra virtut no solament moyses e sent p... ans en cara tots quans sants son / say en natia huana e angelica. **H**my es la festa dels sants Angels qui special sentimer han haque dela etnal bonea de nre semor deu / e de sa natia huana rep'at p deu p'uar hat e veent com huana redemptor deu encarnat el mon ari / e exaltat p esta p'carnacio marauellosa. **E** en sp'it es hmy la festa d'alt gl'ios missatger de deu sent Gabriel qui es estat tractador de aqstes santes noces del fill de deu e dela natia humana / car p aquesta sua alta missatgeria ell ha haguda gran honor entre los Angels e ha sp'it anistamet de amor ab tots los deus e ha aconseguida gran familiaritat e anistat ab la Regna de gl'ia e aconseguida p'q sp'it templatgea del fill de deu e Anglos q' est e sentiment dela dolor e amor sob'itana

¶ Huius est la festa spual de tota la natura
 huana qm p esta santa incarnatio
 no se deu p lo seu deu amada
 qm p ell era dabans alitrada //
 ¶ Ara veim q p aquest glos semor
 li fa la porta de gha oberta e fa
 de poder del diable dellirada e
 de grans dons e gracies pot spar
 q fa p ell gualmet e encarta
 en esta vida dotada ¶ Huius en
 carea es la festa de tot lo mon
 e apres de tota creatura car com
 dit es deffo tota creatura spual e
 corporal es p la incarnatio dmi
 nal exaltada e millorada en
 qualq manera p qualqte o do
 tada p q tota creatura pot dre
 ab dnu. hec dies quia fecit
 dms exultemus et letemur in ea
 ¶ Enol dno q aquest es lo dia glo
 rios e precios lo qual ha fet me
 semor deu p sa gran bonca p q
 lile e p q veneret e p q pfitos e p q
 honorable q no qm dels altres
 donchs ulegrem nos e donem
 adu en est sant dia gracies e
 laors uell qm nos ha fet tanta
 gra e tanta media. Ara es a
 cabada la dotzena dignitat
 dla glosa e apres en lo pces del
 libre se han atocax les filies al
 tres e moltes dignitates segos
 q requera la dmsitat deles mat
 rnes ¶ Es acabat ara lo terc
 tractat del p sene libre q hama
 est dla santa encarnatio del
 fill de deu segos ja es dit en
 lo plech e comencamet

Ara comeca lo quart tractat de a
 quest libre dela vida del Redemp:
 tior ihu xst en quei demostreu
 com nasch e qmna fon la sua
 glosa natiuitat e com appch
 en lo mon e declara les coses
 aell pament segons la sua
 infancia e la sua santa vida
 fins q hac .vii. anys en la q
 ha .xc. m. capitols

Capitol pmez lo qual mos
 tra qmna est ch la sua lmita
 natiuitat e co appch en lo mon

¶ Des que hauiem p
 meramet p q om
 lo nre Saluador
 e Redemptor ihu
 xst es estat etnal
 ment predestinat
 ¶ Segonamet ha
 uem enseyat com es estat te
 poral ment reuelat e apres ac
 camet com es estat altament
 incarnat segon se q veiam
 com es estat al mon nat e vis
 en si e com es estat infant e
 jone e hon ha psonalmet hntu
 e com es estat entreels homes
 nodre e ha entre ells qusat
 ¶ Complis donchs .v. et .vii. m.
 Anys dela creatio del mon enca
 segons q ja dnuet es posse di
 nent lo fill de deu en carn hu
 mana com ja es dit deffo tanta
 pauhana en lo mon q tot era

praficament fempreiat p. Cesarau
gust Empador de Roma dela q̄
pau y fines e altres pphetes ha
men ja pphetat a pellant lo
pncep de pau ptant co posa
via pau entre deu e hom e posa
via lom finalmet al Reigne de
pau eternal. Vment donchs
ala historia desta santa nati
mitat. Nota q̄nomet segons
q̄ reorpton los historiantos e
fene luy euangeliste ca. sc̄o
Cesarau gust Empador de Ro
ma e general senyor del mon
mana ques fes p tot lo mon vn
general cubicatge p lo qual ell
sabes quantos homes ne viles
ne ciutats ne pumcies ha
ua en lo mon. E segon lo mestre
de les histories scolastige ordona
q̄ tot hom anas al loch on era
natal e aqun presentas aq̄ll
qui tema loch del dit Empador
e danat aq̄ll ofensas publica
ment q̄ ell era subiuugat al impi
de Roma e apres donas aqun
matex vn dmeu dregent que
valia deu dmeus memits. E
com donchs Josef espos dela glo
riosa fos natural de Betlem p
tal li conema q̄ fes lo dit tra
huc e reigoneu met en Betlem
p q̄ fet lo dit manamet imperial
a masson de Natxaret on era fms
en Betlem e com la gllosa fos
pp de infantar e ell no sabes

quant tre nauia voler ess psonal
ment al seu parre p reuerencia
del sagrat tresor que portaua ali
qual ell affectaua tots temps fms
psonalmet dellitera ab la gllosa
en temps que abdosos amassen al
dit loch de Betlem car ja era ella
informada p lo sant spirit q̄ en
Betlem dema parre e aqun dema
nexer lo Saluador segons ha
ua pphetat ancheas. Et en Betle
tra iuda 25. An com dauall
hauem a dire. Com donchs ven
gnessen al dit loch e totos les ca
ses fossen ocupades p la gent
ques era veigida p lo dit ca
lucatge p co no pogueren co
bar ne gma casa en que passen
p q̄ posaren en vn pamet spar
entre dos cases posat en lo q̄
les gentos vhiets al mercat li
ganien les besties p q̄ aqun ha
ua meradora de ques fimen.
E com fos dignemet p tal puch
al senyor q̄ ala miga me del
dit dia la gllosa para lo Salua
dor el laua ab la sua sagrada
let el cobri ab drapellots nets
e q̄rossets e pobres el cuny el
offri a deu lo pare p salut del
humanal imatge. E reclama so
bre lo fe dms lo presebre el a
dora. E com aqun hagues con
e ase casom de aquesto se agenol
laren en tra ari co sil coneguesse
p senyor ari co hama pphetat
y fines e com apres lo adora
lo sant hom Josef e apres la

sancti Angeli qui fore aq̄ moltes
e apres tot lo mon confessà la
reuerent semoria ari cō ap̄ech
p̄ multatut de mirades fets
p̄ deu tot poderos en la dita
santa natuutut q̄ tot lo mon
comogueren a glouficar en ta
ta nouitat com era q̄ deu eter
nal nasques de fembra tnat
del cel allu era p̄ amor e q̄ p̄
esta manera com anas a sal
uacio / E aco sia dit q̄nt ala
Historia desta santa natuutut
Capitol segon on se q̄ mostra
com p̄ la general semoria de
Cesaraugust volch ihu x̄st q̄
en lo temps de sa natuutut
fassen fets alguns grans lens
Obre la dita historia no
ten los grans doctores
Dino diu aca magis Ale
xander sup lica q̄ la alta
prudencia de nre semor deu
tauro volch q̄ lo seu fill vniques
en lo mon q̄nt lo gran p̄ncep
daquest mon era p̄ fort en lo
mon co es lo diable q̄ migar
com Cesaraugust genal em
pador de tot lo mon tena q̄nt
tot lo mon subuugat a solida
Ladonchs donchs plac̄ al seror
veme e dellurar los elects de a
q̄ta tinte terible t̄uama del dia
ble e del hom tan gran r̄olatre
qui manx tot lo mon tena fora
la dita error / p̄tal q̄ la victo
ria del nre Receptor fos p̄ tots

pu altificada e pu miracuellosa
igitur. Lo p̄ncep del mon co es
lo diable aixa e tolent li poder
e semoria tant gran / E apres
p̄cident l'imp̄ de Roma subuugat
lo p̄ s̄os Apostols a poch de temps
al imperi de ihu x̄st ari cō da
mel ho hama p̄betat exponet
Anabucodonosor la d'estencio. Na
gran estatua q̄ liama vista en
somp̄ms q̄ Serus creara sup̄na
ment la gran pau general del
mon. ala quezto del mon enq̄nt
los santo Apostols abans e m̄ls
poqueren a nar p̄ tot lo mon e
precar lo sant Euangeli p̄ns
tot lo mon era en pau e s̄. Un
semor / Serus tercermet era ia
la dita general monarchia del
dit cesaraugust a p̄nt e alar
p̄numerables mals de moltes
regnes del mon dels quals deu
p̄ny e dissipat m̄p̄ncat lo dit
Empador / Serus q̄ta met la di
ta general semoria a exercitar
los elects p̄ l̄ns virtute els no
volents obere a les maluades lere
e manamets p̄p̄ials aq̄lle fets
co es q̄ tot l'argies adorat les id
les. car p̄co prengueren m̄rdm
moltes e p̄numerables elate e
moresqueren q̄ lo paganism
fos creat ala fe xp̄iana e fos
fert esclera e poble de ihu x̄st
fuit ari com dabans la Emago
sta dels quez era dit sp̄it de nre
semor deu / Serus q̄ta met ca:
en aco en sena nre semor deu

lo seu sant poder e saber q axi qu'il
ca les senyories com li plau / e
les artz com sa vol e no leyalte
sens remuneracio e mal sens
punicio. Cor ptal com los Ro
mans estants ydolatres hague
ven moltes e grans virtuts mo
rals / axi com prouidencia honestat
fortalea e maior met iusticia p
tal los dona deu. D. Anys gene
ral senyoria sobre tot lo mon.
E ato dmsent Agosta en lo cin
quen libe de la C iutat de deu
Capitol. Terc qui anostrea com
la glosa e josep com amauen en
betlem pensauen co dignamet
rebreien lo Saluador en son na
ximet

S Egonamet no lo dit doctor
sobre la dita historia com
josep sobre lo dit tractat
huc amax en Betlem q era
dell C iutat natal / car deya la
ordenacio imperial q cada regne
gues la dita senyoria en la C iutat
don era natal. Aca donchs diu a
quest pensa ymer com lo phom
tenent era la pla glosa informat
q ella deua parre en Betlem / co
lo sant prempat nola agrempat
no qnt no volque cotinuamet
caualcar p lo camy ja sta q me
nassen. A se en que la glosa ta
nalcana a ueritades / e quils apor
taua lre robelleta pobelleta e
en spul on furellet en lo qual ex
lor draps grossets pobellets e
nets q la glosa hama filats en
los nou meses del seu sant pren
yat / ey era la gonelleta de fila

de de morat esdre en la qual no ha
ma costura d'agma / axi com lo guil
nador trexia ella coena. axi ab ell
eray encaxa on poquet de drap
de lmet q la glosa li posa sobre lo
cap axi com en aqulla tra solien
portar los infants petits ey era
la faya ab q amana omre estmu
petit / portaua encaxa lo dit. Me
co quels era necessari p dirre en
lo camy / car la teora aqulla es a
gresta e no si troba solien co qts
viandants han mestre. En esta
materia diu axi lo cotemplatiu
E si veesses aqulla glosa amat p
lo camy tots temps cotemplant
adorant e magnificat hoc e en
spit plant ab aqul seu sant remui
e apres informat e inflamant
lo seu sant. Espos josep sobre la
dignitat del senyor que ella por
taua / e ab ell tractat de la mo
nara com lo rebrien co ey sil co
tractarien soprofamer ab lre
mans / o si esperarien q li fissen
los Angels co qu si ptamra / o
si ymer lo adorarien / e adorat
quines paules li dirien / e de tot
aco diu aquest tractane p lo camy
e de moltes altres coses ptampet
en la matia aqulla / fms que la
glosa sobre totes estes coses son
informatada / e ella informa pms
josep a fer totes aqulles coses que
a ella ptamren a fer en lo pais
del berent part de la glosa
Capitol qrt qui ensenna on posa
ren ne que feyen la nst com
foren en Betlem

Ceramet noten alguns
 contemplatis sants doctors
 sobre la dita hystoria q̄
 com la glosa fos atesa
 a Betlem ab josep trobare tota
 la vila plena de gent qui hi era
 veguda p̄ lo dit treball e reco
 nexmet de sempovia / p̄ raho
 daco no pogueren trobar hos
 tal ne casa en que posassen
 E com aqui hagues en lo car
 rer publich un poch de spay
 cubert / en lo qual los quis
 ven apartar del carrer per
 plac se poguessen apartar
 e gress ptal se apartaren aq̄
 e com al costat del dit spay ha
 gues una rica cona canada p̄
 tal que aq̄llos quis apartaven
 aqui posaven sen o herba en la
 dita cona de la qual fuhien pre
 sebre e aqm̄ les besties metate
 pensar pots q̄ ab tanta de mul
 titud de gent q̄ aqm̄ era veguda
 q̄ en lo dit spay on la glosa
 era q̄ altres n̄ hama e q̄ esta
 na aqm̄ estreta e ab conyru
 sio la gent qui la vera tant
 grossa e prems ne hame pietat
 e spayaven la de quicom e la beney
 ta p̄ lo fill q̄ entema areposat
 a pres lo pare en la dita cona e
 sebre se acostat aq̄l co poch
 al dit sebre ari q̄ li estech
 danat / Qui ari aq̄st sone con
 templatiu O dillo E imaten
 ¶ O tu qui est denot al pare
 de la glosa pensa en aq̄st pas

en aq̄lla sobre honorable donzella
 qui esta cançada del camy e com
 esta tota vergomosa entre tanta
 gent e es romana sola de sa co
 panyia / car josep n̄ hama pla
 vila si p̄ cases de parento o p̄
 hostals poria posar ab la glosa
 e fort mal encomos com tot hom
 le diu de no e ala si co ve q̄ no
 podia fer pne compra pre vi
 e una poch de femta e sens to
 nalla tornassen ala glosa que
 era romana e hama dada her
 ba a lre ase en lo sebre e posat
 en tra aqm̄ danat tota aq̄lla
 gent e ab lo limy dels altres
 separen daq̄ll pobrellet se par
 e la glosa veent q̄ lo pm̄ nei
 beneyt estana tot torbat com
 no hama trobada casa hom po
 sassen a monesta lo a hauer
 paciencia p̄ amor de deu / el pho
 ab gran venencia rebria les
 sies santes informacios e tot
 se gressa a deu e premaiho en
 paciencia ¶ E fa ari lo dit sone
 una fore dolca e artal exclama
 cio dient ari O aia ma atten
 a aq̄lla sagrada cona en la qual
 la regna de glia seu en tra
 ab tanta humilitat e esten on
 poch del seu mantell car no ha
 altra toualla e posa aqm̄ lo p̄
 hom lo pe e la poca femta e
 la beneyta beneyr la taula e
 começa a merar ab gran pou
 denca e gran modumet e
 sapies q̄ era divina car tote

temps de uanau maior met d'esper
 q' conete lo fill de deu. **O** com es
 tuen manuellato tots a q'ls
 altres en lo die diuersos q' ne la
 venen tant nodrida met m'era:
 e ab tanta tempranca e mesu
 rufanas sobriammet se m'era
 uellen dela multut dels sants
 Angels qui eren aquí en guarda
 del seu saquet premit, am ella
 lauors m'erau leuaua la sua alta
 intelligencia a deu tot poderos al
 qual pregaua ab sobria e force
 q' ell la endrecau a dignament
 beure aq'll seu et'nal fill e acen
 tractax lo ab sobria uenencia
 e honor e am era contra les
 costumoz dela g'losa m'erau ne
 leure ne reposar entax gent es
 trampa fora cusa e en loch d'caim
 on se seren es doren p'numerables
 dissolucios. **E**mpo tanta era la
 uirtut e gra q' deu hama possada
 en ella q' al m'ig deles gentes ella
 suaua astanta simit' d' q'nt
 plana ab tots los sants Angels
 d'ma en sa cambra. **E** u donchs
 qui la pousses estant en tanta p'
 l'ixa e f'ert' e axi estat entat
 misfable loch a p'ces tanta gent
 e tantes lesties estrames hanes
 li cōpassio en ton cor e dignes li
 axi. **O** Regina dels Angels e sen
 yora m'ya e mare m'ya e d' tot lo
 mon e com estau axi soleta e axi
 pobrelleta / axi uida m'ya e am no
 sur ro en aq'll temps queq' f'uid
 axi com lo meu cor des'fata e
 james nom p'us de uos o semo

in saigrada tresore ra de qua
 p'nt' aco ara nos pot se. placia
 quem facau sentr a q'lla t'ona
 doler q' la v'ra leu'ra au' semu
 q'nt' en temps del m'io: fet del
 h'm' estauets mal resudu effui
 la hora del parí ab sobria q'nt'
 tota desposada q' lo v'le f'uid h'm'
 cōtemplat lo ver d' gloria fill
 v'le nau e q' aduassit e q' f'uid
 fet e q' alletassit el adu'm'f
 trassit ab sobria uenencia e
 ab comp'm'ia de aq'lla t'ona e
 sants Angels qui at'mammet es
 tuen ab uos e p'p'et' q' sua u'le
 si es fet plaent e p'p'et' u'le
 ab ella q'nt' gra e l'and' m'te
 necessitat' segon q' deu lo sau
 cōtemplat. **C**apitol v' qui
 m'f'ica com la g'losa se appella
 a infantat lo Saluador

O Martamet nō au en atp
 q' d'ra se saigut para
 cōtemplat aq' f'uid t'ona
 en lo f'ino de nadal
 dient p'meramet q' arrestam
 se la hora del s'ant parí la
 g'losa ja p' v' h'ores abans se
 aq' holla en t'ra leuat les mas
 els hulla al cel. **E** lauors la sua
 s'anta aia entea plab' de les ce
 lestials cōsolacions on ve en sp'u
 lo f'uid del seu parí qui era
 m'ertimable es estem'alo dete
E viu q' lo die f'uid s'ant' s'oma
 en los gentils e fort f'uch en lo
 poble dels jueus que eren p'

lues guans peccato repuato
p meo semper deu dela qual co
sa la sua santa aia hat gran
color so profanet. **T**ercion
ment no aca lo dit filh bato
q tota la gent reposada e
durment ella estoda crida
delum de gra e excellent la
qual meqm altre no deu ser
Ella e Josef e los sante Anxels
qui agu crent. **T**ercamet diu
tantost ella estech rinda
de pnumerables Anxels car
diu q agu son presene lo pncip
q la guardaia del qual ja da
mat haum plat en lo libre
Terc ab son anllenari. **Q**uar
tinet diu que son agu lo pn
cep maior dela Sinagoga co
es monsemer sene anxl ab
la sua copanna la qual es en
gran nombre. **Q**uinet
diu agu que fore los .vij. pn
cep de los .vij. tps de israel
Setonamet son agu lo pncip
de Siria la qual tra es quita
abla tra dels jueq e p aquera
matona raho estech aq lo pn
cep de Arabia el pncip de
gypte e toto ab lurs anqelicale
opannies a costant se e faent
alta reuenua ala gloriosa e
adoraven ihu xpi deu e hom
estant en cura dms ella. **E** diu
q tote sene q laltre gent res
de aco no poeria comecaren

ab sobrana dolor a carnat.
E se veret desiderat dictis gratiis
et replebit tota mundicia ex
cu a die. **N**ec non q aca ven
dua lo deshat p totos gente e
sa tot compili de glia q es
de sobrana honor e aco p la
presencia del ten deu e semper.
E a pree daco diu q caritatem
p orde les set Antifones q son
estades misurades ala santa
esglia a cantar ms dela na
tmitat de ihu xpi e anella e
tinuante for cante am dendi
al pime dela miga me q era
me de dmege en sobrana r
dor de caritat e ab plenu de
tota virtut sene tota dolor e pe
na ab sobrana eleuacio. **D**espu
ha xpat en les altres e tres
celestials e atre ala presene
hora diuinal ab meruualic
alegria spual e corporal. ab
sobrana labor e exultament
dela magnificencia diuinal ia
gliosa pari lo fill de deu. **C**a
pica .vij. qui mostra la mane
ra com la gliosa infanta lo
semper

La manera del seu sagrat
part diu licomensit en
lo que sime de Nadal fin
dquesta. **P**rimera met
q fill de deu passant e exu
della ensemia de dela dit de
glia qui sapella impossibilitat
car aei passa p ella com lum

Capitol. viij. qui mostra deuota
 exelamacio sobre lo plor
 del semor glorios e sobre la
 santa glosa veguda sua

O Regoria sobre sent luch
 plant del sant pare da
 glosa vna les següente
 e contemplacio. La pma
 si es lo plor del semor / e du
 avi o alegria e benahmirada
 dels Angels e p que plorats
 e alt cordes com nascplist. E vir
 tut mfmida e q sentia ja en
 aquest maluat mon la vna sa
 ueca eert loz qmans malo qm
 aq som les qmans offeses del
 vno eternal pare les q. ials co
 uema que portassets vos ofen
 nos benentia sia la vna dolca e
 piadosa veguda e sicut vos en
 lo cel e en la tza e en la mar
 e p tot labris can p la vna san
 ta nativitat tot ho hancito ale
 gria e enbellit honrat e exal
 cat. Nouell donchs semor
 don vos albirezes de amoris co
 es lo meu cor tot de qmans
 e vos magnifici e sobrez le
 al e liberal semor vimplato
 lam de dolor e de plor tot aco
 desig aco deman laco es la ma
 vida e la ma sobrima riqüea
 en est mon q ho totz temps me
 dolga e plor les qmans offeses
 e murles e desconexentes q
 de cor de boca e de obra he co
 meses contra vos au meu
 creador e semor meu

Capitol. viij. qui mostra qmms
 cantz solacos e honore faeren
 dauant lo Saluador nat loz
 sante Angels

O El Abat maladnes seluy
 q ell vendia q en spu hama
 vist lo pare dela glosa e
 quez ven. xv. pnceps dls
 Angels de dnises pmaies qui
 a honor del Saluador hmanitat
 e gran qsolacio e solac dela glosa
 se mostraren aqm a ell e aella
 e a josep e li simen goiosamei
 en forma de homes iouens vs
 tuts de blanchi plinymats perdes
 e foret bells qui ensemu en taa
 de alegria e fexen al salu. v.
 tam deuots e tam falagüezs e
 tant dolcos fuere q nequi nou
 pvia recopiar. En spul recopia
 q lo semor estant en lo pescha
 casem dells ab les siues qmans
 li cantare agenollats dauant
 alguna igia de ses excellencies
 e de castoma av coses altes e no
 ues qui al dit Abat qui hora
 era q era vnares q foren en pa
 dis. E pmaies cantz aq set
 aqst dls sua diminitat e mfmida
 esscia coses altes e p eximables
 e q tote aylls benahmirate cantz
 vprenguan en sima dnu agsi
 sont Abat q aqm son cantat a
 següent ment p lbs altres dls
 sua generositat e reuerencia
 da sua maifestat e dignada obedi
 encia da sua ermitat edmable

excellencia e dlla sua pmesura
e general presidencia ala pre
sencia dela sua pietat e excess
de clemencia dela sua equalitat
e pfectio dela sua liberalitat
e larga magnificencia ne la
pfunditat dela sua scia/ dela sua
caritat e cara amicia/ dela
sua veritat e sincera fma/
della sua dignitat e merita
ble potencia/ dela sua bondat
e plena paciencia e integritat
e vera innocencia/ dela sua hu
manitate ^{benigna} e vera assistencia/ dela
sua santedat e president pbeni
cia. Apres tot aco este ch
a gloria e honor del senyor q
cantat p los dits sants angels
e receptat la qsolacio dela glo
riosa e del beneyt Josef e ab
placit e gozosa informacio
de tota aqulla gloriosa companyia
angelical qui era aqui vequida
ab los dits pncips e aqull glo
rioz infant Jhs era creador
del mon eternal sens pncipi
receptor dels elects dels angels
de scuydr dela mort posicio
pau entre deu els homes font
de tota virtut archa de tota sa
mea e de tots los tresors de deu
lo pace advocat dels homes ab
lo pace seu espos de les anes sal
uador nre/ gloria e corona dels
sants/ Jure general Rey ppetual
glorificador de tota la ciutat gloriosa

¶ Odm aquest si fosses estat e
haguesses vista esta tanta labor
e honor e castls angelicals suens
q los dits sants spirs li feren vi
lars te fora que fosses en paradys
¶ Totus estes coses fetes pmesa
digna adoracio al senyor e feta
venerencia ala sua preciosa mare
e hagnit ab ella louch e familiar
e dole colloqui e obsequida la sua
benedictio tornaven sen en lree
iguales dies e en les pncipies don
eren veinguts. Capitol. n.
Qui mostra dient aci atten
la humilitat del teu redemptor

Dosa encara lo dit doctor
Greg^o segonamet aqu
mater abtal coa. Ula
Diu ell penssa vna deu
eternal creador ter e del mon sen
yor e de tota creatura que esta hu
mitat fins ala qpanya de les
besties qui no ha casa ni lit ni cu
brata e estas embolat endraps
pobres e acopamat en les quart
fora solamet dlla mare e de Josef
collocat en villoch e tot aco per
dar a tu exempli de humilitat e
de pobretat e de pnia/ cor de
estes tres imatges ana tot
temps vestit fins ala mort
¶ Que dics drenchs lo xpi. Dm
aquest e maior met qui estes tres
virtuts ha dotades en sa religio
en lo qual regna presumpcio e
orgull e appetit de ess prolat e
exaltat e es impatit de ess apluz
ari co vn demoni lo qual abunda

e vol abindat en dmezo exobes
 e edificas ano vol de res pofere
 featura e viu d'itofmes en son
 marat e bence en son vestre e en
 p'auce e dormir e qui es obligat
 a moltes coses e noh sua la mey
 tat ne james pensa en ses
 engressos ne en sa mala vida
 ano da qui oth fhu ala mort
 daqueste te demou diu aquest
 q es en la via de dymacio ne
 podem p res ben presime dia
 sua en res saluaco. Capitul
 x. qui en sena e demostra d'ia
 pmutat vreginal lauoro qual
 cada en la gloriosa verge maria

Ajusta encara lo die doctor
 la Terca contemplacio d
 les precedents diet qui
 pensax deuen encara
 la laltre pmutat vreginal e
 dela gliosa dela qual canta la
 santi e glona dient ara Santa
 e p'maculada vreginitat am
 te pore no sufficiet met loce q
 tu hages dms tu tanst aqll q
 los celis no poden dms si f'acar
 p q duc sent Agosto q gran
 dignitat es dela gliosa q lo fill
 de deu se sia fet son fill v'ista
 dignitat de ihu xpe semor me
 q ell sia fill de vreginitat. E
 ac no que segons q diu sent
 jeromn m libro q elindn. No
 plaa a deu q aqlla tem alta
 vreginitat haa libus mester
 te sermons de madreines car
 en aqll sane part no h'ama

1. mester e de set ho hac nagma
 madema am diu sent ludh q la
 gliosa matena lo embolca. E
 diga qre vbi s q ella lo laua
 ab sa let lo cemyi cella estech
 mare letera no drica madema
 ne placia adu diu. Que q dona
 de tanta pmutat ne de tanta
 honestat e saucedat e prudencia
 com era la gliosa p'stingues
 q sembra del mon la toquas
 en les parts verginosas per
 negma cosa del mon. Capitulo
 q lo libre appellat dela p'fancia
 del senor e saluador digna lo
 concaxi enpo lo die libre co
 sens tota auctat e co n mol
 tos falses. E ptal la san. a
 e gloria lo te p apocrif co es
 q no ha auctoritat segons q
 lypar distic^{ne} 19. m decretis
 No aq tempo q vltrea lo die li
 bre m ha vn vltre que appella
 am maten dela p'fancia del
 senor e saluador lo qual se gov
 q ell diu ally maten ell fet a
 gran m'fancia dels s'bers q
 ell nomena aq en lo die libre se
 stene moltes coses fore deuotes
 dela p'fancia dela gliosa e del
 seu fill e d'alt libre no he aq
 posades algunes coses q son de
 monges negres e sil vols troba:
 far en lo ayonestre qui es dit de
 ser ayon de Camigo en lo b'bat
 delna. Capitul. xj. q mester
 com la ana de aqll sane hom
 josep esta na tota aruapada

en les coses e nouitate q' vera
fey prop del Saluador

Recomptas daqst s'ont Abat
de elinmach appellat hugo
molt deuot ala nativitat
del fill de deu q' le estech
venelat que lo beneyt josep
deprins que son informat per
l'angel de deu dela sentada de la
glosa e ell sabent e uent a hulla
la sua exaltacia p'tal tot aco
que fahia fer segons cosell seu.
E com la glosa lo hagues
assabentat ans de son part q'
alteses atot lo pes del seu
part e'c'c' lauors ell dema uee
bre gran mutacio e nouell grau
de gra p' gran contemplacio
del seu deuot fuer p' q' ant ell
uen la glosa pareix ab tant
gran miracle e hon lo fill plo
rar dm plor nouell portant
ab si dolor de cor penetrant
mesclada ab amor tot lom q'
time en alt e afulagant. E'c'c'
aqst glos plor li leua lo cor en
tan gran sentimet dela etnal
dolor q' ja era q'ix tot fora si
materia. E apres co uee au los
Angels en semblanca humana
sabent en s'ont q' aqsts ere vnops
de molts altres Angels q' ell no
veya e uee lo fime q' feren al
senyor e ala glosa an deuot e
diligent. E apres atenet als
cants e laors de deu q' donaren
al senyor nouellamet nat segon
q' d'annet es dit tot lo seu s'ont

estana auuapat e fora si mater
p' talho d'aco a genollat e adorat
lo senyor beneyt. Aqu dm aqnest
li son donat spie q'mouat / to q'
fer mat en gran pfectio en tem
alt que ja li paria q' no fou aqst
qui era ne hagues res abla pre
sent vida mas q' fos del altre mo
tot e s'obramamet ates tots teps
al fuer de deu e dela senora que
viosa. Capitol. xii. q' enserui
com les delmes e circustancia a
la glosa hagues e gran pietat
della e del fill e que d'hen e
q'ims suers feren ala glosa

O sapies q' recompta aci un
gran cōtemplatiu vna gra
cosa de gran solac. In
lo loch on la glosa pari
era algun poch espar cubert po
sat entre dues cases qui poria
es dita placeta o lotgeta cu
a tot fuma e p' co com era loch
cubert hi posauen alguns q' no
podie haues ofcal ne loch on cubessen
qui com saberen q' la glosa hama
parit hagueren ne gran pietat
e vnat hora de dmas vegren
estar aqu la glosa alletat lo
filllet. Vench josep lauors e s'obro
ton pany del mantell dela glosa
del qual feren toualla de ppa sola
ment pa cōprat e vix a marcat
e figures sans e panstes sens altra
cosa an com hama de nuotamet
dela glosa e am se d'massen daqst
pobre dmas los qui posue aqu
mater moques de gran pietat

parlauien entres maters diento
q' gran pietat era q' aquella jone
hagues parit aquella me / e q' no
hagues megm confort el plar a
ell puench a los dolhmes q' esta
uen de prop q' totes vnguere
aqui es aualatimon contra josep
e blamat ab los homes maters
ques even dientu o velle que
malant e cruel e no has ver
gonya fer tanta couclent q' ha
ges p' mullez esta tam dolca e
tam cara jone q' appare q' sia an
gel de deu e queit haura parit a
me aquest tam bell fill q' appar
q' haura vn any e q' noli don
megm confort e si haguesses
p' mullez vna catina encara si
li haguessas haueu appellada
alguna gallina q'nt mes a esta
tam nobla creatu / o maluat aspu
at copralm vna q' nos la li appa
rellarem de gran goig e si non
has nos ten drem prou men
tres hic sies Lauors dñi dñst
q' delhen la vna al altra ara pre
nato magre vell e venrets lina
rica gelosia e remoz tot jom
certes qui na pres a esta benecta
jone e plagues aden q' ja la po
guessem nos veebre en mes ca
sas e no fossen encarrengats de
tants costes / E dñi aquest que
com josep se suspa a elles / diet
q' ell se li appellaria carn e co
quer fos mestre / mas q' ella non
volia / Dñi q' lauors les dices

volhmes conuencen se molt mes
credant o hom de suergonpat e
malent q' ella ben voldria / mas
veu te vell e auax e peos / e ab
poca amor e ella ama mas sofe
me son affam q' con regam e
tes dolenties / O maluat e oi
cara que ella diga q' non val de q'
la tu drent en aptal tinguem mul
uat homeres della e de la creatu
e com haura ella let sino ma
sino ja sigues e posses sofe / nom
diguats q' li dñas tu m am la
pensam en ta casa q' una q' vo
te cum e nouellamet parida
ne posses ori pmas voldria
mes q' hom lali tolguies el u
metes hom a son pare e usa mace
tar lauors ella sia ben pensada
e la creatu vmeia / E dñi dñst
q' ell lauors no gosua plar nes
podia escaisar mas haura gran
pascientia e veta q'ans grates
aden com era qui esualit e mal
tractat ignocent met e seno cau
sa / E dñi aquest que lauors la
gliosa lesusa fort / e aptat co mes
lo escaida / ytant les dolhmes
les valhen mes / E p' gran co
passio que haguesse dela gliosa
e p' gran afalt q' hauer de les
sues santes paules / e gran dno
ro / E dñi aquest q' tantost li
apellaren se de metar au la fa
mestea a les ptes / e p'uen aco
per dies domentos li gliosa
estech en lo dñer for / e la bona
huraada per cessar e scandol

de jusep e p co com volia amargua:
 la virtut de deu alta q en ella e
 va e en lo sant fill e armator
 com veia q co q les dones aquies
 li feyen era almonia dada a elle
 p amor de nre senyor deu e del
 seu fill merava co quel aporta
 uen. **E** du que ^{qua} la deyen merar
 ab tant gran nodriment pru
 dencia e tenor de deu exen tote
 puocats a deuoto e a gran amor
 bella e del fill. **E** du q deyen
 li qn segnamet filla q vos sou
 na mal maridada jaq plagues
 romandre aca ab nos e direm
 comat al veill orat e vos info
 mar nos hiet: en les carceres
 de deu e p no desplaure a ella
 no reptaren ps jusep dnat ella
 mas en lnr cor volien gran mal
 a jusep els doha si be p callauen
 co velien a ell merar del bon di
 nar que aportauen ala glosa
 diet q mal pfit e la mal be li
 ses lo merar ab vellegac mal
 hat car en vitat mal hi es mes
 plagues a deu q sen escarnas el
 lauors al meys nos empazie d la
 beneyta de poue e d ayt fillen sen
 q par q sia un Angel tant es
 bell e sens duple q si ella romana
 aca q deu nos favia algunes gra
 cies p sos meras e p la sua sante
 dat. **E** du a quest q fino q la glo
 riosa se parat del du loy la au
 pamalle algunes dtes dices
 velynes/ eli prestauen tonalles
 e touallons e totes coses necessa

rics/ elm presta ven moli mes si
 la glosa ho volques acceptar. //
E du q lauors la glosa les info
 ma com jusep era santa psona
 e co q feya ho hama p revelacio
 e ordmacio de deu e ala si ceque
 ven la/ e li demanaren pco de les
 puuries que fetes li hamen e p
 sep los ho psona fort largament
 e de bon voler. **E** av sapies du
 a quest q la santedat daquest sant
 jusep estech fort gran qui p deu
 fo elegit est nodre e spul fmdr
 mentres visque del seu beneyt
 fill e com altre testimonio no lu
 guessem dela sua santedat sino
 que de teys estech en seps ab lo
 senyor e ab la santu mare e una
 casa materna e ell lo porta somi
 el deporta el nodre cor pozalment
 longamet e mere que est estimat
 comunamet p les gentes pare
 del saluador/ qui p ell soffri assime
 en esta vida e es posat p lo seyor
 en paradys entrels maores pat
 ays asi com en est mon son ad
 meys e appellat als seys grans se
 crets e d la sua glosa mare.
 Capitol. xij. q mostra cotem
 placio sobre la altea de ihu xpi
 e sobre les grans senyals pu
 fets aqlla m

Usebia thesaurienfis en la epla
 ad Eleoncuu monachu per
 lant dela altea e del auen
 met del saluador du av
 Guarda cotempla visemps en lo

nee petit nat. gran poquea e
granea / gran pobrea e riga
gran mespreu ab gran valor
e vigor / gran defallimet en na
tura ab tot poder. **E** si vols
venre sa poquea obre lull e
vegges. **I**hs lo tenidreu posat en
lo se a comparrat ab besties re
clinat al presebre / fill de vna
pobra infantia teridora filla
dun pastor / e tot aco ses fet
ptu p co q axi vmet en tanta
misria appell a tu q sies glorios
e sies son q pamo en gloria / passa
dunchs quanta gloria es esta e
que temset teu / e sin ameres que
te apfitara / e sin mesprees
que te costara / car ell es contra
tu pare e jutge del qual es es
crit. **J**udicabit in nationibz etc.
E voldre q sobre totes nations
es qstiuut jutge qui trenara
lo cap a moltos / e es dnat los
ppetual danyatio p luy gran
desconereca. **E** sequeres se axi
en la dita epla. **E** si vols en lo
semor petit infant contemplar
la sua altea guarda com la goz
la ppheta de Aggeu ppheta
ell ha comogut en lo seu gran
uuenimet / e alta nativitat lo
cel e la terra / e es se mostreat des
gable e amable e matauellos
a totes gentes. **E** vet q ell pmeza
ment li ha mostreat la sua maies
tat etnal / vntut verificca los
sants pphetes ell fa concebre
e infantar dona verge / ell fa

apere en orient neuella estela / qui
fa veure los tres ^{Reys} dorient en Beyle;
a adorar lo / aqu ell fa caure lo
gran temple enrea die de pau en
Roma la mt q mas que del qual
era dit a ellis p Apollo gran luz
ydda q duraria fins q verge p
fantas / e ell esta mt seu morir
l mort septena totes los sodomites
car auer q que ell fos nat hom
e que tan atornmable legea fos
trebada en hom. **E** diu sant Agosti
q aquest peccat lo puoca q sams
nos incarnas nes ses hom / car
ell esta santa mt seu auerela esta
tua de Romula / cap eden pncipal
de Roma. **E** axi mater seu de di
uerses statues qui eren aqun p
tot lo mon estampados / pall ha
uia pphetat Sibilla q ant en Ro
ma naxeria font don / la uoz
naxeria lo Saluador / e en esta sca
nativitat vna font danyia se
conuert en di. **E** tot aqll sant dia
correch fins al firm appellat Celi:
p ell en est sant dia ses es dme
tut q tres sols aparegueren en
orient q pms abstant se faere
vn corz solar p q entenere los
feds q aqll en lo qual tres nates
eren en vna psona era en lo mon
venyut e aquest era. **I**hs. **E** lo
qual era la santa dimitat / e la
sua santa ata e caron en vna psona
p lo seu poder e vntut apert en
aqll sant dia vn celis lumbios en
torn lo sol e en mig del dit cercle
estima vna donzella portat al brau
vn fore bell infant. **E** com lo em
pudo. **P**ctoua. **V**ec aco en fos fore

marauellat / dix li Sibilla agst
 infant es maior q tu p q adoralo
 e axiu seu e hon vna veu q dn
 Aquesta es la ada del cel / E p
 temps fon agm edificada vna
 plemna esglera q encara es dita
 santa maria de ara cel / la qual
 tenen los frares menors e aqui
 sen fema la imatge dela tiosa
 mare de deu la qual pintu sent
 luchi / Per ell en esta m flor
 e dona balfem la vna appellada
 Engadi / p ell aqta santa m
 vn bou e vn ase qui estanem
 ligats al pesebre del saluador
 se agenollaven en tra faent
 reuerencia aells possible al salua
 dor. ara com era pphetu vsare
 pmo . Capitul . viij . q mostra
 que feren los sants Angels co
 estech ihu xst nat

DE ell encara e p sa san
 ta ordmacio e poder es
 estat fet en los Angels sants
 dels quals haue fet a esta
 mencio ans que partissen de tots
 punts del seipor ne sen tornasse
 en lurs guardies e puntes lo
 saluador nat / nuiciaren als pas
 tores qui guardauen lurs bestias
 q haquessen gran goig / car lauors
 era nat lo saluador del mon
 la qual cosa a ells denuciada al
 loch el temps e donat los semels
 co lo trobarien / diu sent luchi q
 feren gran goig e cantare tots
 en seipor denuciat pau al mon
 e dient gloria sia donada en lo
 cel e en les sues altres e pau

als homes de bona voluntat / E
 diu que los pastors vmqueren
 tantost en bethlem e trobaren im
 fant e la mare avi co los Angels
 los hauen dit e adoraren lo ab
 sobrana reuerencia / E diu Os
 via que lauors Octouia home mol
 tes destes marauelles mana que
 netgu nol gosas appellar deu / Car
 lo poble roma attenent com hu
 ma tant crescut l'imperi e afua
 da e fetu gran general en tot
 lo mon volgueren lo deificar
 la qual cosa ell no poch soffrir
 veent q altre poder hi haia
 maior que lo seu / Natyrenq
 plant desta santa natyitat diu
 liri grans misteris fi . vs meq
 hi aci amagats q que lo sal
 uador nasque la sua natyitat
 se demostrea es denucia als pastors
 hmits / el Empador e tota roma se
 espaordyren / Car la gran pedra
 q veu daniel es esta me tremesa
 dalt del cel / e ha freida la estatua
 en la pa fort part e ja amc la
 estatua tremola e senti son decah
 ment / ihu xst frares es esta pe
 dra q es estat tremes sens man
 co es sens obra carnal ans es estat
 concebut p obra del sant spit e ja
 mit ha alterrat lo temple de pau
 en roma / ha tremquat los lurs de
 e vidles e ha espantat octouia
 e ha denuciats als pastors pobrel
 lets q vmquere a ell / car lo seu par
 son tots temps avtal da comeca
 ment del mon conca q tota supbia
 presumpcio e malignitat sia alterrada

e ala si humilitat sia p ell exalçada
 en esta vida e en laltre. Capítol
 xlv. xv. qui enserra com la
 alta humilitat del Saluador
 espanta molt los diables

Eguere se aq mater al ppo
 ste atten com en esta santa
 matitut es estada cofusa
 atterrada e vexada la sup
 bia del diable axi com p tracte
 tharmig en un fmo de nadal / car
 deu q lo demony ara ha visto ale
 grexe los sants pures en piferu
 ell ha vist lo cerde illuminos e
 gran q appech es lo Saluador
 nasque / ell ha visto femals in
 finits ess feyts nouella ment en
 lo mon / ell ha visto Angels moltos
 venyent en Betlem a fer gran solas
 ala gliosa / ell ha vist langel ap
 pellat sime pncep dels potestats
 angelicals qui tots los demony
 grea de Betlem la me q Saluador
 nasch ell veu estar tot lo mon
 manuellat en los femals e no
 nitato qui lauores fore fetes p
 q condon q Redemptor es nat per
 lo qual ell espera ess confus e
 atterrut e qitat dela femoria
 sia e co es acv a ell mial nouell
 e raho de gran tristicia / Del
 sime Abat Todora se recopia q
 ell qteplant en la solemnitat de
 nadal / un los demonyes apres de
 Betlem auustats e temen gran
 cosell entressi maters e deyen
 algms gran festa sic fa en est
 loch dats q sa / Deyen los altres
 axi q na ahavia de natzaret he
 hura parut els Angels son estats

guens q pares e hura hic son de
 guto p lagotejar la / Deyen los
 altres p q nons entraximeten qui
 sa ne hmn es lmfant q ha parut
 Responen los altres no pot ess res
 de se car de natzaret james no
 hysque ppha ne ves de recepte
 e los de natzaret tots son rmg
 infels car estan quans ala fidi
 tra de pmissio apres los vdo
 laltres el loch es dotat desi ma
 ter e la genit ovurgada e ma
 lepta e endiablada e fort gras
 sera e pagesuol p q infant
 qui daqui sia natural james
 no es de nequn recepte ne es
 phom p q nos cal tembre ves
 q de natzaret sia / Responen los
 altres noq fiets nosaltres / car
 car deu co se vol los grans q
 ta a tra els petus els dolents
 leua alt e podets ho venre tan
 tost / car deu p un peccat qta
 nosaltres angels de paradys nens
 ha volgut pdonar / e Adam e for
 fills qui son fills dela tra james
 no sim smo peccar / aquests vol
 dre les cadnes q a nosaltres ha
 toltes ans de ago se ptea ell q
 los grans e poderosos atri e
 los pobres e dolents leua en alt
 p q no qtustant q natzaret sia
 loch dolent alqun hom hom ne
 poria exre e qualq gran p beta
 e se q ahera de natzaret sia ene
 miga nra / Empe tots sabem q
 ella es santa creata e q auoren
 lagots e vana glia / car dms se
 ve grades lan hauem ceptada e
 tote temps ne anam seguyt / e
 dnu aqnest sime Abat q lauore

plato demon exercitador de la gloria
e dix Com deus fa semper. Just no
ha acostumat de honorar p sos
Angels psones peccadores mas
agiles qm son santes e pfetes / tota
salem q Betlem no ha nequen
sant ne de gran bonea / e q despmis
q maria es aci / deu ha ja trame
ps tants angels certamet ha
rats q p ella honorar e son puen
rat nos han quitats de Betlem
p q sapiats q ella ha parit quel
que gran e assemalat pifina
al qual james no nasque
semblant / axi co appar p la ho
mor q deu li ha mostrada p
los grans e molts semals q
hanem visto amt la qual ho
mor es estada a tal q james no
son feta semblat aaltre p que
me apare dix aques q nons
deguessem esguar de no anar
molt engr ella ne son infut
p q nons tornas sobre lo cap
Qm q respos aqll lmr pncep q
tema lo consell / ro cen q na
maria es santa e gran enemiga
mea / e son fill fa snt em fava
lo ppor q pma / car dnu se en
la puerbr qual la mare tal lo
fill / e p tal nom plau ton consell
com dix quens en lmxem / car
abaxo potuen frz mare e fill tot
co q s volguessen e frzier / tots
temps la volentat de deu / e la fa
rien frz als altres / e als ayton
no saltres frzem com abesties no
donant los neqm ctrafe / car

nre offer o possit aques es q pusu
deu nos ha daptats ne james non
hancia media q tote temps pug
nem contra ell / e contra sa volentat
e facam nre poder q nequ noli
sa obediet / ans q tot hom li faci
son desplaz / e tot hom faci e di
gna contra sa volentat / E axi
xvi / qui mes tra qmces pusto
feu lucifer contra la gloria
Seguere se en la dita visio
q tot lo asell dels demones
la prona aco q lo dit pncep
hama dit e impugnacion
lo consell del dit exercitador de la
gloria / e tantost lo dit pncep tra
mes son assistitges al ven de sa
phia co es a lucifer signy / ut li
tot co que era estat en la natu
tat del Salvador e co hauen co
edg en lo consell e co q hama dit
lo dit demon temptador de la glo
ria e preguaren lo q ell de
present deques puchit de poden
temptador ala gloria / e q reuocat
aqll quev era dabans assignat
qui hanta prelat com a comari
no refiners puchit de poten
temptador al fill laura nat
car grans pidiat hauen q ja lo
hama mester / e q sentien q fra
maior q johan fill de zachar ies q
ja estant en lo ventre de la sua ma
re usa de acabat sem / e ja aqy li
son assignat temptador / ala qual
seguentis pmito / Lo fmes que
ell mana que de contment e vi
tuposamet lo temptador de na maria

de nazaret foras reuocat p son mal
consell e concordia, ne daq auat
hargues entre ella honor de p
cep ne de vencedor, car james
nola hauna poguda vencer en
negma temptacio. Lo segon
pmit q ell los trametora helze
buch gran pncip entre los dia
bles, lo qual hauna qstintu tep
tador de auaricia a ell e atots los
qui exen de son pncipat, els ha
una manat q tots temps li fos
sen qm importunis q nola li
dassen reposar sens temptacios
e so ptissen qm q com los dms
la temptassen qts altres tm
gnessen consell am apres vna
manera de tepear hm mudassen
vna altra e daltre en altra
e q de present ell pueha daltre
demon q estignes en la asbicia
en la qual estana dabans helze
buch entre los gentils. Lo tere
q ell hauna attes al temps del
auemmet del Saluador del mon
e era complit p q ell coeha
q totes les circustancies atteses
q ell hauna hoydes dell nari
met del die infant q aqst fos
lo die Saluador p q contra
ell negm temptador no podia
fer res q de deu lo limpas, empo
q p fer ne desplaer a me sen
por deu aqui ell tema p capi
tal enemich q ell hi trametora
on dels assermalats e maures
pnceps infernals ab gran
topancia de demonis q almor
tots temps lo importnhassen

p dmsos temptacios e pmo q fessen
psegure e ducire a vergonosa
mort, pmetet q ell maten ps
nalment pmaria del abis el tep
tacia poderofimet, e empated
ria qnt pogues lo font de la pcc
cacio e en sa mort lo pmpugna
ria ab tot son efforç e com ho
dre axu feu segons anall ha
nem a dre axi com la maria ve
jora deu voter. E a rit. d. v. m.
qui mostra co tot xpiu deu
estar fort deuot e pensar en
la excellencia del petit infant
lauors nat

Alchimo en la sua homelia
plante desta santa natu
tat, nota los sequents
pmit. Lo pnceps q tot
xpiu deu estar fort deuot en esta
santa natuutat pensant qes
l infant nat, la qual cosa diu
que declara psaves ca. q. dies
axi posant lo test ab la glosa
lo poble qui anaua en tenobres
ha hmy vista vna gran lmy
car hm fut petit nos es nat, el
nos ha deu dat e la sua semo
ria e pncipat eternal, li fa du
p la hmitat de la coeu, la qual
publicamet portara sobe lo
su musle qui pea a sa mort, e
sa appellat marauellos, car
fara infants mpcades, e coselle
car nouells consells nos dtra
q visquam p q altamet q no a
qts que solamet venen en obf
uacio dels manamegits de deu

/car fa lo fill de deu natal e etiu
ment engendrat p deu lo pare
e foyt tot atevraia lo regne del
diable e letora tota la captivitat
q es en lo lym d'infam e pare
del regne e d'ueridor / Car es
Rey del Regne dels elets e de tot
paradis / e pncep de pau e pme
cament de pau de consciencia car
solamet ha pau en esta vida la
consciencia en la qual ihu xst sen
poveria / E segonamet fa pncep
dela pau eternal dela qual diu
sent pau q passa tot entemmet
e fa multiplicat lo seu impi e
ato entat q ell nos ha dit q
potestat li es dada sobre lo cel
e la tra / axi com legim axathi
ultimo / e la sua pau no hama
si car ell es lo Rey pacifich he
reter de pau e de totes les rages
de deu lo pare les quals posse
hira en p tots temps / Otal diu
aquest q los sants Angels han
denunciada pau lo dia dela sua
nativitat als homes de bona vo
luntat / co es aqlls qui vnen en
caritat p raho daco diu aqst
doctor / lo xpiu deu hauez en
gran venerencia aqst hyime
en laoz de deu qts sants Angels
dignere laozs / co es / Gloria
in excelsis deo et in tra par ho
minibz bone voluntatis / E v
lien diu q aqll sant auemmet
e nativitat de ihu xst deuem

a deu tots glorificar e magnificar
engnt nos era denunciata aqll tan
alt nonell que deu hama fiti pam
ab los homes de bona voluntat
car aqlls avtals daqui anar nols
gitara en infern / ans apres la
mort daqll qui nat era loo po
sora al seu Regne de pau eternal
e ato p amor dell e p los se q
merites / E segon se ay en la
dit homelia guarda q spia que
aquest goug tan gran e temet de
deu nol gres a goug dans folle
e dissoluto nels cantis qts An
gels fezen p co co lo saluador era
a tu nat nols gres tu a cantar
la mt santa en q nasqu lo sal
uador cantis m cantalenes dispo
lutes e daves pnoccants a valles
aqlls qui hoen car lo goug desta
santa festa es goug ptal q
lo Saluador es nat que enten a
saluar fili presentes goug de ton
cor e gracies ptal comtes beure
a saluar / lo qual goug degmes
clar ab gran q passio de plor car
lo Saluador vmet a tu plorat hi
es enteat veent lo gran pill de
ta saluatio si donqs poderosimiet
noti amides deus encara tot ton
goug e ab co passio atener co lo
ten gran semor e can amich e
anyt ja flagellat p fuet e hu
miliat jaent en lo pesebre e aco
pomat ab les besties e forat de
molta pobrea e de molta infirmitat

e de moltes e pnumerables dolors
 q en la sua aia portaua pparat
 se ja ala tua d'espera redemptio
 Donchs not alegres venimmet
 en esta santa natuuitat p co
 q ell not do tristore e dolor pe
 netrant la tua aia / et tolga a
 qlla vera pau angelical qns
 ha feta demerita axi q james
 nola hares en esta present di
 da ne en laltre e segne se
 aqum mater ala fi dela dita
 homelia axi. E axicol. v. m.
 qui mostra com iguam espanca
 nos dona atons lo naximmet
 del semor

O gran esperanca dona al hom
 opna lo naximmet del salua
 dre / enqnt lauors pma
 ment ensempla lo fill de
 deu la sua humanal cara als
 homes exint de Galilea q es ver
 dre transportamet sufficient
 q solamet aqlls qui son inspi
 rats de parat mortal el han le
 xat p la sua amor poden dell
 esperar e no altres / e qui de nat
 zaret qui es enterpretat floru
 car a pres q hom es exit de parat
 duen appet en ell flors de obres
 santes / axi com de pma e diuin
 e pietat hmitat e paciencia e
 oio e bona ordenacio de si ma
 ter en ben vince e en ben con
 tra stare vigorosa met en les
 temptacions e bnae pmetat
 e honestat e dar de si bon caph

e bona odore / axi es la flor es le
 odore / el auors trobarra ihs
 en Betlem nat q vol dre casade
 pa / cor lo semor qnt deu lom
 iust limpat de peccat e abun
 dant en bones obres loias tro
 bar axi es casa abundat de pa de
 iguans dons e de iguans spals
 e consolacions spnals / e aco es su
 mificat p la revelacio q dona
 de si mater q pmeramet als
 pastors e paros de les aies / re
 uela deu pntes coses altres e
 misteris secrets dela saluacio
 de les aies / e daqm de pms axi
 com de caps d'ig daualla. lo
 metbrez maior met als subdit
 qnt los pastors prelatos son p
 fets en lur vida la qual vida
 es significada p la vida daqsi
 santo pastors als quals pme
 raimes son revelat ihs xps
 Aquesto eren homes semblants
 als pms sants padreges pas
 tors / axi com Abel Abraa e
 isach e iacob els altres moles
 segnentes la vida dels pastors e
 q era solitaria e en los deserto
 on suauu guam austeritat aspre
 tat e pma e rigor en meure
 e en bence e en destre e en pau
 la qual vida es amiga de casti
 dat e de hmitat e de honestat
 e fort disposa a contemplacio e
 aytal era la vida dels sants pre
 lats en la pmitua esllera p
 tant robauen quils deua tmt

que los quans dons fins aqullo
 han fet errorac los sequents en
 los quals la cōtemplacio no ha
 loch ne p consequent p ells es
 conegut molt ihu xpi qui sin
 gularment instruhí los pastores
 en cōtemplacio p avo ad veltch
 naver en la mgra mt. axi com
 era pphetat sapiendm. car la
 mt no amaga les coses jusa
 nes ens venela lo cel e les
 esteles e les coses altas. E dm
 sent luth que en aqlla hora los
 pastores velaven les ngules
 dela mt car la cōtemplacio fa
 veltch lentemmet en saber los
 temps els ylls d'ylls e axi
 com roman tot pformat e
 conformat en les coses fahedo
 ves p planca a deu p expien
 cia. Item que la mt fa lom
 dorme e li tanq los sems so
 rans eli vigora e li conforta la
 virtut digestiva qui nodreix
 lo cors e vmsira e li dona ve
 pos. les quals coses spualmet
 enteses son ppetats de alta gte
 placio. qui ultra tot aco quidu
 es lumen hom de tota mala
 gpania e de tot negoci tpeal
 e de tota amor de les coses tpeals
 ¶ E dm aqnest e com esta senua
 nativitat ensema al xpta. aqst
 merspocu co es del mon e dela
 sua vancat. car vet la ven de
 paradís s'obregnamet pobre
 fuent entre lo bou el ase.

qui no son pas sen mas oven de
 aqlla qui eren en lo dmerfori en
 jalsa lo Galuador. Ne plana a
 deu que josp fcs tant cruel q
 ell haqnes aqm bon seu q ell
 nel venes e haqnes recepte
 de posada e altres coses q ha
 qnes mester la glosa les qte
 ab dmeris haqnera haqnes
 nel ase que al Galuador se agr
 nolla era seu segons aqnest dm
 Car la glosa a peu vench com
 lo premit hola agenyas en
 ves pacia que altres dignen q
 vench cavalcant axi com jahme
 de dmmut ne potu dire q josp
 se presament vench a betlem e
 de mt com dien alguns car em
 ihu xpi nasques la mt del dignap
 ne la glosa p ves haqnera aci
 mmat en lo dispart lo qual era
 vedut a campare p lalen d'munal
 donchs al mero. Et mt que la glo
 riosa pare huma ja vndia o mes
 q era veguda en betlem e p qse
 guent si dmeris haqnessen be po
 queren huer abunda casa en q
 albergassen. De q dien aci alguns
 quans doctores q la glosa era p
 formada p spat revelacio de me
 semor deu q ell volia q p dar cripl
 al mon de huilitat e de merspocu:
 tota vancat q ella pareu en lo
 dmerfori e redmias lo sant fill en
 lo pesebre de les besties. De aqnesta
 matia trobamus molt de be en vna
 especulacio de sent jerom quos
 apella epistola sancti pauli e

endna altru especial q es de finta
 pua e de Exstom ad Anuocel
 lum de lo locho saner les q s
 costes he leuades p espuuau mi
 titur de puaes p que a coetu
 fio desta finta materia ppos
 artal a tot fidel xpa qui us
 l'apra q nona per et nona
 ler i nona rex q i nona se
 queda co es que pa lo no es nau
 e la ler sua nona el sen poble no
 uell que tot qm es en nou fia
 re nouellat p la sua amor an
 q perat ne ves demallat del
 rre que es vell fia james ab
 nos e deo bast a presen de la
 finta natuital del fill de deu
 Capitol .xv. que mostra com
 lo Saluador estech creucio

Des que haue vist en aqst
 qe tractat de aqst libte
 de lo saluador com nau se
 o quent se que veriam com
 es estat creucio ne p que q
 nulo daco no que en la tra dau
 del mon que cometa en Abraa
 nre semot deu p honor del seu
 fill qui haue a encarnat de
 si poble spenal del qual ell dema
 ere el separe de tot altre per
 spencialo cerimonies e igraus
 done e aqest poble exi de A
 braam del qual lo die poble pres
 nom e era die poble Ebreu e
 de son net iacob qui estech no
 menat per deu israul estech du
 poble de isracl e del fill de iacob

appellat Judas l'im poble Judah
 e iuben Volent donchs mee sen
 vor separe lo die poble de tot altre
 mana a Abraam q ell en sa pso
 na prengues lo die fermal de
 creucio com ja fo vell e li
 mana q atoto lagillo qui dello
 exrien per natil genacio e
 successio prenguessen lo die sen
 nal an com legim genesi .xv.
Volent donchs lo saluador en
 somare q ell dualla de Abraa e
 de lo seu successors e de la pmissio
 q deu hama feta a Abraa co ce
 q totes gentes a cosignen le
 medieto en aqst qm dell deu e
 xre co es en ihu xst e pml per
 creucio com ell es aqst p lo q
 tota gene q en ell creupia e a
 ell obesta a cosignen p ell la
 etnal glia e benedictio aqta di
 qual die ihu xst q data ell en lo
 iuh final com dicea venes le
 neris del meu pare e possehi
 rets lo Regne queq esta appel
 lat E no an en cada q ihu
 xst apua la creucio p apua
 e qfirmat les pmissioes feta
 a ell p deu les quals se ha
 men acople en ihu xst die
 ho sent pau ad rommos .xv.
 .ij. dico huc xpi .ii. Capitol .xx.
 qui mostra p q lo Saluador
 son creucio.

... quans dicitur

Insi com doctor assy
 me altres rahoys p q
 lo Saluador volch ess
 Veruament La ympera
 es p aprouar la ley judaica
 e manament e ordinacio diuinal
 segons la qual se hama a fer la
 creuacio ari co apper
 .xxixij. et leuica .viii. p raho de
 co dir lo Saluador q ell no era
 venque a desfer la ley mas a ob
 suar aquella ari co comen a en
 ferme com pres la creuacio. La
 segona es ptal q enseman q ell
 hama presa vera carn huana
 e no fantastica ari com dique
 ren apres los aranches e dal
 tres heretiges qui plaren apres
 ell contra la dita carn sua les
 heretiges dels quals son mani
 festos com perca q en la sua
 pteosa carn son feta creuacio
 e del tall de aquella en vera fida
 les quals coses nos pogueren
 fer en aten artul co ella ystia
 ca en ihu xpi. La tercia p
 tul q los juey no haquessen
 escusa co es que nol hamen
 rebue care si ell no for creuacio
 pogueren li dir los juey nos nos
 volen rebue care troenat ha
 lo sonamet de moa ley lo qual es
 creuacio e est publich rebelle
 ala ley diuinal q la creuacio nos
 mana. La quarta es car p la
 creuacio son amagada al dia
 ble la incarnacio e sco ptant

care com la creuacio se donat per
 dire lo peccat original / p raho
 daco viene lo diable que lo Sal
 uador hama presa creuacio pen
 sa q en ell for peccat original
 e p consequet q ell no for deu
 La ympera care p la creuacio era
 venet lo peccat original en los
 mascles d'alt poble e en les
 fembres p los acostumats sa
 triferu ptesa que pnt p ysti
 tucio del Saluador la creuacio
 sia gmada en bapisme qui
 es sacramet comu a mascles
 e a fembres e p lauger e de ma
 ior virtut e efficacia care venet
 tot peccat segons dauall hame
 a dire p la gment. E aci nom
 los grans doctors q la creuacio
 es gran argumet contra los
 juey negantes lo peccat original
 cor dien los ar. segons q apar
 genesis. An. deu vol q infat
 qui no fa error lo .viii. dia si
 mor q la sua aia nos en dia
 de saluacio. Com donchs imfat
 no encooregua en la dita pena
 p nequ peccat q ell hana fet re
 son pare ne sa mare com digu
 hme semor. Et rednel. v. m. q la
 fill no peccara la miquitat del
 pare ne d'la mare. Ans castim
 morra en son peccat. donchs aco
 es p colpa qui naalmet deualla
 dela taul pmaria co es de Adam
 e de Eua. care tot peccat o es p
 voluntat o p nutil necessitat. E
 aco se appella peccat original

Capitol .xxij. qui mostra valho
mortal per que lo Salvador
estech crucificat

Lassa valho p q lo sal
uador pres la crucificacio
es car p ella nos es dau
a entendre segons que
dosa sent Bernat q fins volem
saluar nos hancem de nos ma
tor tallar pfectament encoren
e engru tota mortal supfluitat
la qual es deu se troba en nos
Primerament en lo cor e aq per
moltes males cogitacions qui ad
hiten e pferuen e p molts malle
pposits e deliberrats consentiments
qui fan molt en totz los temps
de sa vida durre en la pra de deu
e en peccat mortal e van aqste
ari despullats de totz bens fins
alla mort e deu quils ven dmar
tal estamet dampnals p valho
dico nos mana d'vnon. m.
Crucificat pna cordis dei
amans tallar de nres coratges
totes los drets supfluitats e
sublat deu jeremies. i. q. Fecit
hunc dei seu Bernat aq ma
ter significat la dita crucificacio
q tallam spiritualmet e remocquam
de nra lingua tota mortal sup
fluitat ari com es blasfemar
deu punyar uirar mentir laq
teixt deshonrar malabar e m
mirar contra nre plusine car
castem tal pe deu la paula q es
exo di. xij. In crucificacione labis
ego sum. et es q lo megal labis
no son nets d'ls dices maluel
tats Com empodiquilo saluade:

q seips la sua lingua fa casu
Juegat q e carmet deu. qui seu
Bernat q la dita crucificacio signi
ficat q de nres obres sien limna
des totas mortals supfluitats ari
es son pomper. Auaricia auaricia
etola peccat fornicacio e altre le
tices q empodiu sent Bernat a
qui maten deu se fer esta crucifi
cio pncipalmet p hono e amor
de deu e no p pporosia ne pe
estigat de nequ le tpeal. Ari
feu Buchen q pres crucificacio p
tal q haques una bella donzella.
p malle ari molts fan de fora
moltes appareces de be p ostent
prouocent e delice als quils. Ari
ari com a Buchen q spiritualmet
mata los deu a mala mort els
dampna Daqueste deu sent p. e
m. in epla. ad preside. que se
ari com la Binea q com ha qm
fam qitat p tra e feny se morta
e vmet los oells p melle: la d
los pren els se menpa. Ari. aqste
se es semen mort al mon es a
bren de tra. et de vestidura.
simplex e aspres e en qanama
los matos d' aqsts quils hana
p moue donen los co qui ells
desigen e volen los vendre. A
gran fur de la esqtera e de la o
munitat e als deuoren ho tot
Que auerades nor puenam
a qmen mas com a tenpa fallida
en lo sancti ari co. aqste qui se
nate dolentamet e vnen carmet
e mala e aco no cotrascat ope
nen honore e dupicat. q. Daqste

Dni meo semper Ezechiel. xx.
 Dixit crucis non ingrediar in
 in sanctum meum. Et vol dicit q
 noqñ aptal no vol deu q iure
 dno en la honor noy hua p
 mocio que es appellada sanctua
 vi de deu enqñt es solamet de
 putada al suer e honor de deu
 Et maior met se deu aq entedre
 de aqlls qui enteen en les pmo
 cions catha stiqs los quals a
 ministran fore estandulosamet
 e a gran depnacio de lres ams
 Et en esta depnacio han gran
 parte los qui aptals dignitate e
 honore pnteen a aptals pfo
 nes. Et p tal dni meo semper p
 ezechiel en lo loch matre/bas
 tar vos demoen a vosaltres filli
 de israhel/ co es a vosaltres rpias
 vras peccato q encerca criquats
 q halats part en lo mal de lo al
 tros/car p vra carnal affectio
 e desordenada e corrupta
 p peccato que filli esteam e no
 cruciados. co es vras peccato
 dnt en lo meu sanctua
 ri co es en les dignitats ma
 iorment catha stiqs los quals
 dispen mal administrant los
 e les instituyen p lre mala vi
 da e p lre mal exempli e aqñ
 co a mebroes e peccatores del
 diable quant en si es pden les
 ams de los homes. e en bes no toe
 ballen q les auden a saluar de
 tament son contra ihu xpi el

seu officia q venet los homes a sal
 uare e no p peccare q Menspas poti
 lo semper matre que refusa lo
 pñ de aqlls aqnes penes ne a
 que timent los ha refuato
 Moltes altres raios a assignen los
 sanctos doctores p los quals lo fill
 de deu volch ess cruciatis e en su
 car dien q com ell fore signat p
 la pedra q iusticia dnoy parete
 car ell l'uma a iustice posse genti
 e iudarch e lo vell testamet e no
 uell p tal la cruciatio que pces p
 obscurita de la nouella lig q tenet
 ensenya q era fill del vell testamet
 e p lo baptisme que pces en semu
 q era comecament del noue. En
 esta materia mouen los doctores
 qñs e moltes difficultats ter
 quals no fan p les psones legues
 p q les leix a present fins al scien
 tiu de la suma theologia on ab
 la aiuda de deu nen ten a tractu
 largamet. Capitol. xxv. q ensem
 qt estampamet de sancti dei la
 cruciatio del saluador digna de
 gran reuerencia e qua son

De solamet la santa cruci
 tio del Saluador es reuerat
 ala santa Religio xpi. ma p
 les raios a assignades tñtose
 de sa ans encara p les estampamet
 de la sancti del meo pceptor e p la
 gran dolor q passa lauro cur ab pe
 tra tñtat li coligueren aqlla cur
 q li estech leuada. Per q dni aqñ
 Sulpiciu en lo memoroual de ihu
 xpi q aqlla fernal de amor q era

Dms la sua sancta aia ja en lo co
 mençament l'pial cometa a offe
 ur al seu pare p' ma redemptio
 a g'raes dolores / cor maree ja en
 la miga me en lo preigon jue:n
 pobre e nuu nasque de mare
 pobre entre besties e veclmes
 no al lit / mas en pesebre / E
 apres en la sua preciosa creu
 cificio escampa la sua sanch
 dolorosamet / e aquita offeri al
 pare en preu de la ma redemptio
 E aco toca sent pau ad Galatas
 q'to. dient q' lo semor benge
 es subuigat ala ley ayi coma
 pare p' lactuacio q' feu apres
 e aco diu que fera p'tal q' aquito
 qm ezen s'os la ley veclmes d'la
 s'untat de la ley e veclmes los
 aportas ala libertat e s'untat
 filial en la qual son ama los feli
 xpians q' no son subuigats al car
 tech de aquita vella ley de la q'l
 ihu x'p't los ha deliurats p' los
 meritos de la sua h'umilitat h'umy
 liant se als cartechs de la ley
 ala qual no era obligat. E
 igneys se ayu mater ayi. Denssa
 x'pia p' q' no encorre g'nes culpa
 e pena de hom desconexu q' n
 tu passa h'm lo teu semor q' era
 infant petu de .viii. dies sobru
 na met delioge e sensible al q'i
 janes en noblea de natu no es
 tech semblat q' ayi dolorat plo
 ros e cordat p' sa pena offeri
 aquita alegre al seu pare p' pla
 cre lo ab tu contra qm era s'unt

e h'ama d'p'ntat a p'dre padre el
 p'dre de fet si a g'hest d'ole e pia
 bre infant e semor no h'ag'nes
 tantes penes s'fferidas p' tu e
 no son sos donat ala mort. At
 ten aci encara dm a g'hest docto:
 car ab cor accide e dolos e ab
 quanta estech la dolor que tam
 quaua les entornemes de la
 gl'iosa mare am vera aquit tan
 tendre tan passible tan vecler
 e tan delicat fill p' fore tanta
 pena e en les parts pa passibles
 el vera ayi voldar e ayi e scam
 par la sua preciosa s'ar. e ayi
 cruelmet lo vera nasar ib
 aquita pedra aguda q' q'nta
 pena era al fill vecler aquita ma
 re tan santa e aell tan cara e
 tant amada com la vera ayi. lo
 ure ag'armet e estant en la sua
 falda guardat la de fe / e estema
 aquita dolca ma sua emoro la
 cara de la maree e lali posaua
 sobre la boca faent li s'imal que
 callas e quare apparia q' la pec
 ignas q' no h'ag'nes pa des'plac
 p' amor dell e la h'iereta volent
 l'm fer plac' fera tot son es'p'it
 q' no ploras e ampedes li podia
 dar consell tanta era la q'passio
 q' ella li h'aua q' Ayi mater la
 gl'iosa ayi aquita qm encema
 te / si h'e no parlaua / li deya fill
 si vols q' no plac' cors q' tu no plori
 en altra manera no no podia
 cessar de plorar mentres q' not

vece plorat e sanglotava e ella
lavoro tancada los hullo e acosta
ua la sua cara ab la cara del fill
e a consolauo en aquelles maneres
q podria. **D**eu aqnest noy deu
dixte q ella no cullio aquila pre
ciosa sanch. Ans pote veure se
guremet q ja li estava appellada
acullre en qualq net verell e la
sua sancedat. pmes qnt en ella
era que sol vna gota sen pdesco
ella era certa q vna gota de aquila
santa sanch era bastant a veem
bre tot lo mon. **D**eu aquila ma
teixa vaho deuo creure q aquila
beneyta carn qui es rich lenada de
aqlt venexent cors q ella la esto
ia ab sobrana reuerencia e dien
q ara es en Roma en la esglera
dita santa sanetozo / iustia q los
altres dignen q lo dia qt Salua
dor resuscita la dita carn torna
en son loch e aqua es rich glorifica
da ab laltre carn del semor. **D**
deu aqnest **O**ulpiay en aqlt ma
teix memorial e si veesses la
exiosa qnto ablammeto li sera
p a consolor lo e qntes lacrimas li
guta de sa / e qntes manes tan doler
li tenia qnt pogues afillagar e qnt
faltes callax e ablamre / pensa
encara en aqlt beneyt phom de
josep q sabia lm fut aqlt eer fill
de deu el vora sofrer tanta dolor
e vora fore plorar e vora la mare
tant dolorada e lacrimosa en les
penes e plors de aqlt beneyt dm fut
pensa la sua ana en qnta dolor

e a passio e plor estimat. **R**egners se
aquu maten / donch tu mesqm qui
no entens la questio p ton pitut
a compomat ala gliosa e ab lo
sant josep ploros e pregua lm fut
qui plora quet face aci plorar e
debe tantes mals que fets has en
esta vida. ptal q nols hages tot
temps a plorar en infern / plora
dntes tes viltats car aqlt qnd vltat
hauer no padia es estat naffrat
en les parts vergomoses qui en tu
son iusticimets de tes plagues
e mals. e aco ha sufferit p poma
te vema e pdo e com est be deso
nexent si mebreat aqnesta r. or
e naffra en tu maten tres viltats
e non poses ter me p atote temps
car set es q la sanch sua crida a
deu pq fort q no cordana la san
de Abel contra Calym e co aquila
fos exaudida p deu contra Calym
ris fa la sanch de ihu est contra lom
carnal e desoncrent. **A**qnest semor
qui hui e dntes altres vergades es
campa molta de la sua sanch fieri
ficant la al seu pare p qnt a smanas
q no fos fello contra tu. **E** aruco.
venc qui ens dema co de es des a
tres vergades lo semor e carna
p amor de nos la sua sanch

O deu aqnest beneyt doctor
deu aquu hot pensses q pla
nient ara lo dit semor la
sua preciosa sanch es estap
p amor de tu. ans encara dntes
altres vergades ne estampa en gra
copia ara com en loit qnt oraua

al pare q passas la sua passio si
 a ell era plaent / a qui sua de sanch
 segons q passa sane luchi e dien
 pobre ago alguns doctozs q som
 blane suar de sanchs li esdimentia
 somn, am oraua a partat / e ago
 ptul car ell p la sua vigor e vir
 tut offeria la sua creada pitelli
 gencia ab effore agltes matres
 vahos e moltes diltres axi ter
 ribles e fortes p les quals dema en
 suor de sanchs p q coelors q tota
 la sua sagrada vida no era sino
 vn gtmuat martiri e coeu e mor
 tificacio del seu cors q suada dms
 la sua santa dia e p aco dien q
 la sua gtmuada mortificacio es
 tech significada p la forma en
 ques feu la creuacio q feiu en
 gro e en signa circular e de arde
 q tot iñt conce tot o tanq a tota
 pt axi q penas mortificacions
 dolozs cordials plora e treballs
 corporals axi occurren la sua vi
 da eia abrugate tota q dssom e
 q son cobrue fins q forma en la
 creu. tot temps lo cobrenen pfe
 timet penas e dolozs. Segona
 met escampa la sua preciosa sanch
 co fon acotat on la colona licta
 Car am dnu Erispyn en la histo
 ria de pilat acots de morte li fore
 dats en gran copia p satisfere
 e placar los jueg e non valque
 ven res tanta era la lux ma
 licia / p los quals acots la sua
 sagrada carn e sobriana ment
 delicada son oreblamet nascuda

e pde molta sanch q Escamiat com
 estech coronat de spines fortes agu
 des qui li nasceren lo seu sagrat
 corp. Quarta met com son reuifi
 cat for lmuozs nascut en les mas
 e en los peg e guta desi molta
 sanch. Quinta met apres q son
 mort son nascut p lo costat
 ablanca p longi canaltz en del
 seu precios cors sanch e magna
 segons que dnu sene soha q iñ
 ey era present e tots aquesto estu
 pamets de sanch significane en
 nos alguna spail gracia qms
 sua fetu en la nra redentio e
 p aqlla. Capitol. xxiiii. q
 enseña p que la creuacio se
 fera lo. viii. dia.

Co declaro hincies en la
 epla. ad hysam dies axi
 no es sens gran misteru
 q la creuacio sia estada
 manada fore p deu lo. viii. dia
 Car sapiato q. viii. coses nos san
 spalmet creuacios e nets de totz
 peccats. La primera e principal
 los merits dela preciosa vida
 e morte del nre redemptor / en la q
 som tots lauats com dnu sene viu
 e p aquesta raho lmsane co lo
 biteren lo deuen acabuqar en
 lengua q significa la preciosa sanch
 de aqll tylios amell en la qual e p
 laqual tots som lauats adespente
 p aqlla lauoz plena remissio
 de tots nros peccats originals mo
 rats e venials si ja aqll q se batena

nov cosa contrast p'algim mal.
 voler sen / e esta cosa es la pna
 pal quens l'aua ari myracamto
 los sants sacraments que dia
 dita more preciosa han tota
 lme vntut. La Segona cosa
 dñi aqnest qmno auida apor
 que mes penats son les pre
 garies e meritis dela glosa qui
 foren grans car estengueren
 se a ella e atots los elects e au
 tor a saluar e apres aqlls del
 semor / no hi ha aguts de seblats
Dñi aqnest doctoe e com me
 resth ella p sos alts fmes e fetz
 q fera al fill q la sua gra e me
 ritis se stene atots los elects car
 sapies q ella fera al semor qua
 tre lmatges de fmes / a ell foren
 plaents / co es fmes familiar q
 les mares han acostumats de fer
 q tnuamet als fills / los quals no
 cal recopiar co sien misims e pa
 dolos e deuots en qteplax e resp
 los que no en legre los. Lo Se
 gon fmes era quar cotnuades
 orans adoracions / car co dñi aqst
 doctoe q' tots temps h estaua au
 uant agenollada adorat lo com
 estaua ab ell secretamet pensat
 dms si e dient ari Est collo teu
 deu ho teu creador lo teu receptor
 lo teu semor lo teu pare p' crea
 cio / lo teu Rey / la tua corona e
 la tua glosa / e lauors ab sebrama
 reuerencia besualli los peq e lo
 semor bniert la besana e posaua

la les mans sobrel cap donat la
 diuinal benedictio. E lauors la sua
 santa aia romanya ari alterada
 e alt lenada q paria q fos engadu
Lo Terç fmes q la glosa li fera
 eren gracies dels grans benefics
 q hama fetz lo semor a ella repetu
 li aqll vez del seu anagnistic q
 dñi am. Quia fecit m magna
 qui potis e. E apres li fera gracies
 dels grans benefics passats e pre
 sentis e esdeuenidors q hama fetz
 lla nate huana / glorificat la sua
 liberalitat e patnal magnificencia
 e lauors ella sympha co aq lo mon
 de s'omereu era deutor semor.
Lo Quart fmes eren supplicacions
 deuotes e feruents p los peccadors
 les quals lo semor veeria en gran
 fuer / enquant entempa en co q
 p q ell era veget co es a saluar
 los homes. E dñi aqnest doctoe
 q aqlls supplicacions eren p p'acti
 al semor e impetrauen mes ab
 son fill q totes quantes supplicacions
 james li foren fetes p los homes
 co es dels Angels. Capitul. vii
 qui mostra co la oro de la sante
 nos portaua a eru de peccat

La Terca cosa dñi a qnest
 q talla co nos tot lo peccat
 p mana de spual castigo
 p on los meritis dels sants
Dñi aqnest atren ales set dñis
 del mon e venias qns sants e com
 a se mullats ha dñi posats en lomo
 E or en la pmera edit q comeca
 en Adam / posa deu Adam Eua Abel

Det en noe e axi de lo altres molts
 La Segona edat comença a Noe
 lo qual son sant ab molts d'altres
 La Tercera edat comença en A
 braham sant e sos fills e sos nets
 m'haec molts sants e l'altors
 son aqll gran sacerdot e Per
 Melchisedech La quarta comença
 en moyses e en Nacon q' fore
 elect e sants ab molts d'altres
 La Quinta comença en danu
 e l'altors comencaren los sants
 prophetes qui diraren per gran
 temps de qualis m'haec molts
 de mactres axi com p'pores e se
 vermes La Sisena comença en
 la transposicio del poble de isracl
 en Babilonia en la qual fore fet
 grans miracles p' deu en fauor
 idel dit poble on nach molts
 sants La Setena comença en
 ihu xrist en esta edat son noax
 sem sine alaxi del moh e en esta
 edat son estats mes sants e ma
 iors que james fessen en lo mon
 La huytena comencara en lo Rey
 ne de deu e dirara p' tota temps
 p' q' du aquest suples q' los me
 lres d'aquest temps sants han
 amdit molt al mon a desane
 regar lo de tot peccat e atreder
 ab deu media. Capitol. xviij.
 qui mostra co' nre senyor ma
 na la creucifio e feta lo .viii.
 dia
La q'nta cosa q' fa en nos
 la spual creucifio s' d'agll'es

p' les quals son antigament lo
 peccat original. p' q' no' axi que
 segos que cosa h'ugo m' libro de
 sanctus lo peccat original se tenen
 en lig de nati p'blacios e offerres
 fetes a deu. Segonamet p' de
 cimes a deu donar. Terciamet
 p' sacrificis. Quarta met p' cun
 ho q' significu p'posar fermamet
 lerat lo peccat e tota les opor
 tunitates e auinentes. E aquest
 venen q'z son dau en lig de septia
 regent moyses lo poble de isracl
 La q'nta es comença la qual ve
 quer q' hom h' d' temps en p'ssi.
 hi. La Sisena es se. unet
 p'posar de no tornar a ello. q'
 h' la huytena qui es vera co
 trictio e aquesta es lo coltell
 ab lo qual se fa la vera amenda
 car la vera contrictio talla lo
 peccat del hom de tots p'ntis e
 mes com auista ab si verayma e
 clara confessio e p'feta satisfactio
 E du axi Pabi moyses q' nre senor
 deu mana q' la creucifio no
 fore feta ans del huyt dies apres
 q' infant era nat. p'tal q' infant
 p' la sua delicadmea no hauguer
 pill de morir. ne volia q' mes
 se plongas vltra los .viii. dies
 p'tal q' infant no moris sens
 creucifio encara que haugues. yst
 poch temps a morir e q' axi moris
 en peccat original e sin malal
 tia hauguessen a tallar q' la malal
 tia nos alioenias e sin morissen
 liuora lo pare ela mare ne fore

pus agnomari / ^{quid} aptant cō hmfat
 fova. maior an qm hmfat cō
 los gran pteses circūfio sofe
 vera maior pena car la tcon fova
 p. dma e la ymaginatio fova
 maior sobrel mal e mes agrempa
 ra que no en poquea com hmfam
 no ha arcals penffimēts ne ma
 gnificans. Capitol. vrbj. qui
 mostrea del nom jhs imposat la
 uors al saluador

11 **Q**uem encara venre del nom
 imposat al saluador lo jorn
 dela circūfio. E deus an
 saber q a ell estach imposat
 aquest nom jhs lo qual li imposa
 son pau e Gabriel lo venela ala
 glosa qnt lo concub dient li ap
 pellaras lo seu nom jhs segons q
 legim luce p. 4. E an noten los
 sants doctores e pmer Crisostom
 q dñ q los noms se imposen anu
 namet segons les qdāos e ppetats
 deles coses ales quals se imposen
 an com appar si attens a aquelles q
 deu ha imposate noms ala santa
 septa. an cō Adam e Eva e Abraa
 e Israh e Isrl a sent pe e a sent
 Johan e an dels altres. Com
 donchs lo fill de deu venques per
 saluar lo seu poble. en special hua
 li nos saluats. p tal li fon imposat
 aquest nom jhs qm vol dñ salua
 re. e an dñ Gabriel saluāt la
 glosa dient tu qcebras vn fill lo q
 appellaras jhs an en fora saluāt lo
 seu poble dñ seu pāt an cō legim

& Nota be estos vij capitols del
 nom santissim de jhs.

luce p. 4. Begonner noten q com
 tota nascam fillo dela ma de deu
 segons que dñ sent pau p tal aqll
 arcal ess lo qual lom ha en aqll
 temps es reputat p los sants no
 ess p tal lo poble catholich no a
 costuma james posar nom aneju
 sino qnt pdiem lo nom ess lo qual
 pdiem lo dia q eren pncipio del
 peccat original an com era entre
 los jueg lo dia dela circūfio e en
 tre xpians lo dia del baptisme
 ¶ Et ja sia que en lo saluador pec
 cat original ne altre peccat no
 hua loc / emps suant la glosa
 e josep la costuma an. ra dele
 jueg e paves passat en aquestu
 part imposaren lo die nom al
 semore lo dia q son dñs la q
 circūfio dien algms qli seu
 josep matern e altres aqll mei
 tten dien q lali seu lo sacerdot
 de bethlem qm acostume. a de da
 circūfio ato altres pnfants q
 cumet noten q aquest sante nom
 fon sigāt p tres notables homes
 appellats p aquest nom jhs. o pme
 fo jhs naue dit al Josue q tras
 que lo poble de israh del desert el
 mes on la tra de pmissio sigāt
 jhs ist qno ha transportate p
 tue dela sua mort del poder del
 diable. ens ha obrta la porta del
 Regne de deu. com dñ sent pau
 ¶ Lo segon son sobran bibe e sa
 cerdot son dñ jhs fill de joslech
 aquest edifica lo temple de deu
 al seu pueb an matern aquest

son fruct del sobra pontificat e
 sacerdoti En portat en jhu xst se
 gos lorde de la yelchidrech an
 am ppheta daniu / e i xpo la argu
 ment seu pau ad hebreos. e a
 quest officia exequi altamet sac
 frate se maten a deu lo pare
 en laltre de la vera ceu per
 nosaltres / daqst parla zacha
 ries ca. m. dient en spit ho
 ies tu jhs gran sacerdot re
 lent pmure que si p ell som evau
 dias de nra supplicacio p nra sa
 lut q p aco rasonablamet pot
 ess jhs e nre sacerdot. Lo Teic
 son jhs fill de Swach qui son
 doctre e ppha sigde lo saluado:
 lo qual nos ha sigde pphete
 los finalis temps ens ha enson
 nado les careeres de vida p la
 sua santa ley noua e p la sua
 santa preteracio e vida e alto
 e moltis exmplies. Capitol.
 xviii. qui mostra com gram
 e spanch nos dona a tch lo na
 ximent del semor

Overtamet noten aci en
 traxi alguns deuots doctores
 q lo precios nom de jhs tri
 e en tot e ptot es ple de
 misteris e de virtuts la qual
 cosa ensemen les lletres. qual co
 ponen co es cmch. j. e. f. u. r.
 la. j. q es la mijana vocal. coue
 a jhu xst q es la mijana psona
 en la santa trinitat e posat
 mijancer entre deu e nos se
 gons que dm sent pau e dm
 j. sia lletra pmoxa e perita en

yo es pma en lo nom de jhs car co
 dm sent pau ad philipenses scd
 p co co lo fill de deu ses hmitat
 e apmat e barat sino ala mort
 ptal la fet deu pmer. e cap so
 bre tot lo mon axi co dm la pos
 tol ad colosenses scd k p. e. q
 appar en sa forma dms apm
 ralada o la horrada e fa so de
 psona amuistrada es sigde la
 multatut dels treballo e dolors
 e amargors q lo saluador passa
 p la nra salut. p la. s. qm
 sequer tmoxt lapres es sigde
 da la sinca del semor q no vna
 lo diable. ab forza ne ab
 mas amagadamei ab alta auca
 e prudencia axi co huma ppheta
 job ca. Prudencia eia p
 cusse supbm. Et val dir q la sua
 samed prud e aterea lo duble
 erigullos q La. u. queo sequer
 a pres q ha so de vdelar e es la
 derreza. vocal nos ensemen la
 efficacia dela derreza supplicacio
 dolorosa q lo saluador tpa en la
 cruu ab lagmes e ab poderos treu
 al pare seu p la nra salut al q
 son respot p lo pare etnal q li
 ator qana sa demanda co e la mi
 salut e aco p sa reuerencia. e aqse
 pntar tant doloros del semor
 significa. la dita. v. qui pla ha so
 ce pntar entre les vocals. Et
 ten aci encara q segos q ppa
 Crull misteriat lo nom de jhs
 p nres mestres es scrit per
 tres lletres e p talle les lletres

son .i. h. s. la .p. es letra que pot
ab altra auisat e es sillaba q
psi materia pot sonar e signi
fica ihu xst q ha en si natu hu
mana ab altra vnda co es ab
la psona segona dmiinal e adon
en si la dita psona dmiinal q
es psi estant e sistent en si
la dita natu huana. A pres
se sequen la .h. q no es letra
ans es aspiacio significat que
a qta sagrada incarnacio de la
psona dmiina no es estada feta
sino p obra de aqtl qui es spirit
p lo pare e p lo fill co es p lo
sant spirit. A pres la .h. de la
.s. la qual se es trou en dues
maneres, la pmera es q tira
axi co a linna dreta qui te lo cap
inclinat e la uors significa en
ihu xst la sobrana maiestat
humiliada requirent e demanant
dreta e iusticia de nos e aco sa
tissen lo saluador p les seues
penes e preciosa mort. A uer
des la .s. posada ala fi de la dic
tio se figa tota plegada axi co
esta a .s. e la uors significa la
annihilacio e sobra atrovamet
e directio q feu ihu xst en esguar
des homes que se leua penjar en
la creu. A pres destes letres
es posada des de lo tulle q simplen
moltes letres q no son expressa
des en lo dit nom ihu stou p .i.
his. e significa p les ensuefu
res e dolors del saluador que

porta pamat ie en lo traucro de la
creu son auisades a qta a moltes
anes eletes qui p lurs meriti
no aren seces en lo libre de vida
anas seuen les hi lo saluador per
virtut del tulle encausada sobre
lo seu precios cors co es p la sua
passio e mort que passa estant
penjar en la ensuefu significat
p la dita tulle qui esta ensuefuada
sobre les dites tres letres e ret
ceun ab la linna d'la .h. q se leua
en alt. E a pres ven a ensuefu
com lo sire saluador fonsuau

O aquest precios nom de
ihu posen los doctores grans
labors e moltes spualment
sente Bernay l'hi atribuon
tres pncipals e a pmera es q
es nom de gran reuerencia e a
materia dui sente pui ad philip
vj. diet q en lo nom de ihu tot q
noll deu ess posat entra e bestial
terrenal e infernal e ser p la sua
reuerencia. El raho desta tan gran
reuerencia la angel q plaua ab sene
johan euangelista no volque trebre
del dit johan la gran honor q ell
li fera dient guardat q nom fuer
aptul honor car yo son suet de tu
e dels tres foras posat en aqst
suet en virtut del nom de ihu xst
il qual se ptam segons la glosa
de Crull tota honor q aptul e no
a altre pot ell. E sequen se aq
materia en la dita glosa. Oensa
a qnna pena ha deu d'pnato a
qta qui lo seu fill e precios nom

seu e de tanta reuerencia blas
 fimen / o / o / aqll puenetmet
 mren / o / puenet / car set co est.
 .ij. qd hom molt iurat fa ple de
 moltes peccato e de molta im
 quitat e nos ptra plagna dia
 suacasa. **L**egit he q co aqll
 benahmyrat paulna biste fos
 me rogat p q artal Regio leu
 na deu totu temps est regida
 p trantat. **R**espos q ptal co
 cotinuamet era fort uiosa en
 blasfemar e leiamet iurar lo
 precios nom de ihu xst e p co
 com los peccato axi noy eren
 pmitis axi co deuen co es ab gra
 rigor. **E** diu se aqni maters
 q. **P**latina gran thax en itaha
 q hauna en gran reuerencia lo
 nom de ihu xst ne podia absi
 sosterre negu a ell pvenent
 ans los pmya foremet p co la
 fon seta gracia p ihu xst q ans
 de sa mort vengue a estament
 de pmya e restitui tot qnt tema
 e satisfu intant com poch e co
 de que moure no volgue moure
 en sa casa, mas en casa de un po
 bre amich seu p dar a entedre
 q no volha moure hauet negma
 cosa temporal e prega lo die po
 bre q com ell sia en la passio q
 li estiguessen a quatre parts de
 son lit p fones de noter qui coti
 nuamet li diguessen damut lo
 nom de ihu e pmy la amistat
 dient axi. **I**hu per dels regnat
 merce haues de aqnest peccator

a qui estech fit. **E**al pmit q dech
 passar leua les mans juntes ueze
 lo cel dient lo nom de ihu ma
 dellunat de gran bacalla del de
 monio q ha haguda en ma passio
 lo nom de ihu ma saluat en nom
 de ihu comtan a ihu la mya aia
 coz a ell men vaig tot dret al
 nom de ihu vos coman e ptal
 q ell vos salue haure lo tots
 temps en sobrana reuerencia
Capitol. lxx. qui en sena am
 lo nom de ihu nos mostra ista
 amstat

L a segona laor del precios
 nom de ihu xst es uena
 significa end demost. a
 ens offer gran dolor e
 fiat beniuolencia e amstat ent
 en gran senyal de vera amia
 cia car ihu artat val dir co sau
 uador p la sua preciosa mort
 nos ha reconciliat ab lo seu pare
 ens ha merescut haue pmy p
 tal hauem actiu. **v** m. q no der
 altre nom sote lo cel de als
 homes sino lo nom de ihu p lo q
 ha iam saluacio. **D**iu sent benat
 axi sie vol estiga en oro o en dis
 putacio si estich o vaig o mon
 te o siga o qual se vol altra cosa
 fua en ves no trob plaer si de he
 non hoig nomenar lo nom de ihu
 noses diu ell merauella q ihu
 es la mya vida la mya esperanca
 tot lo meu be al qual me puch
 ab bona franca acostar dient li
 nom lors separ de tu car tu est
 carn da mya carn e os dels meq

offort. **D**tal dnu de ell axi licart
de sent Victor. **O** jhs sies abm
jhs cor tu est tot dolcor delitable
confort e spacia dels paradors
A deuono e aquest tan gran
señor e a sa amor e a nomena:
lo somn se deu hom efforcar
e a vejar hi deu hom e uoder
los infants segons dnu igno
cent aco que qnt es imocat
a tota ves en fema amor e dol
cor e q de tota ves es pace e
governador e leal amich e es
axi com a aia nra q mes nos
ama q no fem nos maters
segons q saben e senten aqts q
somn lam conegut e carament
amat e donen eximpli de sent
pau q p gran amor q li hama
dya qm se paria am dla amor
de jhu xst cert no fam ne set
ne feet ne angel ne diable ne
tribulacio ne negma cosa no
es bastat a separ me dla amor
del meu señor p tal lo no
mena. **V** vegades en las sues
eplis. **E** vol jhu xst q esta tan
gran amor aparegnes en la
sua mort car de qmet que es
rech escarpat lo cap tullat del
cor e linnat corda alta ven jhs
e euidat salta tres vegades en
dret del cors p lonch e nomena
lo nom de jhs en castm salt e
apres q hama nomena en
lo loch aqll exa vna font day
gua en cara se apparen en lo

ma en lo dit loch on estech scarpau
tres fontes daygua. **E** axi maten
legim de aqll egior bisbe sent ig
naci martre e dexeble de sent iohu
euangeliste q apres q hagnie
mort los infels obriven li lo
cor e en castm peccati trobare
scrit ab lettes dor lo nom de jhs
lo qual hama caramet amat
Donssa axi maten dnu agu ig
nocent qnta dolcor hi trobaren
ne qnta amor hi hauen infims
sants martres sants passats qui
ab tan gran cor prengueren
martre e mort p les quals cofe
apare com lo nom de jhs nom
de gran amor e dolcor. **C**ari
tol. xxxi. qui mostra com lo pre
cior nom de jhs es q ell es de
gran cofianca

LA Tercera lor del prior nom
de jhu xst es q ell es de
gran cofianca. **P**tal dnu
lo pheta q la torre p q
fort aqta es lo nom de me señor
lo es jhu xst e aco posa petry
de Pauerna dient q p aquest
sant nom son los ceths illum
nats los forts hoen los cõrrets
vun los mutes plen los morts
refusaten e p ell los demoms
fugen ne pden suportar la
sua inextimable virtut. **E** aco
significa lo señor qnt en la sua
Ascensio en lo cel dnu axi als
postols los quals mana amare
p tot lo mon a preccar e aser

grans miracles p contre los
 infels / E dire los qui en lo meu
 nom guaxero los demonis als
 cresos de lo homes endemoniats
 plaxero a totes lengues e sen
 porciareto ales serps e si ven
 rets veri o altra cosa mortal
 nos nouca e si posats les mans
 sobre los morts e sobre los ma
 lalts tantost san guarits / De
 hia labat Daniel qui totra so
 bmanamet fort en lo nom de
 ihu xptal qui porta en lo cor no
 pot ess esnahit e deya ell e com
 es gran refrigeri als tribulats
 e sobriana ajuda als ceptats
 confort acabat als desemparats
 dolc als amargosos car es fort
 de virtut p l'itoca de deu teobat
 e nomenat p los Angels exal
 cat p lo qual los mactres han
 vencut los ofessors eles verges
 leugeramet e vigorosa han por
 tada la creu de ihu xst. co es
 molta pma poderosa ceptatio
 e grans afflictions p les quals
 son verguts als celestials e
 ppetuals consolatio. Capitol
 lxxij. qui ensema com aca ma
 ter conferma leo xii

De vaho daquesta santa vir
 tut e potencia del pavs
 nom de ihu xst. dnu leo xii
 en vn fmo q deu naxer
 en lo cor de l'vn p'ria vna vna
 e fort e sobriana cofianca en ihu
 xst e ortal q cam tot lo mon
 lo p'pugnau el almas el p'p

quis de ves no hara paor sino de
 sol deu qui es saluador e defen
 dor e guador nre / E sequer se
 aqm matex ari e com p'mune
 vables miracles sien estats fet
 en lo nom de ihu si venexent de iust
 deu e en lo cel e en la tra e en
 l'infem. e en tota part p co es
 gran marauella dalguns mals
 xpians qui en lurs esparamets
 e obres l'epat lo precios nom
 de ihu xst recorren a noms de
 diables e a noms sospitosos e
 no coneguts / la qual cosa es de
 gran deshonor de nre semor deu
 e en gran mespreu seu sem
 blant vaho ezequies Rey de isrl
 mori de sa mullaltia car veure
 vech a belzebuch deu de achato
 ari com si no hagues deu en isrl
 e ari com legim en lo q'rt capi
 tol del p'mer libre dels Acts
 ¶ E q' algunes vegades deu p'meta
 p recorrer a ortals noms lom
 sia ari aiudat aco fa en pena de
 l'altis q' ari confien en tals coses
 car p esta manera lo demon
 los tira a coemeli e acofiar
 e a recorrer a ell en totes ses
 obres / e ari fa los homes v'nce
 cotinammet en peccat mortal de
 porta fms ala mort en ortal es
 tament / sens q' james no merec
 quen glampat ves ne hauer ne
 h'um merut p lo qual hanen lo
 Regne de deu / and p'firmem apte
 l'ur mort pagem a ppetual d'ns
 naos / Per que dnu ari d'nu
 la q' p esta manera pua deu

qui sen fevnas en la sua amor.
 E aco dix monses parlat en
 semblat ppoit de vionon .xiii. co
 Dix quat decto q los qui veuere
 a deu esteam pspereu lauce
 vs pua deu eno dona publica
 ment e clara a entendee e adu
 ve ja sil amato o no. Capitel
 xxxiii. qui enserra la laboz
 daquest nom xpist

Lorsom nom del nre salua
 dre es xpi aqnest sane
 nom es hntpretat e vol
 dix en nra lengua artat
 cam vneat. E dien aci los sants
 doctoz que lo saluador fondaui
 spual co es de gra sobre tota qnta
 snta foren james ne san au
 tom dnuu dix en lo psalm qui
 caneca. Eructant cor meu. E
 E no. aci hugo q en figa del sal
 uador fore vntate quatecl mat
 res de gentes en la vella lig co
 es Reis e sacerdots e pphetes e
 combatents e castimatv aqster
 quatec vnetione significalla en
 lo saluador alqm offic spal
 a ell amat p lo pare an la vnt
 tio renill significalla en ell ex
 cellencia demynatua sobre tota
 creata dda qual parla ell en lo
 psalm segon dient p dnuu. Ego
 aut institui su rex ab eo. qd es
 q ell dix de si materes au yo son
 aqll qui son qstatut Rex p ell
 co es p lo seu pare lo qual rex
 ne durara p tota temps segre

dix damel ca. La persona
 vnetio fugiua en lo sermo. q ell ha
 ma a est sobran lustrari am
 longament toca sent pau. d. etico
 E p vho daquest offic ell offer
 si mater a deu lo pare au co
 la sobran factia p lo qual veu
 cilia lom a deu. La Terra vne
 tiva e pphetal figura en lo sermo
 es sobrana intelligencia. sancia
 e doctna dda qual doctna hauiam
 en spal johanne. q. que hanc
 hom del mon no pua ne pter
 ca au ne era marauella. ca
 la sua santa pvertacio e doctna
 exia del abis dda e. mal sancia
 de deu p raho de aco dix. sent
 pau q en ell son tota los tres
 dela sancia de deu. La qsta
 vnetiva significalla en ell q ell
 batallava au p drosamente
 contra lo pncip dles tenebre.
 q ell lo qbaria del nom el tal
 dia la gran presa dels sants
 pares q tema presos en lo lhm
 d infern au am feu de fet ape
 la sua santa passio. Capitel
 xxxiiii. qui mostra com los
 xpiane han pres nom de xpi
 e de aligmes dignitate da
 quest sane nom

Daquest sane nom parla
 molt e en molta lochs la
 santa septu p dnuu ma
 neres segon me apa
 en lo psalm. lxxviii. e. c. xlii.

et danielis. et en los qualo lodes
 se parla del seu aueniment e dela
 sua mort e passio. Daquest
 fant nom han pres nom los
 cristians e no de jhs e aco ptal
 que jhs significa yncaipalment
 la psona del fill de deu sustentat
 nata huana e com p artal psona
 sia sobre tota nra valor e na
 tura ptal p esguar tantu p
 reuerencia e presumpcio hm
 acordat los santos pares passiu
 q no prengam nom de jhs ne
 siam dits jhsats mas pren
 guam nom de xpi q immorta
 principo iet la nata imporea
 di p lo supposit diunal e don
 tada co es embellida e ornada
 p la serena gracia celestial e
 segons artal nata lo dit qtiuo
 semor es nre farre caduocat
 e redemptor p la sua passio pessa
 p q esch p los pmeos pares
 acordat e aello son p lo sime spu
 msinat q lo poble nouell per
 jhs xpi no uellamet appellat
 for die poble xpi co es poble se
 guent creent amant temer e
 volent p pare e p dneh de lre
 present amalleua e delur per
 petnal glia xpi lo qual es deu e
 hom e aco ensempe cofessa ap
 pellant lo jhs xpi car lo jhs nos
 dona a entendre la sua eternal
 nata huana. E com de aquesto
 vos nome ne facam dr cu es
 jhs xpi pco lauore e fessam que

vn maten es aqll a cu ve: deu e
 veclom. E nro del miq dast
 nom jhs xpi tolen vnars que:
 la final letra de jhs ari que
 delhm jhs xpi e no delhm jhs
 xpi. a donat a entendre la yn
 extmable amor q r co semo:
 deu nos ha contentado comets
 nos lo seu fill enqnt appar di
 mon q co q dli dien lo vna
 sia ordina ari com lonatmet
 enferma sent pau pma com
 thoz. p. affirmat los dits
 xpian q jhs crucificat sia deu
 e sia redemptor del mon e lu
 ra p la sua mort dicit la por
 ta de vida ... e esta sembla ca
 de ordina significa la remeio
 dia. v. del nom de jhs compost
 ab aquest nom de xpi car p la
 v. es significada aqui la fauca
 eternal e diunal cordada a jhs
 xpi la qual. v. ne remeio r
 dar a entendre co q du es q. E
 diu er est gressu sent. Aquesto
 atten tu aq xpi de sta dicit
 de gra tra pres nom e segons
 aquest nom ell es ton dnti e
 pare e regidor e mestre e ton
 glorificador e ton amch quanda
 donchs tu si portes son se mal ne
 si est de la sua companyna car la
 vera vnica q es appellada sime
 ra sua e de la sua etualleua si
 no es en tu not deus appellat
 xpi car la sola creencia en ell